Milliyet
ÇOCUK

1 Şubat 1982 ● Sayı: 6 ● 25 Lira

TÜRK TİCARET BANKASI işbirliği ile hazırlanan
İNSAN VE UYGARLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ
Eki ile

Johann FABER

FABER

Öğrenciler, sizler için üretilen Faber keçeli kalemleri ile doğayı renklendirin.

Faber keçeli kalemleri 20 değişik rengi bozulmayan, kalınlaşmayan uçları ile Faber kalitesinin simgesidir.

Faber 50-F takım takım veya tek tek satılır.

"FABER 50-F"
kaliteli keçeli kalem

"Faber 50-F"
dünyaca ünlü FABER
ürünlerinden biridir.
Faber teknolojisiyle
Türkiye'de üretilir.

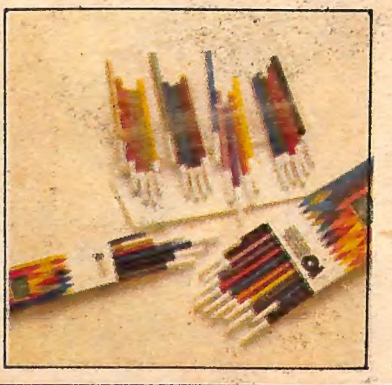

ADEL

KALEMCİLİK TİCARET ve SANAYİ A.Ş. TURKEY
P.O.BOX 1390 SİRKECİ - İSTANBUL TURKEY
TLPH: 20 53 60 (3 LINES)
CABLE: ADEL KALEM İSTANBUL
TELEX: 23419 ADEL TR

BİZDEN SİZE

YAYINLARIMIZ VE "MİLLİYET ÇOCUK KULÜBÜ"

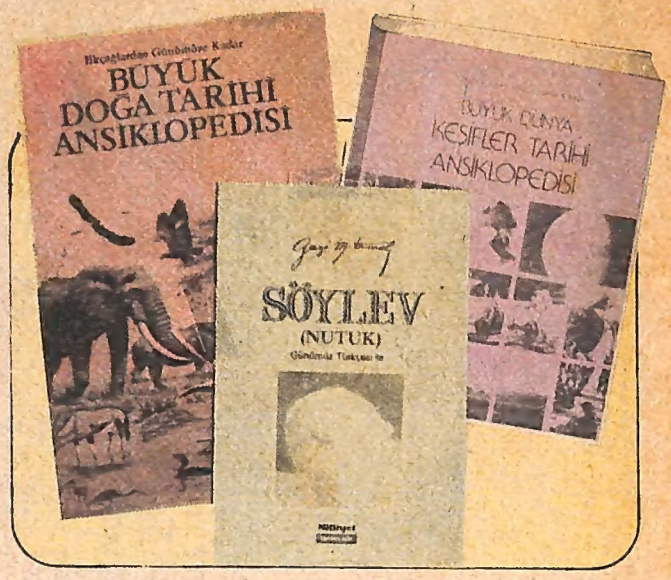

DERGİNİZ **"Milliyet Çocuk"**, kendi içinde verdiği ekleri tamamlandığında ciltletip okurlarına sunmayı da programlamıştı. 1982 yılı başında, bu programımız işlerlik kazandı. Geçen yıl dergimizin içinde özel eklerle verdiğimiz **"Başlangıcından Günümüze Kadar BÜYÜK DOĞA TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ"** ile onu izleyen **"İlkçağlardan Uzay Çağına Kadar BÜYÜK DÜNYA KEŞİFLER TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ"**, **"Günümüz Türkçesi ile SÖYLEV-NUTUK"** tamamlanıp kitap biçimine getirildiler.

Ansiklopedilerimiz ciltli olarak 500 lira, "Söylev-Nutuk" da 150 lira fiyatla satışa sunuldu. **"MİLLİYET ÇOCUK KULÜBÜ"** üyeleri, bu ansiklopedi ve kitaplarını (bundan sonra çıkacak MİLLİYET ÇOCUK YAYINLARI'nın her kitabını da) indirimli alabilecekler. 500 liraya satılan ansiklopedilerimizin her biri 400, "Söylev-Nutuk" ise 100 liraya ve **ÖDEMELİ OLMADAN** adreslerine gönderilecek.

Bunun için yapılacak tek şey; **"MİLLİYET ÇOCUK KULÜBÜ"** üyelerinin hangi ansiklopediden istediklerinin seçimini yaparak, bunu 400 liralık (iki ansiklopedi istiyorlarsa 800 liralık) posta ya da damga pulunu bir mektupla birlikte **"Milliyet Gazetesi Satış Müdürlüğü, Cağaloğlu/İstanbul"** adresine göndermeleri ve isteklerini bildirmeleri.

Ansiklopedilerden birini almak da mümkün, ikisini birden de. Ya da yalnızca 100 liralık posta-damga pulu göndererek "Söylev-Nutuk"u edinmek de mümkün.

Unutmayın: **"Büyük Doğa Tarihi Ansiklopedisi,"** ve **"Büyük Dünya Keşifler Tarihi Ansiklopedisi"**nin her biri 400'er lira; **"Söylev-Nutuk"** da 100 liradan **"MİLLİYET ÇOCUK KULÜBÜ"** üyelerine satılmakta.

Esenlik dileklerimizle.

İÇİNDEKİLER

Yaşanmış Serüvenler . 4-6
Red Kit 7-10
Armağan Yağmuru 11
Altın, Altın 12-13
Baytekin 14-17
Haydi Afacan Beşler 18-19
Tarzan 20-23
Mırnav 24
Şimşek Santrfor 25-27
El Becerileri 28
Bernard Prens, 29-31
Sinema-Tv, Pul, Plak, Kitap, Satranç 32-33
Hikâye: İbrahim Zeki Burdurlu 34-35
Şiir: Mücap Ofluoğlu . . 35
Cimcime, 36-37
Kırkambar 38-39
Yeni Gazete 40-41
Bilmece-Bulmaca . . 42-43
Okurdan Okura 44-45
Nasıl Olmuştu? 46

okurun sesi

Bu sayfada yayınlanacak dilek ve eleştirilerinizi içeren mektuplarınızı, "Milliyet Çocuk Dergisi Okurun Sesi Cağaloğlu-İstanbul" *adresine bekliyoruz.*

"Milliyet Çocuk Dergisi"ni sürekli alıyorum. Beni daha çok verdiğiniz ekler ve "Yaşanmış Serüvenler" ilgilendiriyor. Ayrıca sizden daha çok "ek" yayımlamanızı istiyorum.

Alper AMAN (Antalya)

Derginizi her hafta alıyorum. Yaptığınız yenilikler çok hoşuma gidiyor. Acaba, "Uzay Çocukları" türünden bilim-kurgu çizgi-romanları yayımlayamaz mısınız? Ayrıca, "Pembe Panter"e de dergide yer vermenizi istiyorum.

Tamer GÜLER (İstanbul)

Sizden isteğim, "Pul Köşesi"ni biraz daha genişletmenizdir. Ayrıca dergide yayımlanan, "Cimcime" adlı çizgi-romanın da sayfa sayısını artırırsanız, dileğimi yerine getirmiş olursunuz.

Seyhan AYDIN (İstanbul)

Milliyet ÇOCUK

Milliyet Gazetecilik A.Ş. adına
Sahibi: **AYDIN DOĞAN**

Genel Müdür:
YEKTA OKUR

Yayın Yönetmeni:
TARIK DURSUN K.

Sorumlu Yazışleri Müdürü:
MEHMET İLKORUR

Adres: Milliyet Çocuk Dergisi, Milliyet Yayınları, Türbedar Sokak No. 8 Cağaloğlu. Abone ve satış için başvuru: Milliyet Gazetesi Satış Servisi, Cağaloğlu/İstanbul. Abone koşulları: Yıllık 1500, Altı aylık 750 TL. (Uçak ile yıllık: 1650, Altı aylık: 875 TL.) Milliyet Yayınları A.Ş. tarafından hazırlanmış, Milliyet Ofset Tesisleri'nde basılmıştır. Türkiye'de fiyatı: 25, Kıbrıs'ta 30 TL.

Yıl: 12 Sayı: 6 Cilt: 1 1 Şubat 1982

Yaşanmış Serüvenler

6

16 YAŞINDA BİR KAPTAN

Artık Afrika sularındayız, Cape Town'dan ayrılıyoruz. Ertesi gün, Atlantik Okyanusu'nu aşmak için 10.000 kilometrelik, uzun yolculuğumuza başlayacağız.

• *Atlantik, bilmediğim bir okyanus. Elimden geldiğince girdisini çıktısını öğrenmeye çalıştım (yanda). Yolculuğum sırasında yakaladığım bir balıkla çekilmiş fotoğrafım (aşağıda).*

havada ne yaptığını düşünüyordum. Denizin uğultusu sabaha kadar sürdü, dinmeden. Sabahın erken saatlerinde kapımız aceleyle çalındığında keyifsiz bir haberin geldiğini sezinledim. Ne yazık ki haklı da çıktım! Kırlangıç fırtınanın etkisiyle demir taramış ve açığa sürüklenmişti!

İSKELEDE yağmur altında uzun süre çaresiz bakakaldım. Kırlangıç, dalgaların gücüyle bir o yana bir bu yana savruluyor, ağır ağır açıklara sürükleniyordu. Beni tekneme götürebilecek türde sağlam ve güçlü motorlu bir sürat teknesi de yoktu çevrede. Sahil Korumanın işi başından aşkındı, zaten o iri teknesi benim Kırlangıç'a zarar verirdi. 6 saat boyunca limanda bir kahvede, pencere dibinde kahve içip, Kırlangıç'ı izledim. Çevreyi iyi bilenler, teknenin benim için ne kadar önemli olduğunu bu bekleyiş boyunca koyulaşan sohbette öğrenip, ne yapılabileceğini tartıştılar.

7 saat sonra hava biraz durulur gibi olunca, orta boy bir balıkçı teknesi beni tekneye götürecek şekilde hazırdı. Hemen birkaç denizciyle açıldık. Kırlangıç'a ayak bastığımda, içerisinin su dolduğunu, her şeyin allak bullak olduğunu üzüntüyle gördüm. İşin kötüsü, demire bağlı naylon halat öylesine gerilmişti ki, sapan lastiği gibi incelmiş ve her an kopmaya hazırlanmıştı. Ben yakınındayken kopsa, geri sekecek parçasının beni yaralayacağı kesindi. Durumu gören bir diğer denizci, tekneye güç belâ atladı ve demiri kaybetme pahasına yapılacak tek şeyi yaptı: Kamarayı siper alarak naylon halata baltasını ustaca attı, kopardı halatı! Geri seken parça baltaya havada perende attırarak 10-15 metre ileriye, denize fırlattı.

İki kişi, tekneyi kâh dıştan motoru, kâh yelkeni yardımıyla, balıkçı teknesinin kılavuzluğunda limanın içlerine, dalgakıranın ardına kadar üç saatte götürdük. Patricia bizi karadan izlerken heyecan ve terden en az bizler kadar ıslanmıştı!

East London'da hava tamamen düzelinceye kadar birkaç gün daha geçirdik. Kahvede tanıştığım yeni dostlar, bize hoşça vakit geçirttiler, aileleri ile tanıştırdılar, uzun zamandır hasret kaldığımız ev yemeklerinden bolca sundular.

Deniz insanın kanına girmeye görsün, kıpır kıpırdır, rahat durmaz, rahat bırakmaz. East London'dan aşağılara inmeyi kafama koymuştum. Zaten inecektim ya, Güney Amerika yolunu tutmak için Ümit Burnu'nu dolanmalıydım, bu işi bir an önce yapmaya can atıyordum.

Keşifler tarihine meraklılarımız, denizcilikten biraz anlayan, boş zamanlarında atlas karıştıranlar, Ümit Burnu'nu Afrika'nın en güney noktası olarak bellemişlerdir. Bu burnu aşıp ilerleyen nice kâşifin yanılgısıdır bizim de tekrarladığımız. Haritaya biraz dikkatle bakanlar, en güney noktasının Ümit Burnu değil, Agulhas Burnu olduğunu hayretle görürler, gerçek de budur.

Yolculuğumuz Patricia için karadan, benim için yine denizden olacaktı. Vedalaştık ve Cape Town'da buluşmak üzere ikimiz de yola koyulduk.

Yolculuğumun ilk günü olaysız geçti, otomatik dümenle dertsiz yol alırken, tekneyi iyice gözden geçirdim. Canımı sıkan tek şey, burun kısmının fiberglas, ahşap ve suntadan oluşan sivri kısmının çatlamış olmasıydı. Silikon kauçuğuyla geçici olarak onardım ama iyi bir bakım istediği de kesindi. Deniz suyu başka şeye benzemez, kısa zamanda işler, çürütür, parçalar. İhmal edecek olsam, burnumun düşeceği (!) kesindi.

• *Bu fotoğrafı Ümit Burnu'ndaki ulusal parkta Patricia ile yaptığımız bir gezi sırasında çektirdik. Resimdeki maymun da kendini güvence altında hissettiğinden bu kadar yaklaşabiliyor insanlara.*

İkinci gün, rüzgâr batıdan esmeye başladı, hem de oldukça güçlüce... Geri dönemezdim, kıyıları iyi tanımadığımdan nereden nasıl nereye gidilir, bilemiyordum. Çaresiz devam! Haritalarımın bu yöreyi derinlemesini gösteren türde olmaması benim hatamdır, itiraf edeyim. Güçlü batı rüzgârları, dalgaları azdırınca, 24 saatte 13 mil gidebilir hale geldim! Meteorolojinin bültenleri açıkta olanları uyarıyor, limana girmeye çağırıyordu. Hangi limana?

DENİZE açıldığımdan 11 gün sonra varabildim Gordon körfezine. Bu keyifsiz yolculukta bazı günlerin ölçümlerini sakin kafayla tarayınca baktım ki bir ara, 173 mil gittiğimi sandığım sırada, bir o yana, bir bu yana gittiğim için, aslında sadece 83 mil ilerlemişim! Bir komedi,! Aslında facia da olabilirdi ya, Tanrı korudu!

Cape Town'da iki hafta kaldık. Bu kadar kalmayı planlamıyorduk ama teknenin bakıma alınması bizi zorladı. Bu süre içinde gezdik, alışveriş yaptık ve uzun yola, Atlantik Okyanusu'nu aşmaya hazırladım kendimi. Her olaydan ders almayı öğrendiğim için bulabildiğim en iyi haritaları aldım. Bu arada tayfa da değiştirdim. Benimle buralara kadar gelen kedim artık karada yaşamayı yeğlediğini her haliyle belli edince, onu otelimizin sahiplerine verdim. Sokağa çıkar çıkmaz yeni tayfalarımı buldum; Fili ve Kili! İki yavru kedi!

Atlantik yolculuğum için iyi bir yardımcı olarak, paraya kıydım ve alıcı-verici bir telsiz aldım.

Yolumu, usta denizcilere danışarak çizdim, Güney Amerika'da, kıtanın kuzeyinde Surinam'ı hedefledim. Yolum üzerindeki tek konağım, Ascension adaları olacaktı. Yol hali belli olmayacağı için, ihtiyaç duyabileceğim her şeyi orada bulabileceğimi biliyordum. Her şey yolunda giderse, yol iki ayımı alırdı en azından.

Son alışverişlerimizi yaptık, güzel bir akşam yemeği yedik Patricia ile ve erkenden kalkmak üzere otele çekildik.

Sabah 04.30'da Atlantiği aşmak üzere tekneye ayak bastım. Patricia'dan ayrılmak oldukça zor oldu. Ağır ağır demir aldım, yelken bastım ve kara ufukta kayboluncaya kadar iskelede Patricia'yı görebilecekmişçesine bakakaldım...

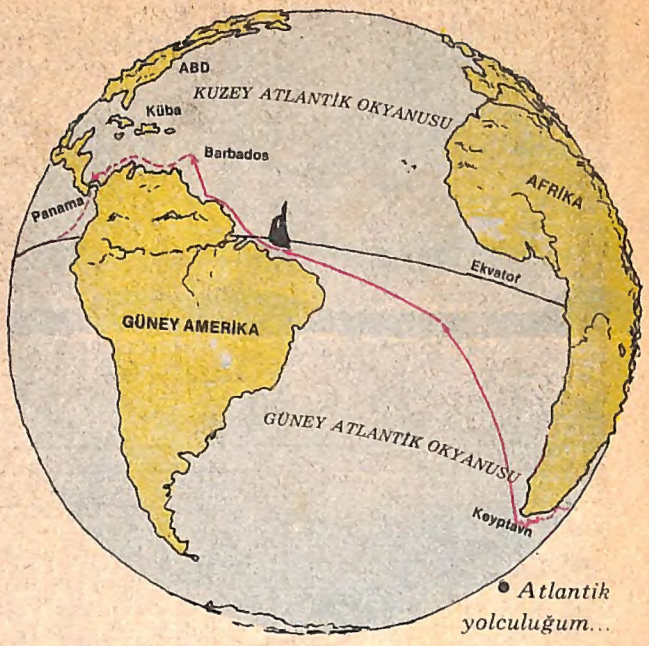

• *Atlantik yolculuğum...*

• *Gordon körfezinin bekçisi Piet, elimden balık yiyecek kadar yakın bana. Piet, bu sulara körfez komutanı tarafından alıştırılmış.*

GÜNEY Afrika sahilleri yeni doğan günle birlikte uyanırken, Kırlangıç ve ben, sevdiklerimizi, rahatı, karayı geride bırakarak, 6000 millik bir yolculuğa başladık. Önümüzde uzanan yolda belki de geride bıraktığımızdan da büyük tehlikeler ve belki de hiç karayı görememek, denizlerde yitip gitmek vardı...

Yolculuğun bu bölümünde katedeceğim yolun 400 millik bölümü, beni hiç uyutmadı desem yeridir. Gün boyu ve geceleri, nöbette kaldım, uyukladıysam da güvertede uyukladım. Bu rota, Süveyş Kanalı bu tarihlerde kapalı olduğu için yüzlerce, irili ufaklı gemiyle doluydu ve 400 mil boyunca aynı yolu izliyor, ancak bundan sonra Kuzey Afrika veya Amerika'ya gitmek üzere yollarını ayırıyorlardı. Bir anlık dikkatsizlik, aynen kalabalık caddeye benzeyen suyolunu saatlerce oyalayacak bir kazaya neden olabilirdi. Tabiî bu arada batmak da cabası!

Gelecek hafta: 5000 mil, dile kolay...

red kit
tek kollu haydut

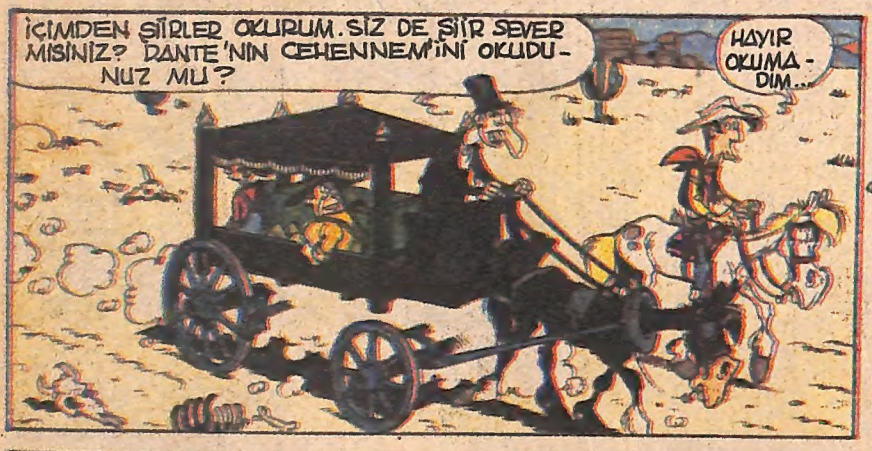

VE KUMARKENT'E ŞEN ŞARKILAR SÖYLEYEREK VARDILAR...

ERTESİ GÜN...

ARABA İÇİN TEKRAR TEŞEKKÜR EDERİM. YAKINDA GÖRÜŞECEĞİZ!
TCHRRRING!

SİPARİŞ ETTİĞİMİZ YİRMİ MAKİNEYİ BİR AN ÖNCE GETİRİN. BU İŞTE ÇOK İŞ VAR.

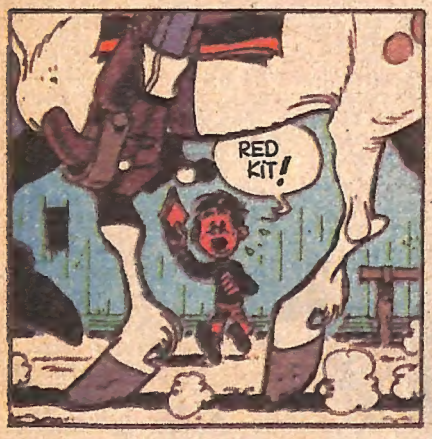
RED KIT!

DALTON KARDEŞLERİN DÖRDÜNÜN DE HAPİSTEN KAÇTIĞINI BİLDİREN DÖRT TELGRAF. SON ZAMANLARDA GARDİYANLAR DA TUTUKLULAR KADAR SALAKLAŞTI ANLAŞILAN!

YOLLARIMIZ AYRILIYOR ARTIK. BUNDAN SONRA BAŞINIZIN ÇARESİNE BENSİZ BAKACAKSINIZ. BENİM HEMEN DALTON KARDEŞLERİN PEŞİNE DÜŞMEM GEREKİYOR.
BİZİ DÜŞÜNME RED KİT. EVE DÖNÜP SİPARİŞ EDİLEN MAKİNELERİN YAPIMINA BAŞLAYACAĞIZ HEMEN!

AMA YOLUMUZUN ÜSTÜNDEKİ ŞU KASABAYA DA UĞRAYIP MALI BİR DE ONLARA GÖSTERELİM...

CESARETİNİZ KIRILMASIN AMA O KASABADAN İŞ ÇIKACAĞINI HİÇ SANMIYORUM... KUMARDAN FİLAN ANLAMAZLAR HİÇ!

... BEŞ YÜZ NÜFUSLU KASABADA TOPU TOPU BİR DESTE İSKAMBİL KÂĞIDI VAR. ALLAH BİLİR O DESTE DE EKSİKTİR...

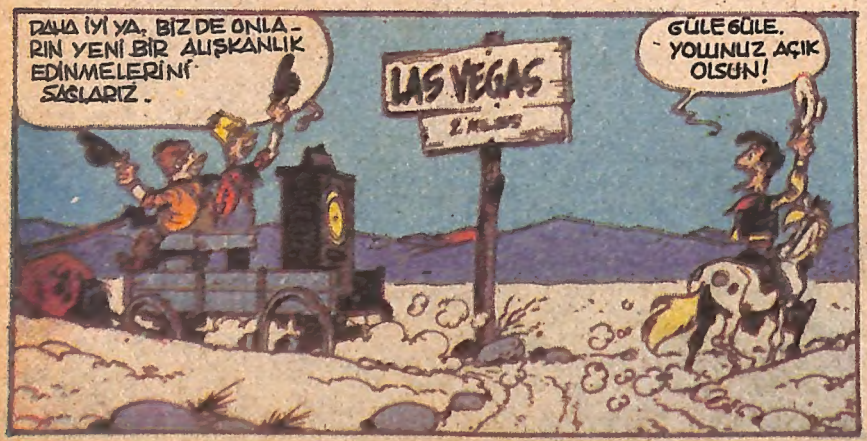
DAHA İYİ YA. BİZ DE ONLARIN YENİ BİR ALIŞKANLIK EDİNMELERİNİ SAĞLARIZ.
LAS VEGAS
GÜLE GÜLE. YOLUNUZ AÇIK OLSUN!

♪♪ BEN BİR YALNIZ ATLIYIM. YUVAMDAN UZAKTAYIM... ♪♪
BİTTİ

ARMAĞAN YAĞMURU 82

Her hafta
Televizyonlar, Futbol Topları, Kitaplar,
Bisikletler, Fotoğraf Makineleri,
Yemek Termosları dağıtıyoruz!..

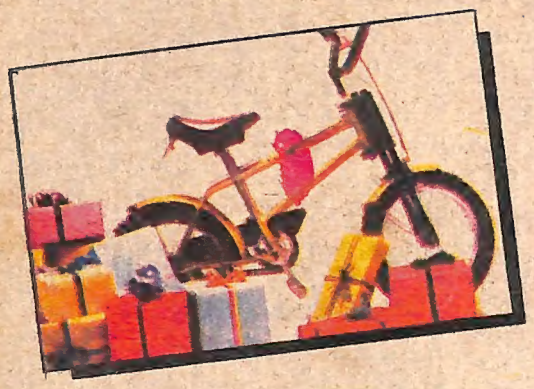

Armağan Yağmuru kur'alarımız, birinci sayımızdan başlayarak yenilendi. Olağan armağandağıtımlarımızın dışında, 82 yılı yaz aylarında **100 okurumuza Marmaris, Datça, Kumbağ (Tekirdağ) ve Bodrum**'da parasız olarak nefis bir tatil yaptıracağız. Bu konuyla ilgili geniş bilgiyi, sizlere önümüzdeki sayılardan itibaren vereceğiz.

Geçen yıldan beri sizlere dağıttığımız armağanlarda bir değişme yok. **1-4 numaralı kuponlara kitap, 1-5 numaralı kuponlara fotoğraf makinesi ve yemek termosu, 1-6 numaralı kuponlara futbol topu, 1-8 numaralı kuponlara bisiklet, 1-12 numaralı kuponlara da, televizyon armağan edeceğiz.** Hepinize şimdiden başarılar diler, kuponlarınızı yolladığınız zarfların üzerine de, hangi kur'aya katılmak istiyorsanız, o kur'anın adını yazmanızı öğütleriz...

BİR HİKÂYE YAZALIM
Ödüllü Yarışma Birincisi

EMEKLİ OLAN ŞOFÖR

OSMAN Cesur, yıllardır belediye hizmetlerinde şoförlük yapıyordu. Otobüs işletmesinde herkes onu tanır ve severdi. Çünkü o kimseye kötülük yapmaz, herkesin iyiliğini düşünürdü.

Bir gün Osman Cesur'a resmî bir yazı geldi. Bu yazıda: "Çok yaşlandığı ve 25 yılını doldurduğu için emekli olacağı bildiriliyordu. Bu Osman'ı çok üzdü. Bunca yıldır çalıştığı, emek sarfettiği bu yerden nasıl ayrılacaktı? O, bunları düşünürken emeklilik evrakları tamamlandı ve emekliliği ona bildirildi. Artık emekliydi. İş arkadaşlarıyla konuştu, dertleşti. Eski anılarını tazeledikten sonra onlarla vedalaştı.

Osman Cesur, emekli oluşundan bir ay sonra hastalanıverdi. Son sözleri : "Direksiyonum, arabalarım," oldu. Yakınları: "O, çalışmaktan uzak kaldığı için öldü" dediler. Onu birkaç yıl anımsadılar ama sonra da unutuverdiler.

Kâmuran OZAR (ISTANBUL)

FOTOĞRAF MAKİNESİ KAZANAN OKURUMUZ

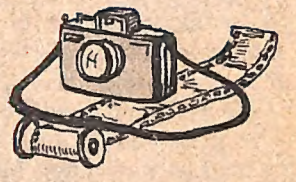

Emin ÖLMEZ
(Kütahya)

KİTAP KAZANAN OKURLARIMIZ

1— Çağım Barış TÜRÜDÜ (Gönen), 2— Erdoğan BİLGİN (Gebze/İzmit), 3— Ali HORTAÇSA (İstanbul), 4— Ayhan YALVAÇ (İstanbul), 5— Adnan TEMİZYÜREK (Kayseri), 6— Zehra ÖZTİN (Sinop), 7— Çiğdem AYNUR (İstanbul), 8— Uğur YILMAZ (Eskişehir), 9— Berna CENGİZ (İzmir), 10— Yılmaz SAYAR (Ayvalık)

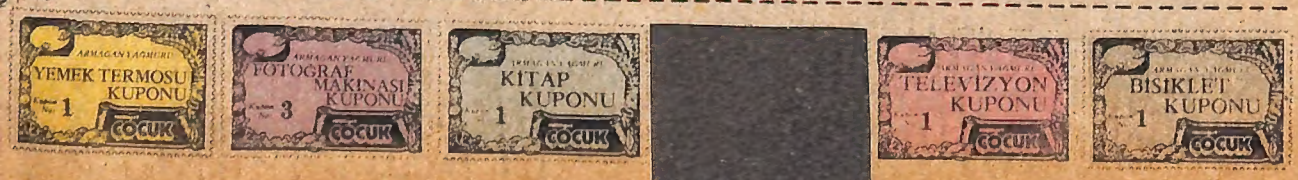

ALTIN! ALTIN!..

• En önemli şey, oraya hızlı varmaktı. Altınlar bitmeden. Gemi kaptanları hızlarını kesecek hiçbir şeye izin vermiyorlar, kimseye de acımıyorlardı.

1851 YILINDA bir gün Phoenician gemisi İngiltere'nin Plymouth limanına yanaştı ve ülkeyi yerinden oynatan haberi getirdi. Sidney'den 83 günlük bir yolculuk sonunda ülkesine dönebilen gemi, Avustralya'da altın bulunduğunu ileri sürüyordu. Avustralya'dan her gemi gelişi bu kentte heyecan doğururdu ama, bu seferki doğrusu hiçbirine benzemiyordu.

Gemide 74 paket altın tozu vardı. Bunlar Avustralya'dan Avrupa'ya ilk ulaşan altınlar oluyordu. Toplam değeri 81.000 İngiliz lirası kadardı. Günümüzden yüzyıl önce bu paranın büyük bir servet olduğu da ortadaydı.

Avustralya'da altın bulunmasına yol açan, meşhur California altınlarıydı. Amerika'nın batı kıyısındaki altınlar 1840'larda bulunmuştu. Bir yandan Avrupa halkı oraya akın ederken, bir yandan da bazı serüvenciler, dünyanın başka yörelerinde altın aramaya çıkmışlardı.

Bu çabaların sonucunda bol miktarda altın bulunan yerlerden biri de Avustralya'ydı. Bu haber üzerine bu sefer oraya doğru da "Altına hücum" başladı.

Bekliyordu altınlar orada. Gelip herkesin almasını bekliyordu. Ya da o sıra herkese öyle görünüyordu. Böylelikle en büyük sorunun oraya ulaşmak olduğu düşünüldü. California'ya gitmek daha kolaydı. İnsan isterse kara yolunu seçer, isterse kıyı kıyı dolaşır, Güney Amerika'nın Horn burnu çevresinden oraya varırdı. Ama Avustralya öyle miydi? Oraya mutlaka denizden gitmek şarttı.

Herkes oraya bir an önce ulaşmak çabasındaydı. Çabuk varılmazsa para kaybetmek vardı işin içinde!

İŞTE geçen yüzyılın altına hücum furyası, gemicilik tekniğinde, hızlı gemiler yapımını sağlayan etken oldu. Clipper adı verilen ve çok hızlı giden yelkenli gemiler o sıralarda yapılmaya başlandı. Bu alana ilkönce Amerikalılar el attı. İngilizler önce onlardan hızlı gemi kiralarken, sonra onlar da kendi gemilerini kendileri yapmaya başladılar.

Duyulan telaş yalnızca gemi sahiplerini etkilemekle kalmadı. Gemilerde çalışanlara da bulaştı. Birçok kaptanlar gemilerini ve tayfalarını insafsızcasına çalıştırıp yolu çabuk alma peşine düştüler. Örneğin Avustralya'ya gitmekte olan **Marco Polo** gemisindeki yolcular, Kaptan Forbes'e kötü havada çok fazla yelken açtığını söyleyip şikâyet ettiklerinde kaptan onlara şöyle cevap verdi: "Ben bu gemiyi hızlı götüreceğim. Ya Melbourne'a ya da cehenneme! Ama hızlı."

Oraya varan birçok gemiler de, tayfa bulamadıkları için dönüş yolculuğuna başlayamıyorlardı. Çünkü gemide çalışanlar da oraya varınca gemiden ayrılıyor, kendi başlarına altın peşine düşüyorlardı. Gene bir yolculuğunda aynı gaddar Kaptan Forbes, limana gelir gelmez bütün tayfalarını itaatsizlik suçundan hapsettirmişti. Tabii tekrar yola çıkma zamanı geldiğinde, bütün tayfaları elinin altında hazırdı.

Altına hücum dönemi fazla uzun sürmedi. Toprağın yüzeyinde bulunan ve hemen toplanabilecek durumda olan altınlar bittiği zaman, derinlere makinelerle girmek gereği doğdu. O zaman serüvencilerin pek çoğu tekrar çiftliklerine dönüp tarıma yöneldiler.

1860'lara girildiğinde altının saltanatı sona erdi. Artık Avustralya'nın

belli başlı ihraç malı yün olmuştu. Bu sefer Clipper'ler yünü piyasaya yetiştirmek üzere yarışa giriştiler. Beri yandan Çin'den de gemiler dolusu çay taşınıp duruyordu.

Yün ticaretinin sonuçları arasında, demir gövdeli gemilerin yapımı dikkati çekmektedir. Bu tür gemiler birçok bakımdan tahta gemilerden üstündüler. Bir kere demir, tahtadan daha güçlü olduğundan, artık daha büyük gemiler de yapılabiliyordu. Sonra, daha az yer tuttuğu için, eş boyda gemiler karşılaştırıldığında demir geminin içindeki ambar boşlukları çok daha geniş oluyordu. Üçüncüsü, demir gemiler yangına dayanıklıydı. Yangın denizdeki gemi için her zaman büyük bir felâketti. Ama özellikle yün yüklüyse. Çünkü yünler ham durumda oldukları zaman, hele de nemli yüklenmişlerse, kendi kendilerine ısı yaymak ve aniden alev almak niteliğine sahiptiler. Bu yüzden nice tahta gemi kaybedilmiş ya da ağır hasar görmüştü.

BU arada bir yandan da Yeni Zelanda trafiği başlamış bulunuyordu. Gemiler oraya durmadan göçmen götürüyor, gelirken o ülkenin mallarını getiriyorlardı. Gelen mal genellikle donmuş et idi. Avustralya ve Yeni Zelanda ticaretinin taşınan malın cinsinden başka önemli bir farkı da yoktu.

Clipper'lerdeki tayfaların hayatı hiç kolay değildi. Sırtlarına kuru bir gömlek giymenin zevkini unutuyorlardı yol boyunca. Güney denizlerinin sisleri ve fırtınaları onları her an tehlikelerle yüzyüze tutuyordu. Bu denizlerde aysbergler de vardı. Birçok gemi kaybedildi, birçoğu da kıl payı kurtuldu.

Örneğin Ben Voirlich gemisi. Tam Horn burnunu dönerken gelen iri bir dalga gemiyi yan yatırmış, güvertedeki dokuz kişinin denize yuvarlanmasına neden olmuştu. Bir saat boyunca gemi o durumda kaldı. Gemi adamları onu doğrultmaya çalıştıkça tekrar yatıyordu. Üç kereden sonra nihayet gemiyi doğrultup dönüş için yelken açacak duruma getirebildiler.

Ama Clipper yaşamının iyi yanları da yok değildi. Kaptan bazen güvertede danslar düzenlenmesine izin verirdi. Tabiî hava da izin veriyorsa. Oyunlar düzenlenir, yarışmalar açılırdı. Bir gemide bayan yolcular için salıncak kurulmuştu. Bir başkasında, tayfalarla yolcular arasında kar topu maçları düzenlenmişti.

Cesur gemilerdi bu ilk seferleri yapan gemiler. Yeni keşfedilen ülkelerin kaderini çizmekte önemli rol oynadıkları kadar, dünya denizciliğinin gelişmesine de önderlik edenin onlar olduğu inkâr edilemez.

Clipper'deki tayfaların hayatı hiç de kolay değildi. Güney denizlerinin sisleri ve fırtınaları onları her an tehlikelerle yüzyüze tutuyordu...

MİNG'İN ASKERLERİ YILDIZ'IN AÇTIĞI ATEŞ KARŞISINDA KIRILIRKEN... KARANLIKLAR İÇİNDEN BİRİSİ ÇIKAGELDİ.
BAYTEKİN
BAŞKA DÜNYALARDA
6

ÇETİNEL!
SAKİN OL! HORTLAK GÖRMÜŞ GİBİSİN...

ÇETİNEL, BAYTEKİN YAŞIYOR. TELEPATİK İLİŞKİYE GEÇTİK, ARBORİA YOLUNDA...
HARİKA! BENİ İZLE, BURADAN KURTULMANIN BİR YOLUNU BİLİYORUM.

HERŞEYİ AYARLADIM EFENDİMİZ... AJAN ÇETİNEL YILDIZ'I EMRETTİĞİMİZ GİBİ GÖTÜRÜYOR! BİR DE BAYTEKİN'İN YAŞADIĞINI ÖĞRENDİM.
DERHAL BULUN! HAİNİ DE YAKALAYIN! BAYTEKİN'İ CANLI İSTİYORUM! TEZ DAVRANIN.

BU SIRADA ARBORIA'DA...
NE OLDU AURA? BARİN BU MU?
EVET GENÇLERDEN BİRİSİ ÖRGÜTE KATILMAYA HAZIRLANIYOR, BAK!
ÖRGÜTE KATILMAK İÇİN GEREKLİ SINAVA HAZIRIM EFENDİMİZ.
PEKALA. SENİ ARBOR SINAYACAK... YA KAZANIRSIN YA DA...
GENÇ AĞAÇADAM GERÇEĞİ BELİRLEYECEK ABOR'UN KÖKLERİNE UZATIR ELİNİ...
...VE BİYOLOJİK BİLGİSAYAR ARBOR KARARINI VERİR... CEZA!
AAAH!
BANA BÖYLE ACI ÇEKTİRMEYİN! ÖLDÜRÜN DAHA İYİ!
GENÇ AĞAÇADAM PRENS BARİN'İN AYAKLARINA KAPANIR, ÖLÜMÜ BEKLER...
ZOR BİR SINAV...
AURA! SONUNDA GELDİN... DÜNYALI DA...

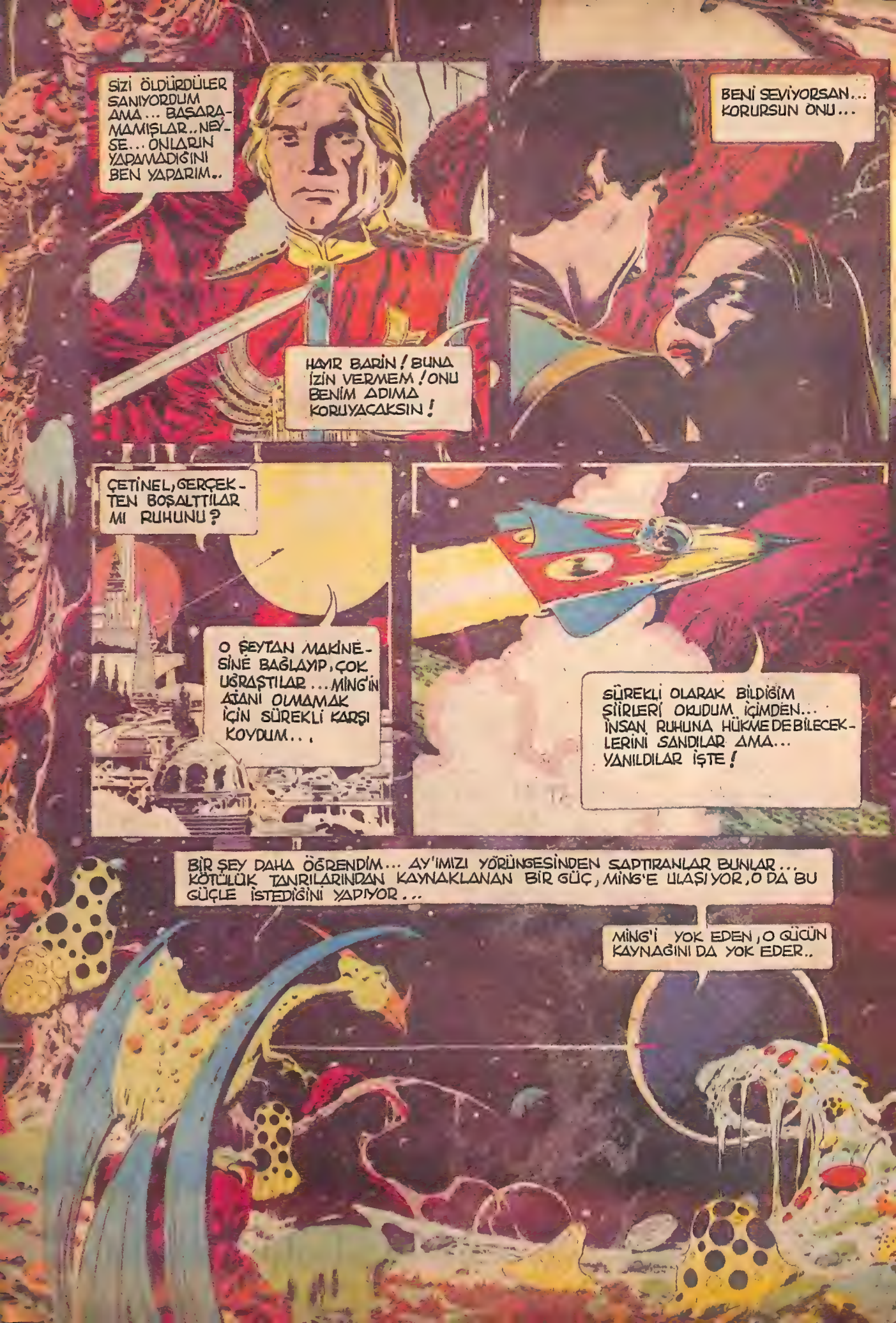
SİZİ ÖLDÜRDÜLER SANIYORDUM AMA... BAŞARAMAMIŞLAR.. NEYSE... ONLARIN YAPAMADIĞINI BEN YAPARIM..
HAYIR BARİN! BUNA İZİN VERMEM! ONU BENİM ADIMA KORUYACAKSIN!
BENİ SEVİYORSAN... KORURSUN ONU...
ÇETİNEL, GERÇEKTEN BOŞALTTILAR MI RUHUNU?
O ŞEYTAN MAKİNESİNE BAĞLAYIP, ÇOK UĞRAŞTILAR... MİNG'İN AJANI OLMAMAK İÇİN SÜREKLİ KARŞI KOYDUM...
SÜREKLİ OLARAK BİLDİĞİM ŞİİRLERİ OKUDUM İÇİMDEN... İNSAN RUHUNA HÜKMEDEBİLECEKLERİNİ SANDILAR AMA... YANILDILAR İŞTE!
BİR ŞEY DAHA ÖĞRENDİM... AY'IMIZI YÖRÜNGESİNDEN SAPTIRANLAR BUNLAR... KÖTÜLÜK TANRILARINDAN KAYNAKLANAN BİR GÜÇ, MİNG'E ULAŞIYOR, O DA BU GÜÇLE İSTEDİĞİNİ YAPIYOR...
MİNG'İ YOK EDEN, O GÜCÜN KAYNAĞINI DA YOK EDER..

ÇETİNEL ! KARTAL ADAMLAR!
UZAYI TARAYICI IŞIKLAR ARASINDA PRENSES'İN ARACI, ATEŞ RAMPASINA GERİ DÖNER...
İYİ AKŞAMLAR PRENSES.. ARBORİA'DAN DÖNÜŞ YOLCULUĞUNUZ NASIL GEÇTİ?
KİLTUS! SEN!..
TUTUKLAYIN!

SÜRECEK

6 ENID BLYTON'ın romanı

Haydi afacan beşler!..

HAKO'nun gizli delikten çıkardığı ilaç tarifi kitabından sonra, Reis de bir tütün kesesi çıkarınca Afacan Beşler şaşırıp kaldılar. Bu gizli delik, kayıp eşya bürosu gibiydi. Kesenin içinden de epey eskimiş, paçavra gibi bir kâğıt çıkınca, çocuklardaki şaşkınlığın yerini bir meraktır aldı. Ne olabilirdi acaba?

Reis: "Dikkatli açalım da parçalanmasın... Çok eski çünkü." dedi. Hako:

"Bir haritaya benziyor." diye ekledi. Reis:

"Hayır, harita değil! Şifreli bir yazı galiba. Ne demek istiyor, acaba? Bir sır olmalı..." dedi.

Bunun üzerine Gamze, buldukları yazıyı Bayan Yeşil'e götürmelerini önerdi. Bayan Yeşil'in yanına indiler. Hako:

"Efendim, bakın bir de bunu bulduk." dedi ve elindekini gösterdi. "Bu tütün kesesinin içindeydi. Ne olduğunu biliyor musunuz?"

Bayan Yeşil, şifreli yazının bulunduğu kâğıdı inceledi; sonra da olumsuz yönde başını sallayarak:

"Hiçbir şey anlamadım çocuklar. Ötekine gelince... Bu bir pipo kesesi... İyice eskimiş ama, yine de kocamın hoşuna gidecek. Çünkü onunki bundan da eski. Kesesindeki deliklerden tütünler dökülüyor artık." Reis:

"Bayan Yeşil, bu eski parçayı istemiyorsanız, bizde kalabilir mi?" dedi.

"O senin olsun Reis." diye karşılık verdi Bayan Yeşil. "İlaç tarifleriyle, tütün kesesini alıyorum. O paçavrayı ise, neden bu kadar istediğini anlayamadım doğrusu."

O sırada, sürüye bakmaya gitmiş olan Bay Yeşil içeri girdi. Bayan Yeşil, kocasına dönerek:

"Al sana bir tütün kesesi. Çocuklar, yukarıdaki gizli bölmede bulmuşlar." dedi. Bay Yeşil, eski bile olsa, kendisininkinden daha iyi olduğunu söyleyerek keseyi cebine yerleştirdi:

"Teşekkür ederim, çocuklar. Haa... Bu arada... Size, gidin demek istemem ama, saat bir oldu. Yemeğe beklerler sizi." Reis:

"Ah, anımsattığınız için sağolun Bay Yeşil. Gerçekten geç kaldık. Haydi çocuklar gidiyoruz." dedi. Kapıdan çıkarlarken bir an durdu; yaşlı karı-kocaya dönerek: "Biz bu paçavranın ne olduğunu öğrenince sizi ararız. Her şey için teşekkürler. Hoşça kalın." diye seslendi.

Dışarı çıkıp koşmaya başladılar. Hako sordu:

"Hey! Bundan kimseye söz edecek miyiz?" Miço yanıtladı:

"Hayır, sakın ha! Bizim sırrımız bu!"

Reis önde koşarken söze karıştı:

"Kimse bir şey söylemesin! Gamze, sen de sakın belli etme! Bir şey söyleyecek olursan, masanın altından tekmelerimiz hazırdır, ona göre!"

"Bir şey söylemem." diye karşılık verdi Gamze. "Ama beni tekmelerseniz ağlayabilirim... Bu da büyüklerin gözünden kaçmaz. Unutmayın!"

Nefes nefese eve vardılar. Reis sesini alçaltarak:

"Yemekten sonra toplanalım çocuklar. Kafamızı çalıştırırsak bu paçavranın sırrını çözebiliriz." dedi.

Miço da, bu arada içeriye doğru seslendi:

"İşte geldik anne! Elimizi yıkar yıkamaz oradayız. Çiftlikte çok eğlendik!"

5. BÖLÜM

SIKINTILI BİR YÜRÜYÜŞ

YEMEKTEN sonra çocuklar, oğlanların odasına çıkıp bezi masanın üstüne serdiler. Bezin üstünde harfler vardı. Doğuyu gösteren bir D harfi, bir de haç.

Reis, "Bence Latince bunlar," dedi. "Okuyabilseydik ne dediğini anlardık."

"Miço, baban Latince bilir mi?" diye sordu.

"Bilir sanırım." Ama kimse Miço'nun babasına bir şey sormak istemiyordu. Paçavrayı ellerinden alabilir, hatta yanlışlıkla yakabilirdi bile. Bilim adamları genellikle bir garip olurlar.

Hako, "Bay Uysal bilebilir," dedi. "Ne de olsa öğretmen."

Reis, "Onu tanımadan böyle bir soru soramayız," diye fikrini söyledi. "Belki hoş bir adam gibi gözükebilir ama yakından tanımadan olmaz. Ah, keşke bu esrarı çözebilseydik..."

Hako, "En üstte iki sözcük var," diyerek okumaya çalıştı. "VIA OCCULTA, bunun ne anlama geldiğini biliyor musun, Reis?"

Reis kaşlarını çattı. "Gizli Yol ya da onun gibi bir şey."

Gamze'nin gözleri parlamıştı. "Gizli Yol, ha! Emin misin, Reis? Çok heyecanlı bir şey bu! Nasıl bir gizli yol acaba, Reis?"

"Ben ne bileyim, budala kız? Daha sözcüğün gizli yol demek olduğunu bile bilmiyoruz ki. Benim tahminim o."

"Eğer okuyabilseydik o gizli yolu bulurduk," diye Hako atıldı. "Reis, okuyamamak çok kötü. Haydi bir daha dene, sen bizden çok Latince biliyordun."

Merdivenlerde bir ayak sesi duyuldu, birden kapı açıldı. Gelen öğretmendi.

"Bu eski yazıları sökmek çok güç ama." Reis bir daha denedi. "Kusura bakmayın ama hiçbir şey anlamadım."

Merdivenlerde bir ayak sesi duyuldu, birden kapı açıldı. Gelen öğretmendi.

"İyi günler, çocuklar. Nerede olduğunuzu merak ettim. Tepelerde bir yürüyüşe ne dersiniz?"

Reis paçavrayı kaplayarak, "Olur efendim," dedi.

"Nedir o? İlginç bir şey galiba."

"Bu... şey...," diye Gamze söze başlayınca diğerleri bir ağızdan konuşup onu susturdular. Sırları açıklanacak diye ödleri kopmuştu.

"Yürüyüş için çok güzel bir gün."

"Haydi, üstümüze giyecek bir şeyler alalım."

"Pafi! Huu, Pafi nerdesin?" diye Miço seslendi.

Pafi yatağın altında saklandığı yerden çıktı. Sözünün öyle birdenbire kesilmesinden utanan Gamze'nin yüzü kızarmıştı.

"Aptal!" dedi Reis. "Bebek!"

Neyse ki öğretmen, Reis'in sakladığı bez parçası hakkında bir şey sormadı. Dikkatle Pafi'ye bakıyordu.

"O da gelecek herhalde," dedi.

"Elbette gelecek. Biz onsuz bir yere gitmeyiz ki."

Öğretmen aşağı indiğinde çocuklar da hazırlanmışlardı. Pafi'yi almamak fikri Miço'yu çok kızdırmıştı.

Hako, "Az daha sırrımızı açıklayacaktın Gamze," dedi.

Gamze gerçekten çok utanmıştı. "Düşünemedim işte. Ama öğretmen de bize çok iyi davranıyordu. Bilmediğimiz sözcükleri ona sorabileceğimizi düşündüm."

"Bırak da buna ben karar vereyim," diye Reis atıldı. "Sen bir daha sakın ağzını açayım deme."

Pafi'yi de alıp yola koyuldular. Pafi, öğretmenin yanına yaklaşmadıkça adamın köpekten bir şikâyeti yoktu. Köpek ise adamın varlığından habersiz gibiydi. Pafi için gerçekten çok garip bir tutumdu bu.

"Her zaman böyle değildir," diye Hako açıkladı. "Aslında çok arkadaş canlısıdır."

"Onunla aynı evde oturmak zorunda olduğuma göre arkadaş olmaya çalışmalıyız," dedi Bay Uysal. "Hey Pafi! Gel sana bisküvi vereyim."

Pafi'nin kulakları dikilmişti bisküvi sözünü duyunca, ama sesin geldiği yana başını bile çevirmeden Miço'nun yanına gitti. Miço köpeğini okşadı.

"Pafi birini sevmedi mi, yağlı bir kemik bile kandıramaz onu."

Öğretmen umudunu kesip bisküviyi cebine soktu. "Çok garip bir köpek doğrusu. Hayvan azmanı gibi bir şey. Ben daha terbiyeli köpekleri tercih ederim."

Miço'nun yüzü öfkeden mosmor olmuştu.

"Benim köpeğim hiç de garip değildir. Siz daha garipsiniz. Azman da değildir. Benim Pafi'm dünyanın en iyi köpeğidir."

"Biraz terbiyesizlik yapmıyor musun, Miço?" dedi öğretmen. Miço yeniden suratını asarak arkadaşlarının yanından uzaklaştı. Çocukların huzurları kaçmıştı. Hepsi Miço'nun ne kadar aksi olabileceğini iyi bilirlerdi. Oysa az öncesine kadar her şey ne kadar iyi gidiyordu. Bari bu tatsızlık tatillerinin keyfini kaçırmasaydı!

Öğretmen hiçbir şey olmamış gibi çocuklarla birlikte yürümeye devam etti. İsterse ne kadar neşeli olabiliyordu! Çocukları güldürüyordu işte! Gamze bile adamın eline yapışmış neşeyle zıplıyordu.

—Haftaya: DERSLER BAŞLIYOR—

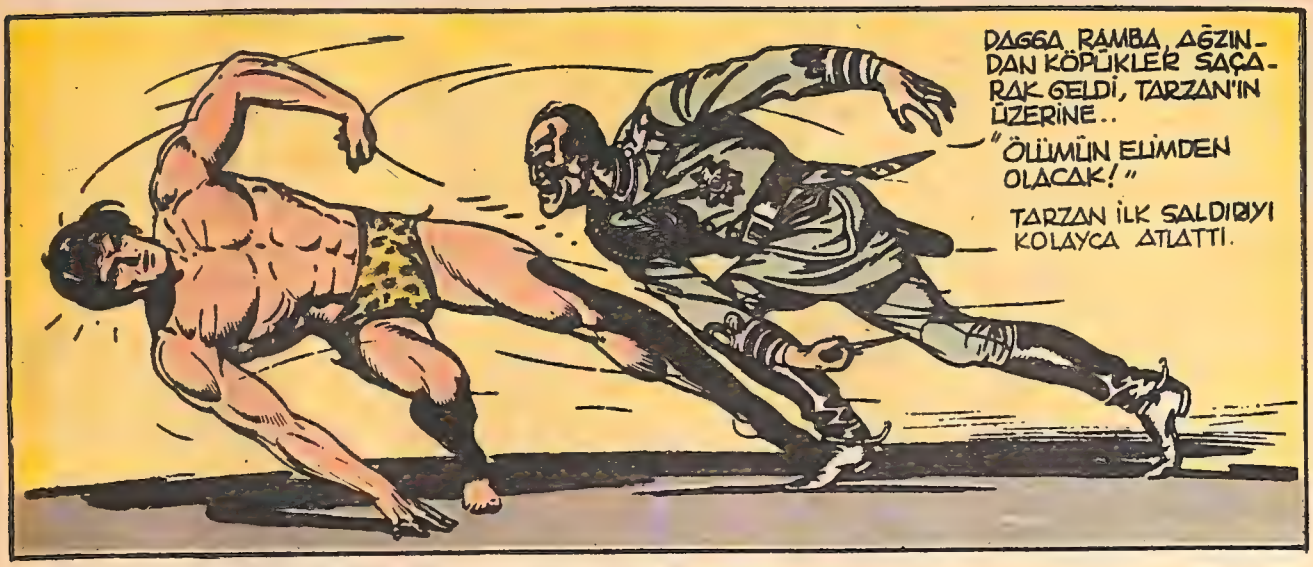
DAGGA RAMBA, AĞZINDAN KÖPÜKLER SAÇARAK GELDİ, TARZAN'IN ÜZERİNE..
"ÖLÜMÜN ELİMDEN OLACAK!"
TARZAN İLK SALDIRIYI KOLAYCA ATLATTI.

DİKTATÖR RAMBA, TARZAN'IN BU ÇEVİKLİĞİ KARŞISINDA BİR AN DURAKLADI.

İŞTE ORMANLAR KRALI'NIN ÇELİK YUMRUĞU O ANDA KENDİNİ GÖSTERDİ.

DAGGA RAMBA DÜŞTÜĞÜ ANDA, ATILDI TARZAN; DİKTATÖRÜN GIRTLAĞINA ÇÖKTÜ.

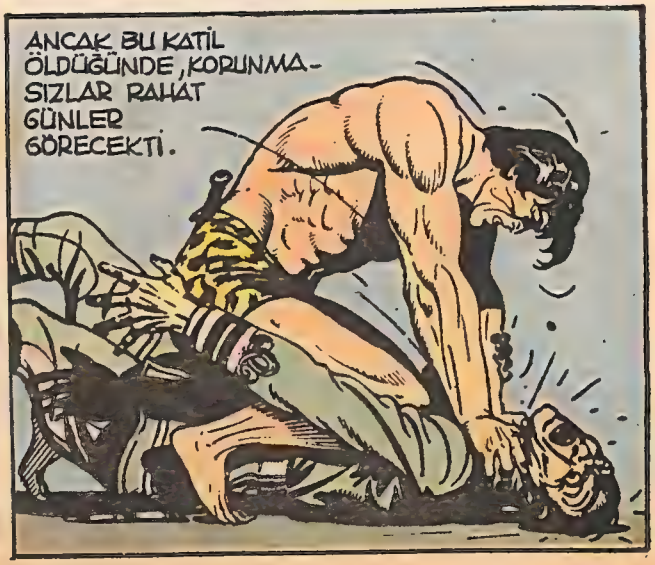
ANCAK BU KATİL ÖLDÜĞÜNDE, KORUNMASIZLAR RAHAT GÜNLER GÖRECEKTİ.

AMA FEDAİLERİ UMDUĞUNDAN DA ÇABUK DAVRANDI...

TARZAN YİNE BİR SÜNGÜYÜ GÖĞSÜNDE BULDU...

YENİLMENİN ÖFKESİ DAGGA RAMBA'YI ÇILDIRTMIŞTI.

GÖZLERİ ATEŞ ATEŞ, DOĞRULDU... TABANCASINI ÇEKTİ...

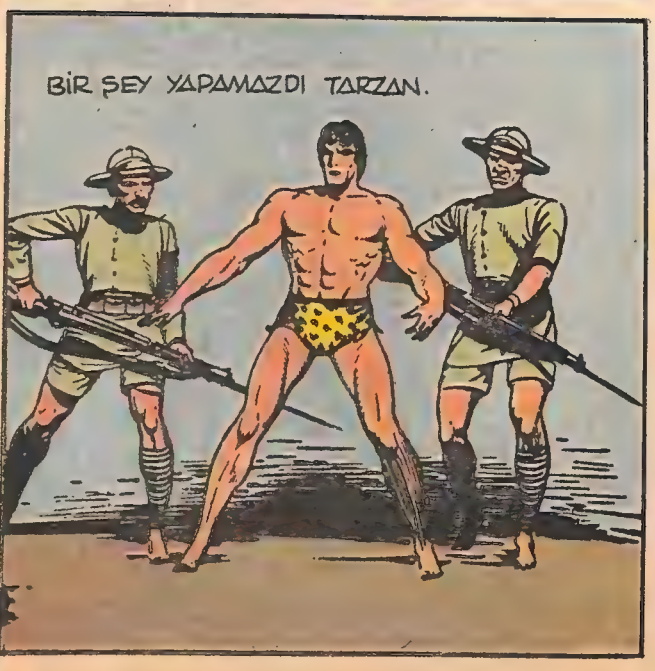
BİR ŞEY YAPAMAZDI TARZAN.

DAGGA RAMBA İKİ EL ATEŞ ETTİ.

KENDİSİNİ ÖLÜMDEN KURTARAN, AMA YEDİĞİ DAYAĞA TANIK İKİ NÖBETÇİYİ CANSIZ YERE SERDİ...

SİLÂH SESLERİNE UYANAN NÖBETÇİLER İÇERİ DALDILAR...

"GÖTÜRÜN ONU! BANA KARŞI GELENLERE ÖRNEK OLSUN DİYE ASACAĞIM!"

İDAM SEHPASINA BAKAN BİR HÜCREYE GÖTÜRDÜLER TARZAN'I.

ORMANLARIN KRALI, BİTKİN DÜŞMÜŞTÜ. UYKUYA DALMASI UZUN SÜRMEDİ.

SABAHIN ERKEN SAATLERİNDE BİR KONUK: "NİKOTRİS'İNLE KAÇAMADIN HA?"

"BİRAZDAN TÜMÜYLE BENİM OLACAKSIN!"

"ÇOK BEKLERSİN... BİRAZDAN ASACAKLAR BENİ..."

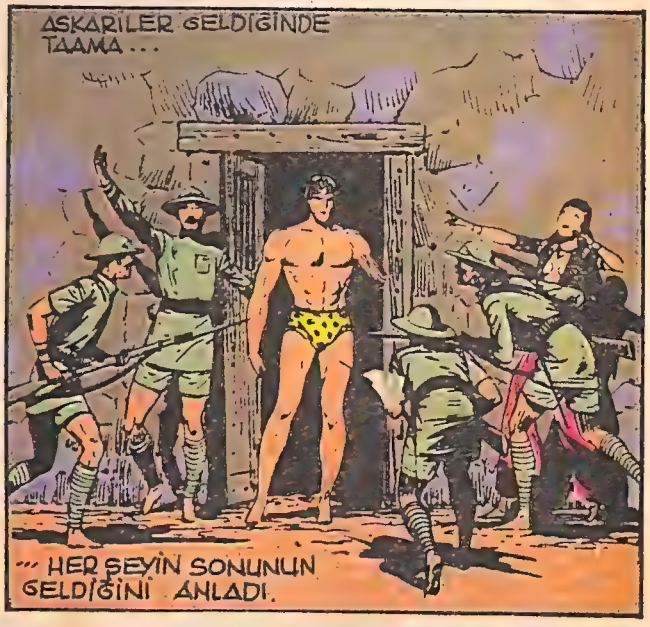
ASKERİLER GELDİĞİNDE TAAMA...
"... HER ŞEYİN SONUNUN GELDİĞİNİ ANLADI.

"SENİ SEVİYORUM!" ÇIĞLIK ÇIĞLIĞA SARILDI TARZAN'A.

"YÜRÜ!" DÜRTÜKLEDİLER TARZAN'I... "CELLÂT BEKLİYOR!"

Sürecek

SABAHLARI CİMNASTİK YAPMAK İYİ OLUYOR...

eşya ç. is. (Ar.) Konutlarda ve benzeri yapılarda kullanılan taşınabilir şeyler.

et is. **1.** İnsanlarda ve hayvanlarda deri ile kemik arasındaki kas ve yağdan oluşan tabaka. **2.** Koyun, kuzu, dana, tavuk, balık gibi hayvanların kesilmesiyle elde edilen besin maddesi. • **Et bağlamak;** şişmanlamak; yara kapanmak. • **Et kafalı;** kalın kafalı, anlayışsız. • **Eti senin kemiği benim;** eskiden, okullarda dayak cezası varken çocuk velileri tarafından hocaya çocuğu dövme yetkisi verildiğini anlatmak için söylenen söz. • **Etle tırnak gibi;** birbirine candan bağlı, birbirlerinden ayrılmaz (dost ya hısım).

et suyu içinde et kaynatılarak elde edilen ve yemeklerde kullanılan su.

etajer is. (Fr.) Rafları olan, kapaksız ve taşınabilir dolap.

etamin is. (Fr.) Pamuk, keten ya da ipekten, seyrek dokunmuş delikli bir kumaş türü.

etap is. (Fr.) **1.** Sporda, bir yarışın belirli evrelerinden her biri. **2. Mec.** Aşama, evre.

etçil s. Ete düşkün, etle beslenen.

etek is. **1.** Giysilerin belden aşağıda kalan bölümü. **2.** Vücudun belden aşağısına giyilen, genellikle kadın giysisi ve bu giysinin alt kenarı. **3.** Dağ, tepe, yığın gibi yamaçlı yerlerin düzlüğe yakın kısımları. • **Etek dolusu;** pek çok, bol bol. • **Etek öpmek;** yaltaklanmak, dalkavukluk etmek. • **Etekleri tutuşmak;** büyük bir telaşa ve kaygıya kapılmak. • **Etekleri zil çalmak;** çok sevinmek.

eteklemek f. Birinin eteğini öpmek ya da öper gibi yapmak.

eteklik is. **1.** Vücudun belden aşağısına giyilen, beli dar, altı geniş, genellikle kadın giysisi. **2.** s. Etek yapımında kullanılan kumaş.

eter is. (Yun.) Kendine özgü kokusu olan, hekimlikte kullanılan ve halk arasında lokmanruhu da denilen uçucu, renksiz bir sıvı.

etiket is. (Fr.) **1.** Bir malın cinsi, miktarı, fiyatı gibi niteliklerini ya da kitap, defter gibi şeylerin kime ait olduğunu belirtmek için üzerlerine konulan küçük kâğıt. **2. Mec.** İşe yerleşmede, iş görmede kimi kişilere, sahip oldukları ayrıcalıkların sağladığı üstünlük.

etilen is. (Yun.) Havagazının bileşiminde bulunan, renksiz, az kokulu bir gaz.

etimoloji is. (Yun.) Sözcüklerin anlam ve biçim bakımından geçirdiği aşamaları, değişiklikleri inceleyen bilim; kökbilgisi.

Etiyopya öz. is. Kuzeydoğu Afrika'da bir devlet; Habeşistan.

Etiyopyalı öz. is. Etiyopya halkından olan, Habeş, Habeşi.

etken is. ve s. **1.** Etki yapan her şey. **2.** Bir madde üzerinde belli bir değişiklik yapan.

etken fiil Dilbilgisinde, öznesi belli olan fiil.

etkesiği is. Uzun süreden beri bedence iş görmemiş bir kimsenin birden ağır bir iş görmesi, yorulması sonucu vücudunda ortaya çıkan adale ağrısı.

etkesimi is. **1.** Canlı hayvanların topluca kesildiği zaman. **2.** Hıristiyanların büyük perhize girmek üzere bulundukları günler; apakurya.

etki is. Bir kimse ya da nesnenin başka bir kimse ya da nesne üzerinde durum, biçim, nitelik vb. değişikliği yapma gücü; tesir.

enerji is. (Fr.) **1.** Maddede var olan ve elde edilmek istendiğinde kendini ısı, ışık vb. biçimlerinde gösteren güç. **2.** Organizmanın etkin gücü.

enerjik s. (Fr.) **1.** Enerji dolu, güçlü, hareketli. **2.** Etkinliğini duyuran.

enfarktüs is. (Lat.) Bir organda bir atardamarın kan pıhtısı ile tıkanması.

enfes s. (Ar.) Pek nefis, çok güzel.

enfiye is. (Ar.) Çürütülmüş tütünden yapılan ve keyif için burna çekilen toz; burunotu.

enflasyon is. (Fr.) Piyasaya gereğinden çok kâğıt para çıkarılması sonucu paranın alım gücünün düşmesi ve fiyatların yükselmesi.

enflasyonist s. (Fr.) Enflasyonla ilgili, enflasyona bağlı.

enfraruj is. (Fr.) Kızılötesi.

engebe is. Tepe ya da çukurluk gibi yeryüzünün düzlüğünü bozan iniş, çıkış, çukur ve tepelerin ortak adı; arıza.

engel is. Bir hedefe varmayı geciktiren ya da büsbütün ortadan kaldıran etken, mani, mahzur, mania.

engel sınavı Herhangi bir nedenle bütünleme sınavına giremeyen öğrenciler için, okulların ilk açıldığı sırada düzenlenen sınav.

engerek is. (Yun.) Başı üç köşeli, kara ya da karaya yakın renkte, zehirli bir yılan türü.

engin s. **1.** Ucu bucağı görünmeyecek kadar geniş ve sonsuzmuş gibi uzanan. **2.** Denizin karasularından çok uzaklarda bulunan geniş kısmı; açık deniz.

enginar is. (Yun.) İlkbaharda topuz biçiminde açan çiçek kısmı sebze olarak yenilen bir bitki.

enginar

engizisyon is. (Fr.) Eskiden Katoliklerde din inançlarına karşı gelenleri cezalandırmak üzere kurulmuş kilise mahkemeleri.

enik i. Kedi, köpek yavrusu, encek, encik.

enikonu zf. İyiden iyiye, iyice.

enişte is. Bir kimsenin kızkardeşinin ya da kadın hısımlarından birinin kocası.

enjektör is. (Fr.) Sıvı bir ilacı vücuda vermek için kullanılan iğne, şırınga.

enkaz is. (Ar.) Yıkıntı, döküntü, çöküntü.

enlem is. Bir yerin ekvatora olan uzaklığı bakımından konumu.

enli s. Eni, genişliği fazla olan.
ense is. Boynun arka kısmı. • **Ensesi kalın;** para vermesi için üzerine yüklenilebilir, ödreme gücü yüksek. • **Ensesinde boza pişirmek;** bir işi yapıp bitirmesi için çok sıkıştırıp tedirgin etmek. • **Ensesini kaşımak;** ne yapacağını bilemeyip kötü kötü düşünmek. • **Ense yapmak;** hiçbir iş yapmadan yiyip içerek rahatına bakmak.
ense kökü Ensenin gövdeye birleştiği yer.
enselemek f. Kaçan ya da gizlenen birini yakalamak.
enser is. Büyük çivi, ekser.
ensiz s. Eni, genişliği az olan.
enstantane is. (Fr.) **1.** Bir anda çekilen fotoğraf. **2.** s. Bir an süren, bir anlık sürede olan.
enstitü is. (Fr.) **1.** Belirli bir alanda eğitim ve öğretim yapılan orta ya da yüksek öğretim kurumu. **2.** Kendi alanında bilimsel araştırma, inceleme ve yayın yapan bağımsız kuruluş.
enstrüman is. (Fr.) Çalgı.
ensülin is. (Fr.) Şeker hastalığına karşı kullanılan bir hormon.
entarî is. (Ar.) Genellikle tek parçadan oluşan ve çamaşır üstüne giyilen kadın giyeceği.

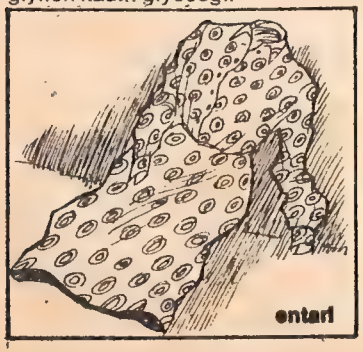
entarî

entelektüel is. (Fr.) Mesleği gereği ya da meraklı olduğu için düşünmeyi gerektiren sorunlarla uğraşan kimse; aydın; münevver.
enteresan s.(Fr.) İlgi uyandırıcı; ilginç.
enternasyonal s. (Fr.) Uluslararası; beynelmilel.
entipüften s. derme çatma; özensiz yapılmış, hiç değeri olmayan.
entrika is. (İtl.) Bir çıkar sağlamak ya da bir işi bozmak amacıyla hazırlanan gizli düzen; oyun; dalavere; dolap; hile.
enüstünlük derecesi Dilbilgisinde en zarfının, önüne geldiği sıfata kattığı en yüksek üstünlük derecesi.
envai türlü Ar. ve Tr. Çok çeşitli, pek çok türlü.
envanter is. (Fr.) **1.** Mal sayımı. **2.** Mal sayımı sonuçlarını gösterir defter ya da liste.
epey zf. Oldukça, hayli.
epidemi is. (Fr.) Salgın hastalık.
epik s. (Yun.) **1.** Kahramanlıkla ilgili, destansı. **2.** is. Destan türü şiir.
epitel is. (Yun.) Vücudun bütün dış ve iç yüzeylerini kaplayan, tek ya da çok gözeden oluşan ince doku, epitelyum.
epope is. (Yun.) Ulusların ortaya çıktıkları çağlardaki kahramanlıkları, inançlarını, yaşamlarını konu edinen, olağanüstülüklerle dolu, uzun ve manzum yapıt; destan.
er is. **1.** Erkek. **2.** Rütbesiz asker. **3.** Kahraman, yiğit. **4.** Yetenekli, ehil.
er zf. Erken. • **Er geç;** erken ya da geç, ne zaman olursa, mutlaka, eninde sonunda.
erat ç. is. Bir birliği oluşturan çavuş, onbaşı ve erlerin tümü.

anlayışsız, aptal, mankafa. • **Eşek sudan gelinceye kadar dövmek;** uzunca bir süre iyice dövmek. • **Eşek şakası;** ağır el şakası. • **Eşekten düşmüş karpuza dönmek;** çok şaşırmak, hayrete düşmek; kötü bir duruma düşmek.
eşekarısı is. İri bir çeşit yabanarısı.

eşekarısı

eşekdavası is. (Tr. ve Ar.) Bir dik üçgende hipotenüs üzerine kurulan kare alanının, dik kenarlar üzerine kurulan karelerin alanları toplamına eşit olduğunu tanıtlayan teorem; Pisagor teoremi.
eşekdikeni is. Kengelin bir adı.
eşekhıyarı is. Kabakgillerden yabanı bir bitki.
eşekkulağı is. Karakafes de denilen bitki.
eşekotu is. Evliyaotu da denilen bir bitki.
eşelemek f. **1.** Toprak, kül gibi toz durumunda bulunan şeyleri art arda gelen süreklice el ve ayak hareketleri ile kazarmış gibi karıştırmak. **2. Mec.** Bir işin, bir sorunun aslını anlamaya çalışmak.
eşey is. Cinslik, cinsiyet.
eşik is. **1.** Kapı boşluğunun alt tarafında bulunan alçak basamak. **2. Mec.** Başlangıç, giriş. • **Eşiğine yüz sürmek;** sözü geçer bir kimseye yalvarmaya gitmek. • **Eşiğini aşındırmak;** bir kimsenin bulunduğu yere pek çok kez gidip gelmek.
eşinmek f. (Hayvan) Ayağıyla yeri kazar gibi hareket yapmak.
eşit s. **1.** Yapısı, niteliği, değeri, boyutları bir olan. **2.** Bir topluluk ya da toplumda aynı haklardan yararlanan, aynı düzeyde olan (kimse).
eşitlemek f. Eşit duruma getirmek, eşit kılmak.
eşkal ç. is. (Ar.) Şekiller, biçim, kılık.
eşkenar s. Kenarları eşit olan.
eşkenar dörtgen Dört kenarı da birbirine eşit olan dörtgen.
eşkenar üçgen Üç kenarı da birbirine eşit olan üçgen.
eşkıya ç. is. (Ar.) Dağda, kırda yol kesen, köyleri basan hırsızlar, haydutlar.
eşkin is. **1.** Atın hızlı yürüyüş çeşitlerinden biri. **2.** s. Böyle giden (hayvan). **3.** zf. Böyle bir yürüyüşle.
eşlik is. **1.** Eş olma durumu. **2.** Bir soliste başka bir çalgı ya da orkestra ile arkadaşlık (etme); refakat.
eşme is. **1.** Eşmek eylemi. **2.** Kumluk yerlerde yer eşilerek açılan pınar.
eşmek f. Toprağı ya da toprak yumuşaklığında bir şeyi fazla derine inmeden yüzeyden kazmak.
eşofman is. (Fr.) Spor hareketleri sırasında giyilen, pamuklu kumaştan yapılmış iki parçalı giysi.
eşraf ç. is. (Ar.) Bir yerin zenginleri, sözü geçenler, ileri gelenler.
eşref s. (Ar.) Pek şerefli.
eşsesli s. Anlamları ayrı fakat yazılış ve okunuşları aynı olan (sözcük).
eşsiz s. **1.** Eşi benzeri olmayan. **2.** Eş bulmamış ya da eşinden ayrılmış.

8. Hangi sayı 47.5 ile çarpıldığında sonuç 190 olur?

a) 4 b) 2,25 c) 4.05 d) 6.22

9. Ayrıt uzunluğu 15 cm olan telden bir küp yapmak için kaç cm'lik tel gerekmektedir?

a) 150 cm b) 200 cm c) 180 cm d) 225 cm

10. Alptekin bir kareyi 4 eşit parçaya böldü. Meydana gelen şekillerden biri üçgen olduğuna göre, ötekiler nedir?

a) kare b) dikdörtgen c) üçgen d) daire

11. Eşkenar bir üçgenin çevresi 180 cm'dir. Bu üçgenin taban uzunluğunu bulunuz.

a) 60 cm b) 50 cm c) 45 cm d) 80 cm

12. Bir üçgenin iki kenar uzunluğu toplamı, üçüncüsünün 4 katıdır. Üçüncü kenar 12 cm'dir. Acaba üçgenin çevresi kaç cm'dir?

a) 60 cm b) 48 cm c) 45 cm d) 36 cm

13. Yarıçaplarının uzunluğu 10 cm olan iki ayrı çemberin uzunlukları toplamı kaç cm'dir?

a) 62.8 cm b) 125.6 cm c) 142.7 cm d) 31.4 cm

14. Yarıçapı 12 cm olan bir çemberi içine alan, en küçük bir karenin çevresi kaç cm'dir?

a) 84 cm b) 24 cm c) 96 cm d) 48 cm

YANIT ANAHTARLARI

Test No: 55 Genel Yetenek Testi
1—a, 2—b, 3—d, 4—c, 5—a, 6—d, 7—a, 8—b, 9—d, 10—a, 11—c, 12—a, 13—d, 14—d, 15—a, 16—b, 17—c, 18—d, 19-d, 20—c.

Test No: 56 Fen Bilgisi Testi
1—c, 2—b, 3—a, 4—a, 5—a, 6—d, 7—b, 8—a, 9—d, 10—b, 11—c, 12—c, 13—c, 14—a, 15—b, 16—b, 17—c, 18—a, 19—c, 20—c, 21—a, 22—b, 23—b, 24—a, 25—b, 26—a, 27—c, 28—a, 29—a, 30—c

Test No: 57 Sosyal Bilgiler Testi
1—b, 2—b, 3—c, 4—a, 5—c, 6—d, 7—a, 8—c, 9—d, 10—d, 11—a, 12—b, 13—c, 14—d, 15—a, 16—c, 17—a, 18—c, 19—b, 20—d, 21—c, 22—b, 23—b, 24—a, 25—d, 26—a, 27—b, 28—a, 29—b, 30—c

GENEL YETENEK TESTİ

Test No: 58 | 14 SORU | 15 DAKİKA

AŞAĞIDAKİ SORULAR, BİRER SÖZCÜĞÜ BOŞ BIRAKILAN TÜMCELERDEN OLUŞMUŞTUR. SİZDEN İSTENİLEN CÜMLEYİ ANLAM VE DİLBİLGİSİ YÖNÜNDEN TAMAMLAYAN SÖZCÜĞÜ BULMANIZDIR.

1. ..... seyrederken hep uykum geliyor.

a) Televizyonu b) sinemaları
c) Televizyona d) öğretmeni

2. Oya'nın babası evden ..... çıktığında işine yetişebilmek için arabaya biner.

a) geç kalmış b) geç
c) gecikirse d) acele

3. Annesi, Çiğdem'e kızdığı için onu .....

a) bağırdı b) sevdi
c) darıldı d) cezalandırdı

4. Hande, Yalçın'dan büyüktür. Yalçın, Selim'den küçüktür. Halûk, Yalçın'dan büyüktür. En küçüğü hangisidir?

a) Yalçın b) Hande c) Selim d) Halûk

5. Abimin babasının kızı benim neyim olur?

a) Yenge b) teyze c) hala d) kızkardeş

6. Aşağıdakilerden hangisi daima şapkanın içinde bulunur?

a) saç b) yüz c) kafa d) astar

7. 5'e bölünüp 2 ile çarpıldığında 80 elde edilen sayı aşağıdakilerden hangisidir?

a) 350 b) 200 c) 100 d) 175

8. Aşağıdaki matrisin sayıları tamamlandığında yukarıdan aşağıya ya da soldan sağa doğru dizilerin toplamı 30 oluyor. Sizden istenilen soru işaretli yere hangi sayının geleceğini bulmanızdır?

	16	
7	12	
?		15

a) 4 b) 14

c) 13 d) 12

9. Aşağıdaki matrisin sayıları tamamlandığında yukarıdan aşağıya ya da soldan sağa doğru dizilerin toplamı 25 oluyor. Buna göre soru işaretli yere hangi sayının geleceğini bulunuz.

?		
14		1
	3	13

a) 6 b) 2

c) 14 d) 9

AŞAĞIDA BİRTAKIM SÖZCÜKLER VE BUNLARIN ŞİFRELERİ VERİLMİŞTİR. BUNA GÖRE VERİLEN SÖZCÜKLERİN ŞİFRELERİNİ BULUNUZ.

10. NAZAR = □○△○□ **SANSAR = ?**

a) ○○□○○□ b) △○□○○□

c) ○△□○△□ d) ○△□○□□

19. Anlamlarına göre cümle türü olmayan hangisidir?

a) soru cümlesi b) olumsuz cümle
c) kurallı cümle d) ünlem cümlesi

20. Yapılarına göre cümle türü olmayan hangisidir?

a) basit cümle b) bileşik cümle
c) sıralı cümle d) isim cümlesi

MATEMATİK TESTİ

Test No: 60 **14 SORU** **15 DAKİKA**

1. Aşağıdaki kesirlerin hangisi daha büyüktür?

a) $\frac{4}{8}$ b) $\frac{3}{6}$ c) $\frac{8}{16}$ d) hepsi birbirine eşit

2. Kilosu 36 liradan 3 — 3 4 kg elma aldım. Manava 500 lira verdim. Geriye kaç liram kalır?

a) 383 lira b) 365 lira c) 418 lira d) 216 lira

3. 16.000 liranın % 27'den bir aylık faizi kaç lira tutar?

a) 4320 lira b) 112 lira c) 432 lira d) 43.200 lira

4. Ahmet parasının $\frac{1}{3}$ 'üyle defter, $\frac{1}{5}$ 'iyle kalem ve $\frac{1}{6}$ 'ıyla de kuruyemiş alıyor. Geriye 156 lirası kaldığına göre bütün parası kaç liradır?

a) 364 lira b) 419 lira c) 510 lira d) 1560 lira

5. Beş düzinesine 240 lira verilen silgilerin tanesi 6.5 liraya satılıyor. Bütün silgilerden kaç lira kâr edildiğini bulunuz.

a) 160 lira b) 150 lira c) 260 lira d) 379 lira.

6. Metresi 240 lira olan kumaştan 3.75 metre alırsak kaç lira ödememiz gerekir?

a) 918.75 lira b) 735 lira c) 900 lira d) 925 lira

7. Paramın $\frac{8}{10}$ 'ini harcadım. Geriye 68 liram kaldı. Paramın tamamı kaç liradır?

a) 272 lira b) 218 lira c) 419 lira d) 340 lira

ISAAC NEWTON: Isaac Newton (1646-1727) Wollsthorpe'da doğdu. Bir süre ticaret yaptıktan sonra 1661'de Cambridge üniversitesine yazıldı. 1668'de üniversitede elde edilebilecek son diplomayı da aldı. Hocası Isaac Barrow'un da desteğiyle, ertesi yıl bilimsel çalışmalara başladı. Newton'un çalışmaları o zamana dek Aristoteles'in görüşlerinin egemen olduğu optik alanına yeni ufuklar açtı. Newton'dan önce birçok araştırmacı, bir prizmadan geçen güneş ışığının gökkuşağı renklerine ayrıştığını saptamıştı. Newton, renkleri beyaz bir perde üzerine yansıtarak bu olayı inceledi (yanda). Işığın gökkuşağındaki renklerden oluştuğunu, bu renklerin yan yana gelince beyaz ışığı oluşturduklarını saptadı. Newton ışığın küçük taneciklerden oluştuğunu ileri sürdü. Bu görüş günümüzdeki kuramların temelini oluşturdu.

MERCEK SAPINÇLARI: XVII. yüzyılda yapılan teleskopların yuvarlak mercekleri vardı. Bu mercekler, yapımcıların bütün özenine karşın kusurlar taşıyorlardı. Gerçekten de bu mercekler ışınları tek bir noktaya yöneltmiyorlar, bu nedenle görüntüler net olmuyordu. Bilimsel dilde küresel sapınç adı verilen bu sapınca (A), ayrıca ışığın renkler içermesi nedeniyle görüntü kenarlarında renkli çizgilere de yer veriyordu (B). Bu sakıncaları gidermek için yuvarlak merceklerin sadece merkez bölümlerinin kullanılıp, kenarlarının kullanılmaması yoluna gidildi. Bu amaçla uzunlukları kimi kez 60 metreyi bulan teleskoplar yapıldı (alttaki resim).

YANSIMALI TELESKOP: Bu teleskopu da Newton bulmuştur (üstteki resim). Yansımalı teleskopta görüntü, içbükey bir aynaya yansıyan ışıkla oluşuyordu. Ayna görüntüyü ufaltıp netleştirerek gönderiyordu. Newton, görüntünün ışığın merceklerde kırılması yoluyla oluştuğu dürbünlerin sakıncalarının giderilemeyeceğine inandığı için, yansımalı teleskobu tasarlamıştı. Alttaki resim Newton'un dürbününün çalışma düzenini gösteriyor. Çağının öbür bilginleri gibi Newton da icat ettiği âletleri kendisi yapıyordu.

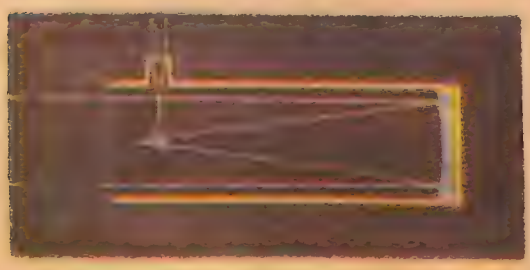

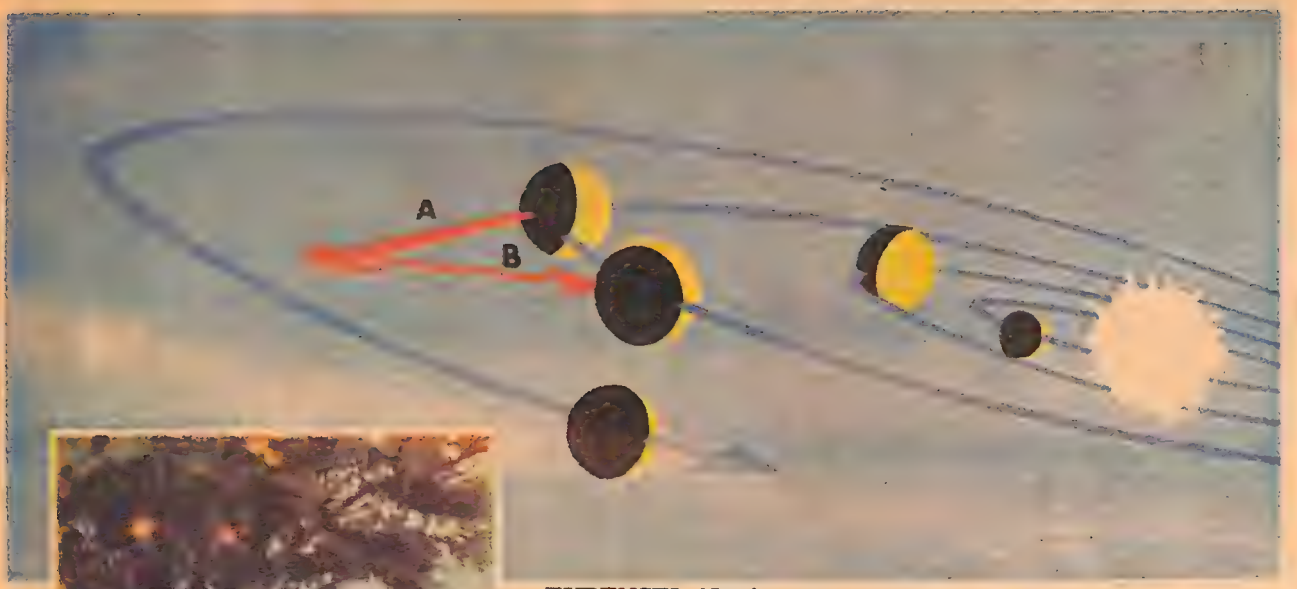

EVRENSEL ÇEKİM: Gökyüzü mekaniği konusundaki çalışmaları nedeniyle Newton, XVIII. yüzyıl başları bilimsel devriminin en önemli kişisi olmaya hak kazanmıştır. Dünya'nın, Güneş'in çevresinde döndüğünü ilk olarak Kopernik kanıtlamıştı. Daha sonra Tycho Brahe'nin gözlemleri, Kepler'in gezegenlerin hareketlerine ilişkin yasaları belirlemesine yol açtı. Newton bütün bu bilgileri evrensel çekim yasası genel başlığı altında kesinleştirdi. Ağaçtan düşen bir elmayı gözlemesi, Newton'un evrendeki dengeyi sağlayan yasaları sezmesine yol açtı. Elmanın Dünya'nın merkezine doğru düşmesi gibi, denge kuvvetlerinin etkilemesi halinde, Dünya da Güneş'e doğru yol alırdı. Üstteki çizim Güneş çevresinde dönen bir gezegeni gösteriyor. Gezegenin kendi çevresindeki hareketinin doğurduğu kuvvetle (A), Güneş'in çekimi (B) birbirini dengeleyerek gezegenin Güneş çevresinde dönmesini sağlar. Newton, hareket, mesafe ve kitleler arasındaki ilişkilerden yola çıkarak Güneş'in ve gezegenlerin ağırlığını hesaplamıştır. Bu yasalar günümüzde de geçerlidir.

CİSİMLERİN HAREKETİ: Eskiden bir cismin hareketinin yalnızca bu hareketi doğuran kuvvete bağlı olduğuna inanılırdı. Nitekim bir insanın ittiği araba, itildiği sürece yol alır (A). Galile, bir cisme etkiyen kuvvetin, davranışını değiştirecek kuvvetlerin ortaya çıkmaması halinde sonsuza kadar süreceğini öne sürdü. Örneğin, sürtünme, hızını kesmese, B resmindeki araba sonsuza kadar gidecektir. Newton da, etkiyen kuvvetle orantılı olanın hız olmayıp, zaman birimi içindeki değişiminin yani ivmenin olduğunu kanıtladı. Günümüzde yapılan uzay uçuşları bu verilerin doğruluğunu deneysel olarak da göstermiştir. B arabası, kuvveti bilinen bir yay tarafından itilince b' ivmesini alır. Arabaya ağırlık yüklersek kitlesini artırmış oluruz. Bu kez aynı yayın etkine araba daha fazla direnç gösterir. Yayın aynı olmasına karşılık c' ivmesi, b' ivmesinden daha az olur. Newton'un bu ilkesi dinamiğin ikinci ana yasasını oluşturur ve şöyle belirtilir: K (uygulanan kuvvet) = (kitle) x'i (ivme). C resmi Newton yasalarının mermilere uygulanışını gösteriyor. Pisa'daki eğri kule, Galile'nin düşen cisimlerle ilgili deneyler yapmasına olanak sağlamıştır.

Bu Ansiklopedi Türk Ticaret Bankası'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

MAKİNENİN ÖNEM KAZANMASI

BUHAR: XVII. yüzyılın sonlarında yeni bir enerji kaynağı bulmak gerekiyordu. Bunun için de yaratıcı bir insana gereksinim vardı. Bu kişi Fransız Denis Papin (1647-1712) oldu. 22 Ağustos 1647'de Blois'da doğan Papin, Paris'te tıp öğrenimi gördü. Bir süre Huygens ile birlikte çalıştıktan sonra, protestan olduğu için Fransa'yı terkedip İngiltere'ye gitti. Robert Boyle'un laboratuvarına kabul edildi. 1681'de Papin kazanını gerçekleştirdi. Daha sonra Venedik'e, ardından Almanya'ya gidip, Merburg üniversitesinde ders verdi, fizik deneylerini sürdürdü. Parasızlık nedeniyle döndüğü İngiltere'de pistonlu buhar makinesini yaptı. Parasızlık nedeniyle yine Marburg'a döndü.

PAPİN'İN MAKİNESİ: Bir silindirin içindeki havayı boşaltmak için buhardan yararlanılır: 1) A pistonu indirilir, pistona hava girer, suyun yüzeyi daha sonra B çubuğuyla kapatılan delikten çıkar, 2) Buharın basıncı pistonu yukarı iter, 3) Buhar soğur, yeniden sıvı haline gelir. Buharın basıncı bittiğinde piston 1. numaradaki duruma gelir. Hareket tekrarlanınca bir güç elde edilir.

MADEN OCAKLARINDA: 1702'de askerî mühendis Thomas Savery (1650-1715) yanda gösterilen, uygulanabilir ilk buhar makinesini tasarladı. Madenlerde kurutma sağlamak sorunu birçok kişinin bu soruna eğilmesine yol açmıştı. Ama yapılan öneriler başarılı sonuç vermemişti. Savery'nin makinesi de ilkin engellerle karşılaştı. Ama daha sonra kullanımı yaygınlaştı. Papin, ilk makinesinin başarısızlığından sonra, Savery'den esinlenerek ikinci bir buhar makinesi yaptı. Bu makineyi bir gemide denemek istedi. Ama, işsiz kalmaktan korkan gemiciler, Papin'e karşı koydular (1707).

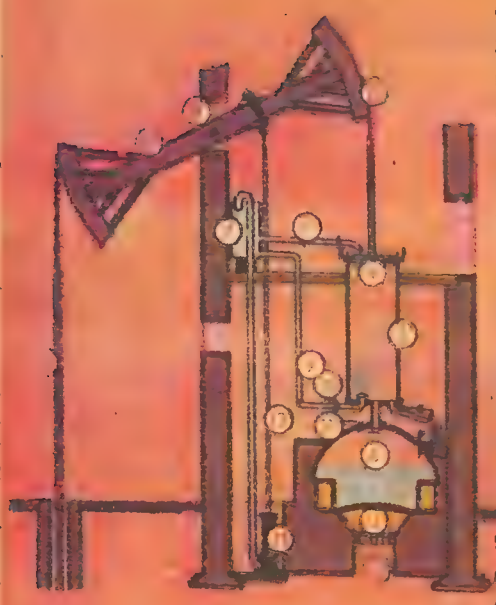

1) Dengelik
2) Dengelik bağlantısı
3) Dengelik başı
4) Piston
5) Silindir
6) Kazan
7) Su deposu
8) Piston üstü için su borusu
9) Silindir soğutucu su borusu
10) Soğutma suyu supabı
11) Buharın silindire giriş supabı
12) Soğutma sulu pompayı çalıştırma çubuğu
13) Pompa
14) Ocak
15) Küllük
16) Maden akaçlamu pompası

NEWCOMEN'İN MAKİNESİ: Savery'nin buhar makinesinin emme gücü çok azdı. Thomas Newcomen adında bir İngiliz zenaatçısı daha yetkin bir buhar makinesi yaptı. Bu makine İngiltere'deki maden ocaklarında kullanıldı. Newcomen, Papin'in ilk makinesinden esinlenmişti. Bu makinenin dayandığı ilke doğruydu, ancak bazı düzeltmeler gerekiyordu. Henry Potter adındaki bir işçi de buharın gelişinde ve gidişinde, kapanmanın otomatik olmasını sağlayan düzeneği buldu

JAMES WATT: İskoçyalı James Watt (1736-1819) ilkel buhar makinelerini kusursuz hale getirerek, dünyanın dört bir yanında kullanılmalarını sağladı. Watt, 1757'de Glasgow üniversitesine girdi. 1763'de fizik hocası, kendisinden bir Newcomen makinesini onarmasını istedi. Watt, bu makinenin verimsizliğine, pistonun her geçişinden sonra silindirin soğutulmasının yol açtığını anladı. Watt, silindiri soğutmaksızın buharı ayrı bir kapta yoğunlaştırmanın yolunu buldu. Böylece kondansatör icat edildi. Kondansatör, Newcomen makinesinin verimini artırdı.

BUHAR MAKİNESİNİN GELİŞTİRİLMESİ: Solda Watt'ın kondansatörü görülüyor. Pistonu kaldıracak buharı A pompası, B deliğinden çeker. C silindirine geçen buhar, E deliğinden gelen suyla soğuyarak kazana gider. Sağda, Watt'ın merkezkaç düzenleyicisi. Watt, 1764'te, hem gidişte hem dönüşte pistonun etkili olduğu, iki etkili makineyi gerçekleştirdi.

SON BUHAR MAKİNESİ: Yanda Watt'ın son buhar makinesi yer alıyor: 1) Buhar üretici kazan, 2) Buharın çifte etkisiyle pistonun gidip geldiği silindir, 3) Kondansatör, 4) Hareketi dengeliğe aktaran paralelkenar, 5) Merkezkaç düzenleyici, 6) Dalgalı hareketi dairesel harekete dönüştüren dişli.

Bu Ansiklopedi Türk Ticaret Bankası'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

SANAYİ DEVRİMİ: Sanayi devrimi birbuçuk yüzyıl süren bir gelişme sonucunda atelyelerin fabrikalara dönüşmesini sağlamıştır. Böylece üretim büyük artış göstermiştir. Sanayi devriminin öncülüğünü İngiltere yapmıştır. Kömür madenlerinin çokluğu İngiltere'de sanayinin daha kolay kurulmasına yol açmıştır. XVII. ve XVIII. yüzyıllarda İngiliz gemileri dünyanın dört bir yanına sefer yapmışlar, bu ülkenin ticaret ve sanayide öncü olmasına katkıda bulunmuşlardır. İngiltere'yi Fransa ve Hollanda izlemiştir. Aşağıdaki resim bir dokuma fabrikasını gösteriyor.

KIRSAL KESİM: Fiyatların artması sonucunda XVIII. yüzyılın sonunda ve XIX. yüzyılın başında kırsal kesimde yaşam koşulları zorlaştı. Kırsal kesimlerde yaşayanlar sanayileşen kentlere göç etmeye başladılar. Köylülerin yerini ücretli işçiler aldı. İşçiler çok kötü koşullar altında çalışıyorlardı. Günde 16 saat çalışılıyor, ücretler geçinmeye yetmiyordu. Kadınlar ve çocuklar bile, özellikle dokuma sanayiinde, aynı koşullarda çalıştırılıyordu. Sanayide çalışan ilk işçi kuşağının içinde bulunduğu koşullar her ülkede kötüydü. İşçiler, ellerine geçen yetersiz para nedeniyle kentlerin kenar mahallelerinde, ilkel koşullarda yaşıyorlardı.

XVII. YÜZYILIN BİLGİNLERİ

KURTLANMANIN NEDENİ: Bozulan et bir süre sonra kurtlanır. Bu kurtçuklar, sinekler tarafından bırakılan yumurtaların larvalarıdır. Oysa eski çağlarda bozulan maddelerde oluşan kurtçuklara, bozulmanın yol açtığına inanılırdı. Bu görüşün yanlışlığını Francesco Redi (1626-1689) "Sineklerle İlgili Deneyler" adlı kitabında ortaya koydu. Üstte soldaki resimde gördüğünüz gibi, Redi, birinin ağzı açık, birinin kapalı iki kavanoza et parçaları yerleştirir. Ağzı kapalı kavanozdaki et bozulduğu halde kurtlanmaz. Öbür kavanozdaki et ise kurtlanır, çünkü ağzı açık olduğu için sinekler yumurta bırakmışlardır. Daha sonra Antonio Vallisnieri (1661-1730) "Böceklerin Kökeni Konusunda" adlı kitabında, meşelerdeki mazı denilen ağaç urlarının kendiliklerinden oluşmayıp, böceklerin etkisiyle ortaya çıktıklarını gösterdi (üstte, sağda).

LAZZARO SPALLANZANİ: Suyun içindeki bir maddeyi gözleyecek olursak, bugün birhücreliler adını verdiğimiz minik hayvancıklarla dolu olduğunu görürüz. XVIII. yüzyıl bilginlerinin haşlamlılar adını verdikleri bu mikro-organizmalar nasıl oluşurlar? Tuberville Needham (1713-1781) bu konuda bir deney yapar. Et ve sebze örneklerini suda kaynatarak mikroskopta inceler. Kapların ağzı kapalı olduğu halde mikro-organizmalar oluştuğunu görür. Bundan, birhücrelilerin kendiliğinden oluştukları sonucunu çıkartır. Lazzaro Spallanzani (1729-1799) aynı deneyi, havası boşaltılmış kaplarda yineler. Bu kez kaynamadan sonra birhücreli görünmez. Bundan, birhücrelilerin havayla temasın doğurduğu sonucunu çıkartır. Bununla birlikte, kendiliğinden oluşma kuramının yanlışlığının tam olarak anlaşılması için Pasteur'ün ortaya çıkması gerekecektir (XIX. yüzyıl sonu).

Bu Ansiklopedi Türk Ticaret Bankası'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

ONSEKİZİNCİ YÜZYILDA GÖKBİLİM: XVIII. yüzyılda gökyüzü araştırmaları, Güneş sisteminin daha iyi tanınmasını sağladı. Giuseppe Piazzi (1746-1826) Güneş'in çevresinde dönen küçük Ceres yıldızını keşfetti. Hannover'de doğan William Herschell (1738-1822) İngiltere'yle göçerek gökbilim çalışmaları yaptı. On altı cm. açıklığında ve iki metre kadar uzunlukta bir teleskop yaparak yıldızları inceledi. Bir gün, o zamana dek bilinmeyen bir gök cismi gördü. Bunu bir kuyrukluyıldız sandı. Ama matematikçi Johann Lexel, bu cismin Satürn'ün ötesinde dönen Uranus gezegeni olduğunu belirledi. Böylece gökbilimde yeni buluşlar çağı başladı.

HERSCHEL'İN TELESKOPLARI: Uranus gezegeninin keşfedilmesi büyük yankılar uyandırdı. Royal Society, Herschel'e Copley madalyasını verdi. Kral Georges III de kendisini sarayda görevlendirdi. Herschel, 1786'da Slough'a giderek teleskoplarını geliştirdi. En önemli teleskopu (solda) 1785'te yaptığı aynası 122 cm. çapında olan teleskoptu. Sağdaki çizim Uranus'un keşfinden önce Güneş sistemini gösteriyor. Herschell, 1787'de Uranus'un iki uydusunu buldu.

SAMANYOLU: William Herschell, Samanyolunu inceleyerek biçimini ve yapısını belirlemeye çalıştı. Bu amaçla, en yakın yıldızları güçlerine ve görünürdeki büyüklüklerine göre sınıflandırdı. Ardından daha uzak yıldızlar için aynı işlemi yaptı. Teleskopları aracılığıyla yaptığı çeşitli gözlemlerden sonra Samanyolunun biçimini ve sınırlarını çizmeyi başardı. Samanyolu, çapı kalınlığından beş kat fazla, yassı bir tekerdi. Herschell bizim galaksimizin dışındaki bulutsuları da inceledi. Bunların, bir yıldızın çevresinde dönen ipliksi maddeler olduğu sonucuna vardı. Bir önemli buluşu da Newton Yasası'nın Güneş sistemi dışında da geçerli sayılabileceğini göstermesi oldu. Daha sonra, Fransız bilgini Le Verrier (1811-1877) Neptün'ü keşfetti.

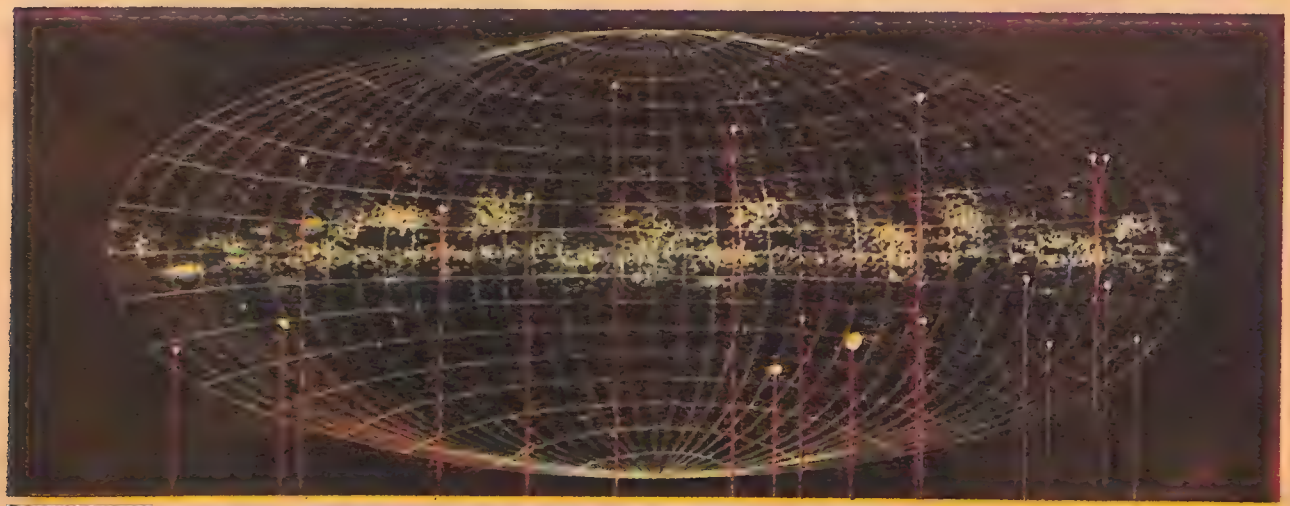

KİMYA: XVIII. yüzyılın ikinci yarısında kimya alanında büyük gelişmeler oldu. XVI. yüzyılın sonuyla XVII. yüzyılın başında, kimyacılar yanan bir cismin, flojistik denilen bir madde yitirdiği,bu maddeyi havanın soğurduğu görüşündeydiler. Hava flojistik'e doyunca yanma olayı duruyordu. Bu görüşü Alman bilgini Stahl (1660-1739) ortaya atmıştı. Oysa yanma olayında yanan cisim oksijen alır. Havadaki bütün oksijen tükenince yanma durur. Bu çok önemli kuralı Fransız kimyacısı Lavoisier buldu. İngiliz kimyacısı Henry Cavendish (1731-1810) ise hidrojeni keşfetti ve havanın iki gazın (oksijenle azot) karışımı olduğunu saptadı. Ayrıca nemli havadan bir elektrik kıvılcımı geçirilince nitrik asit oluştuğunu gördü. Joseph Priestley (1733-1804) adında bir başka İngiliz de oksijeni buldu. İsveçli Wilhelm Scheele (1742-1786) klor ve magnezyumu buldu ve yalıttı. Ayrıca organik bileşikleri inceledi. Grafitin bir kömür türü olduğunu belirledi.

LAVOİSİER: Antoine-Laurent Lavoisier (1743-1794) Paris'te doğdu. Daha 23 yaşındayken Paris Bilimler Akademisi'nin bir ödülünü kazandı. Siyasal nedenlerle giyotinle başı kesilerek idam edildi. Flojistik konusunu inceleyen ve maddenin korunumu yasasını deneysel olarak doğrulayan, Lavoisier'dir. 1772'de yaptığı bir deneyde hava dolu kapalı bir kapta kalay yaktı. Yanmadan sonra külleri tartarak ağırlıklarının artmış olduğunu gördü. Kaptaki hava ise azalmıştı. Kabın ağırlığı değişmediğine göre deneyden iki sonuç çıkıyordu. İlk sonuç kalaydan hiçbir madde (flojistik) çıkmamıştı. İkinci sonuç, hava, Aristoteles'in sandığı gibi bir element değil, bir bileşikti. Çünkü yanma sırasında havanın yalnızca oksijeni kalayla birleşmişti.

LAVOİSİER'NİN ÖNEMİ: Lavoisier'nin bilime en büyük katkısı, maddenin korunumu yasasını deneysel olarak doğrulamasıdır. Bu yasaya göre, "Doğada hiçbir şey yok olmaz, hiçbir şey yeniden oluşmaz, her şey dönüşür." Lavoisier yaptığı deneyde duyarlı teraziler kullandı (resim 3). Yanma deneyleri için de özel bir aygıt yaptı (resim 1). Bazı maddelere büyüteçle Güneş ışınlarını verdi (resim 2). Lavoiser terazilerle yaptığı deneyde, kapalı kaplar içinde yanan maddelerin ağırlığının değişmediğini saptadı. Lavoisier ayrıca kimyasal terimleri yeniden düzenledi. O zamana kadar kullanılan rastgele terimlerin yerine çeşitli maddelerin yapılarından kaynaklanan terimler önerdi. Bu terimler günümüzde de kullanılmaktadır. Bu çalışmasında kendisine Berthollet, Morveau ve Fourcroy gibi araştırmacılar da yardım ettiler.

Bu Ansiklopedi Türk Ticaret Bankası'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

GÖKYÜZÜNÜN FETHİ

İnsanlar oldum olası kuşlar gibi uçabilmeyi düşlemişlerdir. İlk çağdan başlayarak, bu özlemi dile getiren birçok masal ve efsane geliştirilmiştir. Ancak Rönesans'ta, Leonardo da Vinci'nin çalışmaları, uçuşun bilim yoluyla çözülebilecek bir sorun olduğunu göstermiştir. XVIII. yüzyılda sağlanan bilimsel gelişmeler, özellikle gazlar konusundaki araştırmalar, havadan hafif olacak ve havada "yüzebilecek" bir araç meydana getirme düşüncesine kaynaklık etmiştir. Kimi başarılı, kimi başarısız sonuçlar veren birçok deneyden sonra, (yandaki resimler) Annonay'de (Fransa) kâğıt yapımcısı Montgolfier kardeşlerin deneyi kesin sonuca ulaşmıştır. Dumanın yükselme eğilimini gözleyen Montgolfier kardeşler, bu olgudan, sıcak havayla şişirilmiş balonları havalandırmada yararlanmışlardır. Annonay'de, Lyon'da yapılan başarılı deneylerden sonra, 21 Kasım 1783'te, insan taşıyan ilk balon havalanmıştır. İki kişinin bindiği, dış tarafı özenerek süslenmiş bu balon, Paris üzerinde sekiz kilometre uçmuştur. Bu olay büyük yankılar yaratmıştır.

ELEKTRİK: Sarı kehribarın bir yere sürtüldükten sonra hafif cisimleri bir mıknatıs gibi çektiği, eski çağlardan beri biliniyordu. Ama yüzyıllar boyunca yapılan çalışmalara karşın, insanların elektrik konusundaki bilgisi birkaç kavramla sınırlı kaldı. Gözlenen elektrik olayları genellikle manyetik nitelikli olaylarla karıştırılıyordu. Elektrik incelemelerini XVI. yüzyılın sonunda, İngiltere'de Kraliçe Elisabeth'in doktoru olan Gilbert başlattı. Gilbert, iletken ve yalıtkan kullanarak, elektrik olayları ile manyetik olaylar arasındaki farkı belirtti. Ama çalışmalarını geliştirmek için elektrik üreten bir makineye gereksinimi vardı. İlk elektrostatik makineyi Otto van Guericke (1602-1680) gerçekleştirdi.

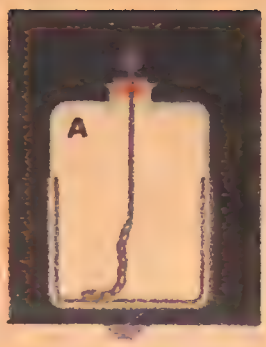

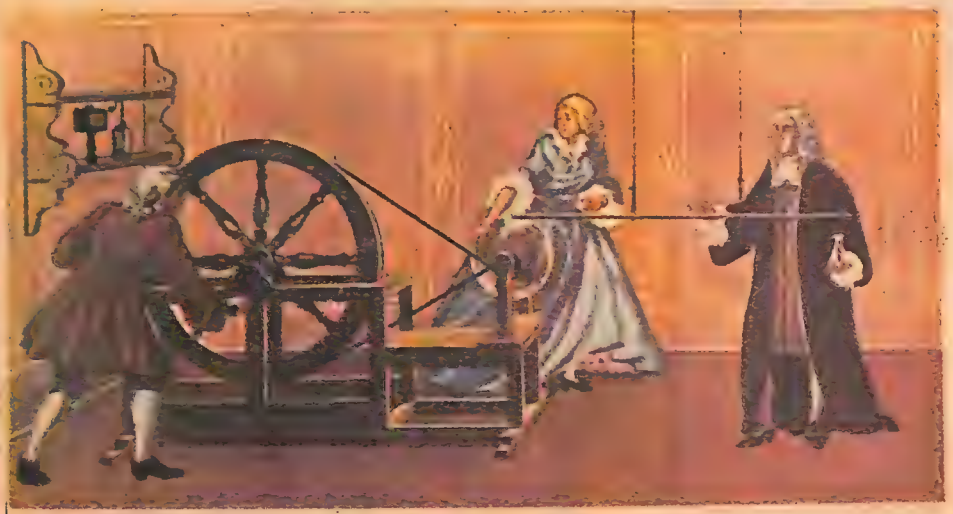

LEİDEN ŞİŞESİ: Elektriğin bir noktadan bir başka noktaya büyük bir hızla geçebilme özelliği vardır. Bu özellik XVIII. yüzyılda Stephan Gray tarafından rastlantı sonucu bulundu. İletken ve yalıtkanları tanımlayan Gilbert'in gözlemlerinden yararlanan Gray, elektriğin bir iletkende yol aldıktan sonra enerjisini koruduğunu buldu. Elektrik biriktiren bir düzenek olan kondansatör, 1745'de Leiden'de (Hollanda) Petrus van Musschenbroek (1696-1761) ve arkadaşları tarafından yapıldı. Elektrostatik bir makinenin ürettiği yükü, bir kavanozdaki suya aktardılar. İletkeni ayırıp kavanoza dokununca, içinde elektrik yükü biriktiği için, şiddetli bir boşalım yaptığını gördüler. Daha sonra Leiden şişesinin içi ve dışı cam ve kalay kâğıdı ile kaplanarak geliştirildi. İçine, dibe kadar uzanan metal bir çubuk yerleştirildi (resim A). Şişe yere değdirilince büyük bir yükle doluyordu. Üstteki resim, Van Musschenbroek'i deney sırasında gösteriyor.

FRANKLİN VE COULOMB: Leiden şişesinin çıkardığı kıvılcımlar, Franklin'in (1706-1790) yıldırımın elektrik yapısını incelemeye yöneltti. Fırtınalı bir havada bir uçurtma uçurttu. Uçurtmanın ipi bakır çubuklarla bitiyor, çubuklar da bir Leiden şişesine bağlanıyordu. Franklin böylece şişeye elektrik yüklemeyi başardı. Bu deneyden yola çıkarak 1760'da yıldırımsavarı yaptı. Yıldırımsavar bir iletkenden başka bir şey değildir. Leiden şişesi biri pozitif, öbürü negatif olmak üzere iki tür elektrik bulunduğunu da ortaya koydu. Yukarda görülen deneyde, mantar yuvarlardan birinin şişenin dışı, öbürünün içi aracılığıyla elektriklenmesi halinde, birbirlerini çektikleri görüldü. Aynı yükü almaları halinde ise, yuvarlar birbirini itiyordu. Fransız bilgini Coulomb (1736-1806) elektrik yüklü iki cismin birbirini çekmesinin ya da itmesinin yüklerle düz orantılı, aralarındaki uzaklığın karesiyle ters orantılı olduğunu gösterdi.

Bu Ansiklopedi Türk Ticaret Bankası'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

ELEKTRİĞİN İNCELENMESİ: Leiden şişesinin bulunması ve Franklin'in deneyleri üzerine birçok araştırıcı, elektrikle ilgilenmeye başladı. Giderek elektrik, doğanın bilinmeyen birçok yönünün tanınmasına yardımcı oldu. İtalyan Giovanni-Battista Beccaria'nın 1783'te yazdığı kitap, uzun yıllar boyunca bu alanın en önemli kaynak kitabı oldu. Bu kitap, cisimlerin, o zamana kadar sanıldığı gibi, kesin bir biçimde iletkenler ve yalıtkanlar olarak ikiye ayrılmadığını ve iletkenlerin hep aynı biçimde davranmadıklarını gösterdi. Örneğin su, metal iletkenlerden daha az iletkendi. Beccaria, böylece elektrik direnci kavramını ortaya atmış oldu. Beccaria, bir iletkeni aşan elektrik akımıyla iletkenin çevresinde gözlenen manyetik olaylar arasında ilişki olduğunu öne sürdü. Başka araştırmacılar ise, insan vücudunda bile elektrik bulunduğunu öne sürdüler. İki cisim temas edince çoğu kez elektrik olayları (kıvılcım, boşalma vb) meydana geliyordu.

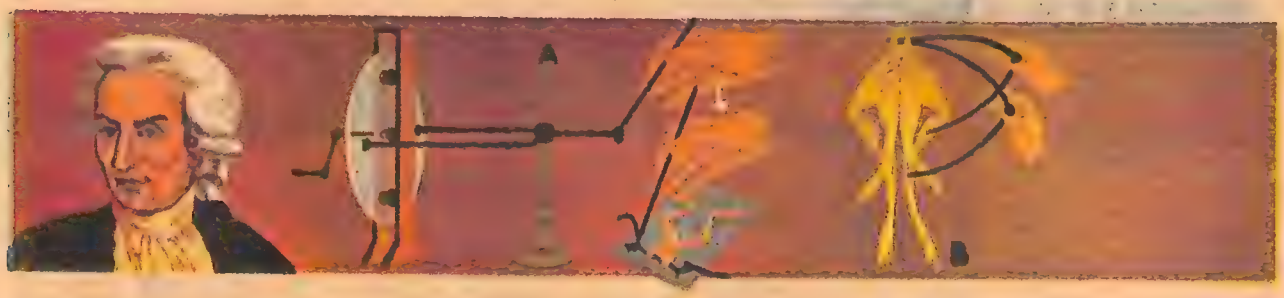

LUİGİ GALVANİ: Galvani (1737-1798) Bolonya'da (İtalya) anatomi profesörüydü. 1773'te kurbağaların kaslarının nasıl hareket ettiğini inceledi. 1780'de şu deneyi yaptı: Elektrostatik bir makine aracılığıyla elektrik yüklediği bir çubuğu, bir kurbağanın (A) sinirlerine bağlı bir iletkene bağladı. Kurbağanın kasları hemen kasılmaya başladılar. Bu kez, kurbağanın sinirlerine, evinin tepesine ulaşan bir iletken bağladı. Fırtınalı havalarda elektrik boşalımlarını alan iletken yine kurbağanın kaslarının kasılmasına yol açtı. Galvani başka bir deneyde bir pergelin bir ucunu kurbağanın omuriliğine öbür ucunu da ayak kaslarına (B) yerleştirdi. Kasların yine kasılması üzerine Galvani, hayvanın vücudunda elektrik bulunduğunu, omuriliğin elektriği pergel aracılığıyla kaslara aktardığını anladı.

ALEXANDRE VOLTA: O zamana kadar bilinen elektrik üretme sistemlerini yeterli bulmayan Volta, bir pil meydana getirdi. Pil, aralarına nemli bez yerleştirilmiş çinko ve bakır tekerlerinden oluşuyor ve bu çok basit araç elektrik üretiyordu. Daha sonra bu pil geliştirildi (sağda). Araya bir de kap eklendi. Volta'nın pili, bilim tarihinin en önemli buluşlarından biridir. Böylece elektrik elde etmek kolaylaşmıştır.

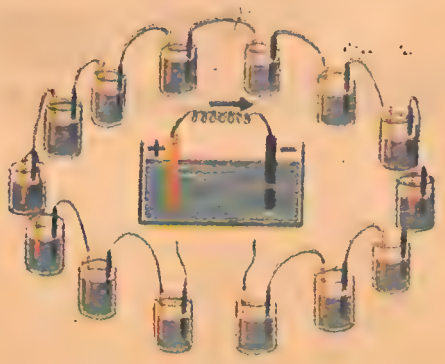

VOLTA PILI: Volta pilinin bulunması birçok bilimsel deneye yol açtı. 1800 yılının 2 Mayıs'ında Londra'da Nicholson (1753-1815) ve Carlisle (1768-1841) bir Volta pili aracılığıyla suyu oksijen ve hidrojene ayrıştırmayı başardılar. Volta pilini inceleyen Humprey Davy (1778-1829) galvanizm olayına eğildi (soldaki resim). Galvanizm asitli suyla temas eden, pilin metal yüzeylerinin oksitlenmesi demektir. Galvanizm tümüyle kimyasal bir süreçtir.

YENİ DENİZ YOLLARININ BULUNMASI

YELKENLİ GEMİCİLİĞİN ALTIN ÇAĞI: Kristof Kolomb, yelkenli gemileriyle Amerika kıtasını keşfetmişti. Uzak topraklara yerleşme, ticaret ilişkilerinin artması ve deniz savaşlarının önem kazanması, daha yetkin yelkenlilerin yapımını gerektirdi. Böylece yelkenler geliştirildi ve sayıları çoğaltıldı. Bu arada fırkateyn, korvet, brik gibi küçük fakat manevra yeteneği üstün savaş yelkenlileri de yapıldı. XIX. yüzyılda gemicilik alanında iki büyük yeniliğin ortaya çıkışına kadar yelkenli gemicilik altın çağını yaşadı. XIX. yüzyılda tekne yapımında kereste yerine metal malzeme kullanımı başladı ve buhar gücü denizciliğe girdi. Başlangıçta buharın savaş gemilerinde kullanımına karşı çıkıldı. Yandaki çarkların düşman için kolay bir hedef olacağı öne sürüldü. Günümüzde de birçok ülkede denizcilik okulu öğrencileri, yelkenli gemilerde öğrenim görürler. Okul gemisi denilen bu gemiler, öğrencilerin denizciliği daha iyi öğrenmesini sağlarlar.

Bu Ansiklopedi Türk Ticaret Bankası'nın çocuklarımıza bir kültür hizmetidir.

11. Bir düşünceyi anlatan cümle hangisidir?

a) Çocuklar televizyon izliyorlar.
b) Taksim'den Cağaloğlu'na gitmeliyim.
c) Kış yine soğuk geçiyor.
d) Şiir damıtılmış bir romandır.

12. Devrik cümle hangisidir?

a) Öğelerin dizilişine göre cümleler ikiye ayrılır.
b) İstanbul'a yılın ilk karı yağdı.
c) Otur da anlat Rize'nin güzelliğini.
d) Ödevini dolmakalemle yaz.

13. Yapılarına göre bileşik olan cümle hangisidir?

a) Bahar İstanbul'a Yeldi.
b) Kahvaltıyı iyi yapmak çok yararlıdır.
c) Çocukların öyküsü.
d) İstanbul'a bahar geldi.

14. Yüklemi geniş zamanlı olan cümle hangisidir?

a) Her gün ders çalışırız.
b) Sınavlar yarın yapılacak.
c) Çay ne güzelmiş.
d) Atatürk'ün 100. yılı kutlandı.

15. "Söyler dilim ağlar gözüm." söz dizisinde "yüklem" olan sözcükler hangileridir?

a) söyler-dilim b) ağlar-gözüm
c) söyler-ağlar d) dilim-gözüm

16. Yukarıdaki cümlenin "öznesinin" belirlendiği sözcükler hangileridir?

a) ağlar-dilim b) dilim-gözüm
c) söyler-gözüm d) gözüm-ağlar

17. "Zeynep, kalem kutusunu arkadaşına verdi." cümlebinde "nesne" olan sözcük grubu hangisidir?

a) Zeynep-kalem b) kalem-kutusunu
c) kutusunu-arkadaşına d) arkadaşına-verdi

18. Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar." atasözünün belirtili nesnesi hangi sözcüklerdir?

a) doğru-söyleyeni b) söyleyeni-dokuz
c) dokuz-köyden d) köyden-kovarlar

11. ANNE = **ANTEN = ?**

a) 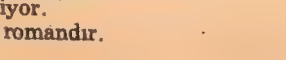

b)

c) 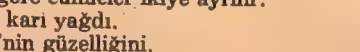

d)

12. Farklı olan hangisi?

a) delil b) tanık c) kanıt d) ipucu

AŞAĞIDAKİ ŞEKİLLERİN HER BİRİSİ SAYILARDAN BİRİYLE GÖSTERİLMİŞTİR. SİZDEN İSTENİLEN HANGİ ŞEKİL DİZİSİNİN HANGİ SAYININ KARŞILIĞI OLDUĞUNU BULMANIZDIR.

13. Üçüncü şekil dizisinin hangi sayının karşılığı olduğunu bulunuz.

I.

II. 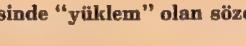

III.

IV.

a) 5218 b) 8152

c) 2185 d) 5182

14. Birinci şekil dizisinin hangi sayının karşılığı olduğunu bulunuz.

I.

II.

III.

IV.

a) 4367 b) 7634 c) 3647 d) 6473

TÜRKÇE TESTİ

Test No: 59 | 20 SORU | 15 DAKİKA

""IQ" yani zekâ derecesi kavramı, ana-babaların çoğu tarafından gerektiğince bilinmeyen bir kavramdır. Aileler, çocuğun zekâ derecesini belirleyen testler hakkında birtakım yazılar okurlar, çocuğun zekâ derecesini geliştirme konusunda kitaplar okurlar ve kafaları daha karışır. "IQ" demek yerine, "temel öğrenme yeteneği" dersek, sorunu daha açık seçik belirlemiş oluruz sanıyorum.

Örneğin geçen yıl Dağcılık Kulübünün düzenlediği sırt çantası yerleştirme ve dağcılık konulu bir kursa katıldım. Bu kursun sonucunda, sırt çantası yerleştirme ve dağcılık konusundaki "IQ" ölçüm yükseldi, desem biraz şaşırtıcı olur da, bu konulardaki öğrenme yeteneğim arttı dersem, daha bir anlaşılır. Yani bu kursta, topografya haritalarının nasıl izleneceğini, pusula kullanmayı, kayalara tırmanmayı, kardan sığınak yapmayı öğrenişim demektir.

"IQ" testleri çocuğun öğrenme yeteneklerinin ne kadar gelişmiş olduğunu belirler. Bir çocuk ne kadar çok konuda öğrenme yeteneği edinmişse, okuldaki başarısı olasılığı da o oranda yüksek olacaktır. İşte bu açıdan "IQ"nun yüksek olması çocuğun okuldaki ve daha sonraki yaşamındaki başarısını belirler. Ancak şunu unutmamak gerekir ki, bu yetenekler doğuştan değil, sonradan öğrenilen yeteneklerdir."

SORU 1-9 YUKARIDAKİ PARÇAYA GÖRE YANITLANACAKTIR.

1. Ana-babaların çoğu tarafından bilinmeyen kavram nedir?

a) zekâ derecesini geliştirme b) zekâ derecesi
c) zekâ testleri d) Dağcılık Kulübü kursları

2. İlk paragrafın ortaya koyduğu düşünce hangisidir?

a) I Q nedir?
b) Aileler, zekâ derecesini belirleyen testler okumamalıdır.
c) I Q ya da zekâ derecesi kavramı
d) I Q "temel öğrenme" yeteneğidir.

3. İkinci paragrafı özetleyen hangisidir?

a) Yazarın Dağcılık Kulübünün düzenlediği sırt çantası yerleştirme ve dağcılık konulu bir kursa katılması.
b) Yazarın bir kursa katılması
c) Yazarın katıldığı kurs sonunda "I Q ölçüm yükseldi" yerine "Öğrenme yeteneğim arttı" sözünü kullanmayı doğru bulması.
d) Yazarın bu kursta, topografya haritalarının nasıl izleneceğini, pusula kullanmayı öğrenmiş olması.

4. Hangisi üçüncü paragrafta anlatılmamaktadır?

a) Çocuğun öğrenme yeteneklerinin ne kadar gelişmiş olduğunu IQ testleri belirler.
b) Öğrenme yeteneğinin gelişmişliği çocuğun başarısını etkiler.
c) I Q'nun yüksek ya da düşük oluşu çocuğun doğuşuyla getirdiği bir yetenektir.
d) Bir çocuk ne kadar çok konuda öğrenme yeteneği edinmişse okul başarısı o denli artar.

5. Kafaları karışan kimlerdir?

a) çocuklar b) ana-babalar
c) aileler d) yeteneksiz öğrenciler

6. "Sırt çantası yerleştirme ve dağcılık konulu kursu" kim düzenledi?

a) belli değil b) ana-babalar
c) Dağcılık Kulübü d) okul

7. Yazar, "kardan sığınak yapmayı" hangi kursta öğrenmiş?

a) Kardan sığınak yapma kursunda
b) Topografya kursunda
c) Sırt çantası yerleştirme ve dağcılık kursunda
d) Pusula kullanma ve kayalara tırmanma kursunda.

8. I Q testleri ne amaçla kullanılıyor?

a) Kolej sınavlarına giren çocukları seçmek için.
b) Çocuğun hangi derslerden başarılı olduğunu saptamak için.
c) Çocuğun öğrenme yeteneklerinin ne kadar geliştiğini belirlemek için.
d) Dağcılık Kulübünün üyesi olup olamayacağını saptamak için.

9. I Q'nun yüksek olması nasıl bir sonucu birlikte getiriyor?

a) Çocuk çok dar kapsamlı bir öğrenmeyle karşı karşıya kalır.
b) Çocuk zekâ testlerine alışmış olur.
c) Çocuğun okuldaki ve sonraki yaşamında başarılı olacağını belirler.
d) Çocuğun okuldaki ve sonraki yaşamında zekâ derecesinin alt düzeyde olacağını saptar.

10. "Damlaya damlaya göl olur." cümlesi nasıl bir söz dizisidir?

a) Bir istek anlatıyor. b) Bir olay anlatıyor.
c) Bir yargı anlatıyor. d) Bir duygu anlatıyor.

esna is. (Ar.) Bir işin yapıldığı an; sıra.
esnaf ç. is (Ar.) El zanaatları ya da küçük ticaretle geçinen kimselere verilen genel ad.
esnek s. 1. Bir dış gücün etkisiyle uzayıp kısalan, eğrilip biçimini değiştiren; etki kalktığında eski biçimini alabilen; elastiki. 2. Mec. Değişik yorumlara elverişli.
esnemek f. 1. Uykulu, sıkıntılı ya da yorgun anlarda ağız açılarak nefes alıp vermek. 2. Bir cisim, dış etkilerle biçim değiştirmek. 3. Bollaşıp genişlemek.
espri is. (Fr.) 1. Nükteli, şakalı söz. 2. Ruh, öz.
esrar is. (Ar.) Hintkenevirinden, haşhaştan çıkartılan uyuşturucu madde.
esrar ç. is. (Ar.) Başkalarınca bilinmeyen ya da kimseye söylenmeyen şeyler; gizler; sırlar. • **Esrar perdesi;** bir şeyin anlaşılmasını güçleştiren engel.
esrarengiz s. (Ar. ve Far.) Sırlarla örtülü, esrarlı.
esrarkeş is. (Ar. ve Far.) Esrar kullanmayı alışkanlık edinmiş olan kimse.
estağfurullah ün. (Ar.) Teşekkür edilen ya da övülen bir kimsenin söylediği bir nezaket ve alçak gönüllülük sözü.
estek köstek (etmek) Birtakım bahaneler (ileri sürmek), böyle davranarak işten kaçınmak ya da oyalanmak.
estetik is. (Yun.) 1. Güzelliği ve güzelliğin insan belleğindeki ve duygularındaki etkilerini tam olarak konu edinen felsefe kolu. 2. s. Güzellik duygusuyla ilgili.
esvap is. (Ar.) Elbise, giysi, giyecek.

eş is. 1. Benzer, eşit, denk. 2. Karı kocadan her biri. 3. İkişer kişilik gruplar halinde oynanan oyunlarda, ortak oynayan iki oyuncudan her birinin öbürüne göre durumu.
eş dost Tanıdıklar.
eşanlamlı s. Anlamları aynı ya da birbirine çok yakın olan (sözcükler); anlamdaş; sinonim; müteradif.
eşarp is. (Fr.) Başı ya da boynu örtmek için kullanılan kadın atkısı.
eşdeğerli s. 1. Değerleri eşit olan. 2. Geometride, biçimce benzemedikleri halde yüzölçümleri ya da hacımları eşit olan. 3. Cebirde, karşılıklı olarak çözümleri aynı olan (denklem sistemleri).
eşek is. 1. Attan küçük, uzun kulaklı binek ve yük hayvanı; merkep. 2. Mec. Kaba, yeteneksiz kimse. • **Eşeğe binmeden ayaklarını sallamak;** bir işe henüz başlamadan olmuş bitmiş gibi sevinmek. • **Eşek başı;** yetkili olduğu halde yetkisini kullanmayan, bu bakımdan başkalarınca önemsenmeyen, gücünü gerektiği ölçüde ortaya koyamayan kimse. • **Eşek gibi;** kaba, hoyrat. • **Eşek kafalı;**

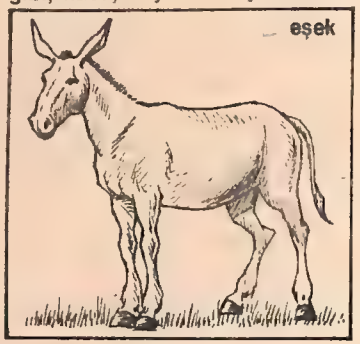
eşek

erbap is. (Ar.) Bir işten iyi anlayan, bir işi kusursuz yapan kimse.
erbaş is. Askerlikte onbaşı ya da çavuş.
erdem is. Ahlak bakımından övgüyle karşılanan iyilikçilik, acıma, sevgi, alçak gönüllülük, yiğitlik, doğruluk gibi olumlu niteliklerin genel adı; fazilet.
erek is. Bir iş yapılırken varılmak istenen son; maksat; amaç.
eren is. Kendini Tanrı'ya adamış, öz varlığından geçmiş, benliğinden sıyrılmış kimse; evliya; ermiş.
erg is. (Yun.) Fizikte, uygulama noktasını kuvvet yönünde bir santimetre hareket ettiren bir dinlik kuvvetin yaptığı işe eşit olan iş birimi.
erganun is. (Yun.) Org.
ergen s. 1. Evlenecek çağa gelmiş kimse. 2. Henüz evlenmemiş.
ergenlik is. 1. Ergen olma durumu; yetişkinlik. 2. Çocukluk çağından yetişkinlik çağına geçen kimselerin yüzlerinde çıkan sivilce.
ergime is. Ergimek olayı.
ergime ısısı Bir katının sıvı duruma geçmesi için gereken ısı.
ergime noktası Bir katının katı durumdan sıvı duruma geçmesi anı.
ergimek f. Katı bir cisimin ısı etkisiyle sıvı duruma gelmesi.
ergin s. 1. Olmuş, olgunlaşmış, yetişmiş. 2. Haklarını kendi kullanabilmesi için yasanın gösterdiği yaşa gelmiş olan kimse; reşit.
erguvan is. (Far.) Eflatun ile kırmızı arası renkte çiçek açan bir süs ağacı.
erguvani Erguvan renginde, eflatun ile kırmızı arası renkte.
erik is. Gülgillerden bir meyve ağacı ve bu ağacın ceviz büyüklüğünde, çeşitli renk ve tatta sert çekirdekli meyvesi.
eril s. Dilbilgisinde, kimi dillerde erkek cinsten sayılan varlıkları belirtmede kullanılan sözcük.
erim is. Bir şeyin erebileceği uzaklık; menzil.
erimek f. 1. Katı cisim sıvı duruma geçmek. 2. Çok zayıflamak. 3. (Dokuma için) Aşınarak incelmek.
erinç is. Hiçbir eksiği, hiçbir üzüntüsü ve acısı olmama durumu; dirlik; huzur.
erişkin s. Vücut gelişimi tamamlanmış olan.
erişmek f. 1. Varılması zamana, emeğe bağlı olan ya da uzakta bulunan bir amaca varmak, ulaşmak. 2. Belirli bir olgunluk durumuna gelmek. 3. (Zaman için) Gelip çatmak.
erişte is. (Far.) Şerit gibi kesilip kurutulmuş hamurdan yapılan ev makarnası.
eriyik is. Bileşiminde erimiş bir madde bulunan sıvı.
erk is. 1. Fiziksel güçten ayrı olarak düşünülen ve biçimleyici ya da etkileyici bir etkinliği olan yapabilme gücü; iktidar; kudret. 2. Sözünü geçirme, istediğini yaptırabilme gücü; nüfuz.
erkân is. (Ar.) 1. Bir toplulukta ileri gelenler, önemli kişiler. 2. Yol, yöntem. 3. Temel, esas.
erkeç is. Erkek keçi, teke.
erkek s. 1. İnsan, hayvan ve bitkilerin dişilerini döleyebilecek cinsten olanı. 2. Mec. Sözünde duran, güç durumlarda arkadaşlarından ayrılmayan. 3. Kopça, çıtçıt, anahtar gibi, girintili çıkıntılı olmak üzere iki çeşidi bulunan şeylerin çıkıntılı olanı.
erkekçe zf. Erkeğe yakışır bi-

çimde, erkek gibi, mertçe.
erkekleşmek f. **1.** Erkek cinsten çocuk, çocukluk çağından çıkıp erkeklik çağına girmek. **2.** Kız ya da kadın, erkek gibi sert davranışlar kazanmak.
erkeklik is. **1.** Erkek olma durumu. **2.** Erkekçe davranış, yiğitlik, mertlik.
erkekorgan is. Bitkilerde taçyaprakların çevrelediği, döllenmeyi sağlayan tek ya da birçoğu bir arada bulunan erkek üreme organı.
erken zf. **1.** Vaktin ilerlememiş olduğu bir anda. **2.** Alışılan, beklenilen vakitten önce.
erken bunama Genellikle gençlerde dış ortamla ilginin kesilmesi, zeka yıkılması biçiminde görülen bir ruh hastalığı.
erkin s. Herhangi bir biçimde herhangi bir koşula bağlı olmadan istediği gibi davranabilen; özerk; muhtar.
ermek f. **1.** Erişmek, ulaşmak. **2.** Yetişip dokunmak. **3.** Ermiş olup Tanrı'ya ulaşmak. **4.** Olgunlaşmak, yetişkin duruma gelmek.
Ermeni öz. is. Hint - Avrupa ırkından olup Hıristiyan dinini benimsemiş bir soy ve bu soydan olan kimse.
ermiş is. Müslümanlık yolunda kendini Tanrı'ya adamış ve dünya ile ilişkilerini kesip kendisinde olağanüstü ruhsal güçler toplamış olduğuna inanılan kimse; evliya, veli.
eroin is. (Fr.) Afyondan elde edilen uyuşturucu bir madde.
eroinman is. (Fr.) Eroin düşkünü, eroin müptelası.
erozyon is. (Fr.) Su ve rüzgârın etkisiyle toprağın aşınması, bulunduğu yerden başka yere sürüklenmesi, aşınma.
erte is. Belirli bir zamandan hemen sonra gelen gün, hafta, yıl.
ertelemek f. Gelecekte bir başka zamana bırakmak; tehir etmek.
erzak ç. is. (Ar.) Bozulmadan uzun süre saklanabilecek yiyeceklerin genel adı.
es is. Müzikte notalar arasında susma zamanı ve bu zamanı gösteren işaretin adı.
esans is. (Fr.) Bitkilerden türlü yollarla çıkarılan ya da değişik maddelerden kimyasal yöntemlerle elde edilen, kokulu ve uçucu sıvı; koku.
esaret is. (Ar.) **1.** Kölelik, tutsaklık, esirlik. **2.** Boyunduruk.
esas is. (Ar.) **1.** Ana temel, doğru biçim. **2.** s. Başlıca.
esasen zf. (Ar.) **1.** Başından, temelinden, kökünden, aslında. **2.** Doğrusu, zaten.
esaslı s. **1.** Köklü, geniş ölçüde. **2. Mec.** Etkili, güzel.
esassız s. **1.** Sağlam bir temele dayanmayan, köksüz. **2.** Doğru olmayan, yalan.
esef is. (Ar.) Acınma, yerinme, üzülme.
esen zf. Sağlıklı, salim.
esenleşmek f. Karşılıklı birbirine esenlik dileyip selamlaşmak.
esenlik is. Esen olma durumu, sağlık, afiyet, selamet.
eser is. (Ar.) **1.** Meydana getirilen değerli ya da önemli şey; yapıt. **2.** iz, işaret. **3.** Belirti.
esin is. **1.** İçe doğan ve yazıp anlatma istemi uyandıran duygu ve düşünce kıpırdanışı; ilham.
esinlenmek f. Bir kaynaktan etkilenip ya da yararlanıp yazma ya da anlatmaya yönelmek.

esinti is. Belli belirsiz esen rüzgar, yel.
esir is. (Ar.) **1.** Savaşta düşman eline düşen kimse; tutsak. **2.** Kul, köle. **3. Mec.** Düşkün, vurgun.
esirci is. Eskiden köle ve cariye alışverişi yapan kimse.
esirgemek f. **1.** Korumak, himaye etmek. **2.** Feda etmekten çekinmek.
eski s. **1.** Çoktan beri var olan, üzerinden epeyce zaman geçmiş bulunan. **2.** Önceki ya da öncekilerden biri. **3.** Kullanıla kullanıla yıpranmış, harap olmuş. **4.** Geçerliği kalmamış. • **Eski çamlar bardak oldu;** devir değişti, eski durumlar kalmadı. • **Eski hamam eski tas;** hiçbir değişiklik yok, her şey eski durumunda. • **Eski kafalı;** eski düşünüşe ve eski yaşayışa bağlı. • **Eski toprak;** yaşlandığı halde dinç ve sağlıklı (kimse).
eskici is. **1.** Eski şeyler, özellikle eski elbise ve ayakkabı alıp satan kimse. **2.** Eski ayakkabıları onaran kimse.
eskiden zf. Geçmiş çağlarda, geçmiş zamanlarda, önceleri.
Eskidünya öz. is. Avrupa, Asya ve Afrika'ya topluca verilen ad.

Eskidünya kıtaları

eskimek f. Eski duruma gelmek.
Eskimo öz. is. Kuzey kutbu ve çevresinde yaşayan, avcılık ve balıkçılıkla geçinen toplulukların adı.

Eskimo

eskişehirtaşı is. Lületaşı.
eskiz is. (Fr.) Bir resmin kurşunkalemle çizilmiş ilk taslağı.

eskrim

eskrim is. (Fr.) Kılıç ya da meçle vuruşma sporu; kılıçoyunu.
esmek f. **1.** Esinti olmak, rüzgâr olmak. **2.** Birdenbire akla gelen düşünceyle karar vermek.
esmer s. (Ar.) Koyu buğday rengi; yağız.
esmerleşmek f. Rengi esmer olmak, esmer renk almak.

esna is. (Ar.) Bir işin yapıldığı an; sıra.
esnaf ç. is (Ar.) El zanaatları ya da küçük ticaretle geçinen kimselere verilen genel ad.
esnek s. **1.** Bir dış gücün etkisiyle uzayıp kısalan, eğrilip biçimini değiştiren; etki kalktığında eski biçimini alabilen; elastiki. **2. Mec.** Değişik yorumlara elverişli.
esnemek f. **1.** Uykulu, sıkıntılı ya da yorgun anlarda ağız açılarak nefes alıp vermek. **2.** Bir cisim, dış etkilerle biçim değiştirmek. **3.** Bollaşıp genişlemek.
espri is. (Fr.) **1.** Nükteli, şakalı söz. **2.** Ruh, öz.
esrar is. (Ar.) Hintkenevirinden, haşhaştan çıkartılan uyuşturucu madde.
esrar ç. is. (Ar.) Başkalarınca bilinmeyen ya da kimseye söylenmeyen şeyler; gizler; sırlar. • **Esrar perdesi;** bir şeyin anlaşılmasını güçleştiren engel.
esrarengiz s. (Ar. ve Far.) Sırlarla örtülü, esrarlı.
esrarkeş is. (Ar. ve Far.) Esrar kullanmayı alışkanlık edinmiş olan kimse.
estağfurullah ün. (Ar.) Teşekkür edilen ya da övülen bir kimsenin söylediği bir nezaket ve alçak gönüllülük sözü.
estek köstek (etmek) Birtakım bahaneler (ileri sürmek), böyle davranarak işten kaçınmak ya da oyalanmak.
estetik is. (Yun.) **1.** Güzelliği ve güzelliğin insan belleğindeki ve duygularındaki etkilerini tam olarak konu edinen felsefe kolu. **2.** s. Güzellik duygusuyla ilgili.
esvap is. (Ar.) Elbise, giysi, giyecek.

eş is. **1.** Benzer, eşit, denk. **2.** Karı kocadan her biri. **3.** İkişer kişilik gruplar halinde oynanan oyunlarda, ortak oynayan iki oyuncudan her birinin öbürüne göre durumu.

eş dost Tanıdıklar.
eşanlamlı s. Anlamları aynı ya da birbirine çok yakın olan (sözcükler); anlamdaş; sinonim; müteradif.
eşarp is. (Fr.) Başı ya da boynu örtmek için kullanılan kadın atkısı.
eşdeğerli s. **1.** Değerleri eşit olan. **2.** Geometride, biçimce benzemedikleri halde yüzölçümleri ya da hacımları eşit olan. **3.** Cebirde, karşılıklı olarak çözümleri aynı olan (denklem sistemleri).
eşek is. **1.** Attan küçük, uzun kulaklı binek ve yük hayvanı; merkep. **2. Mec.** Kaba, yeteneksiz kimse. • **Eşeğe binmeden ayaklarını sallamak;** bir işe henüz başlamadan olmuş bitmiş gibi sevinmek. • **Eşek başı;** yetkili olduğu halde yetkisini kullanmayan, bu bakımdan başkalarınca önemsenmeyen, gücünü gerektiği ölçüde ortaya koyamayan kimse. • **Eşek gibi;** kaba, hoyrat. • **Eşek kafalı;**

eşek

erbap is. (Ar.) Bir işten iyi anlayan, bir işi kusursuz yapan kimse.
erbaş is. Askerlikte onbaşı ya da çavuş.
erdem is. Ahlak bakımından övgüyle karşılanan iyilikçilik, acıma, sevgi, alçak gönüllülük, yiğitlik, doğruluk gibi olumlu niteliklerin genel adı; fazilet.
erek is. Bir iş yapılırken varılmak istenen son; maksat; amaç.
eren is. Kendini Tanrı'ya adamış, öz varlığından geçmiş, benliğinden sıyrılmış kimse; evliya; ermiş.
erg is. (Yun.) Fizikte, uygulama noktasını kuvvet yönünde bir santimetre hareket ettiren bir dinlik kuvvetin yaptığı işe eşit olan iş birimi.
erganun is. (Yun.) Org.
ergen s. **1.** Evlenecek çağa gelmiş kimse. **2.** Henüz evlenmemiş.
ergenlik is. **1.** Ergen olma durumu; yetişkinlik. **2.** Çocukluk çağından yetişkinlik çağına geçen kimselerin yüzlerinde çıkan sivilce.
ergime is. Ergimek olayı.
ergime ısısı Bir katının sıvı duruma geçmesi için gereken ısı.
ergime noktası Bir katının katı durumdan sıvı duruma geçmesi anı.
ergimek f. Katı bir cisimin ısı etkisiyle sıvı duruma gelmesi.
ergin s. **1.** Olmuş, olgunlaşmış, yetişmiş. **2.** Haklarını kendi kullanabilmesi için yasanın gösterdiği yaşa gelmiş olan kimse; reşit.
erguvan is. (Far.) Eflatun ile kırmızı arası renkte çiçek açan bir süs ağacı.
erguvani Erguvan renginde, eflatun ile kırmızı arası renkte.
erik is. Gülgillerden bir meyve ağacı ve bu ağacın ceviz büyüklüğünde, çeşitli renk ve tatta sert çekirdekli meyvesi.
eril s. Dilbilgisinde, kimi dillerde erkek cinsten sayılan varlıkları belirtmede kullanılan sözcük.
erim is. Bir şeyin erebileceği uzaklık; menzil.
erimek f. **1.** Katı cisim sıvı duruma geçmek. **2.** Çok zayıflamak. **3.** (Dokuma için) Aşınarak incelmek.
erinç is. Hiçbir eksiği, hiçbir üzüntüsü ve acısı olmama durumu; dirlik; huzur.
erişkin s. Vücut gelişimi tamamlanmış olan.
erişmek f. **1.** Varılması zamana, emeğe bağlı olan ya da uzakta bulunan bir amaca varmak, ulaşmak. **2.** Belirli bir olgunluk durumuna gelmek. **3.** (Zaman için) Gelip çatmak.
erişte is. (Far.) Şerit gibi kesilip kurutulmuş hamurdan yapılan ev makarnası.
eriyik is. Bileşiminde erimiş bir madde bulunan sıvı.
erk is. **1.** Fiziksel güçten ayrı olarak düşünülen ve biçimleyici ya da etkileyici bir etkinliği olan yapabilme gücü; iktidar; kudret. **2.** Sözünü geçirme, istediğini yaptırabilme gücü; nüfuz.
erkân is. (Ar.) **1.** Bir toplulukta ileri gelenler, önemli kişiler. **2.** Yol, yöntem. **3.** Temel, esas.
erkeç is. Erkek keçi, teke.
erkek s. **1.** İnsan, hayvan ve bitkilerin dişilerini dölleyebilecek cinsten olanı. **2. Mec.** Sözünde duran, güç durumlarda arkadaşlarından ayrılmayan. **3.** Kopça, çıtçıt, anahtar gibi, girintili çıkıntılı olmak üzere iki çeşidi bulunan şeylerin çıkıntılı olanı.
erkekçe zf. Erkeğe yakışır bi-

KABAHAT SENDE DEĞİL, SAVUNMADA BOŞLUK BIRAKTIK...

NANTES İKİNCİ YARIDA DAHA İYİ OYUN ÇIKARTMAYA HAZIRLANIYOR AMA BÜYÜK SÜRPRİZLER BEKLENEBİLİR!

ŞEF'İN YÜZÜ ASIK.

BARÇA'NIN NEREDEYSE İKİNCİ GÖLLÜ OLACAKKEN GRATON KAFAYLA TOPU AÇIĞA ALIYOR!

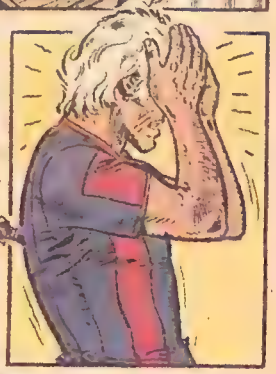

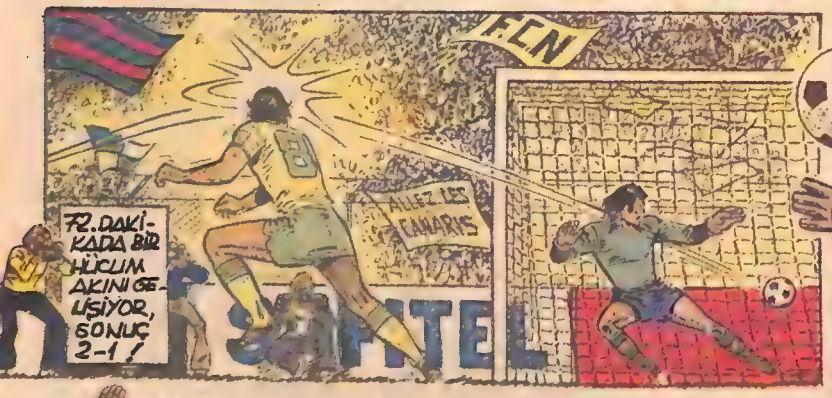
F.C.N
ALLEZ LES CANARIS
72. DAKİKADA BİR HÜCUM AKINI GELİŞİYOR, SONUÇ 2-1!

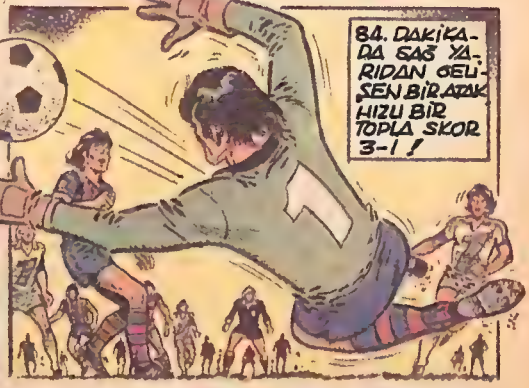
84. DAKİKADA SAĞ YARIDAN GELİŞEN BİR ATAK HIZLI BİR TOPLA SKOR 3-1!

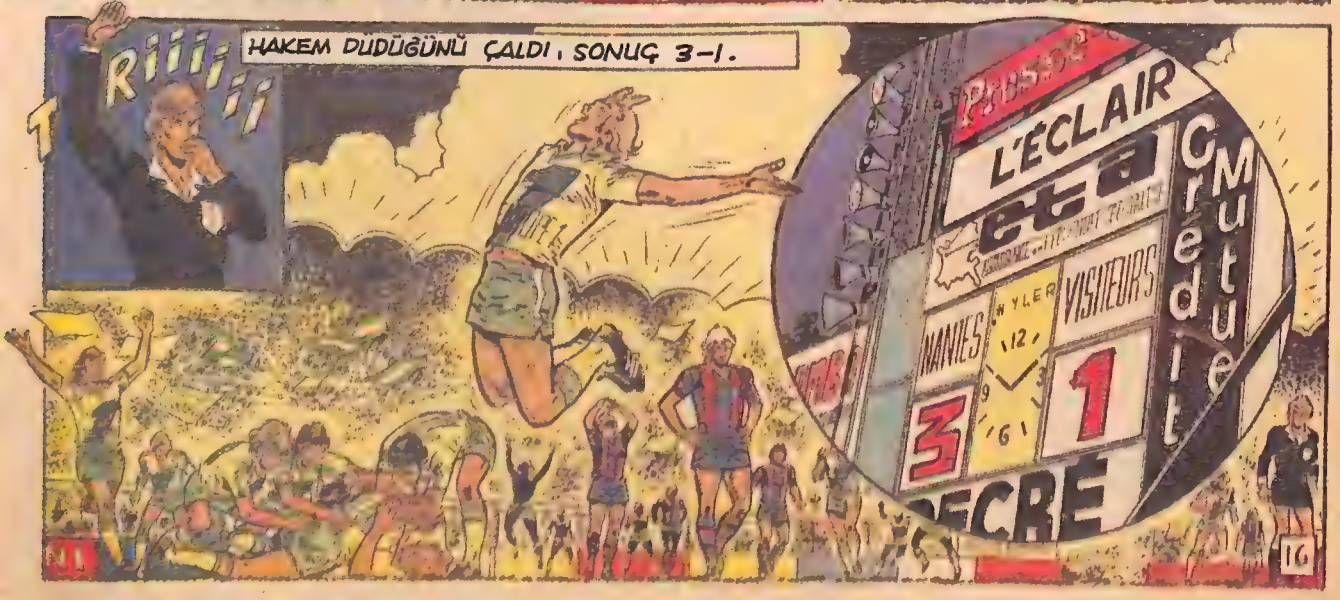
HAKEM DÜDÜĞÜNÜ ÇALDI, SONUÇ 3-1.
Riiii ii
L'ÉCLAIR
Crédit Mutuel
NANTES
VISITEURS
3
1

ŞANSIN OLSAYDI İKİNCİ GOLÜ DE ATARDIN.
BUGÜN SİZ DAHA İYİ MAÇ ÇIKARDINIZ.
4-1 'İ TERCİH EDERDİM, NEYSE, YARIN SABAH GÖRÜŞÜRÜZ.
YARIN SABAH MI?
BİZİM KAMPA GELECEKMİSSİN.
ŞEF HİÇ BAHSETMEDİ Kİ...
ŞEFİN AKLINDAN GEÇENLERİ KİM BİLEBİLİR? BOMBAYI OLMADIK YERDE PATLATIR...
YARIN SABAH FRANSIZLARIN KAMPINA GİDECEĞİZ ÇOCUKLAR, ÖĞLEDEN SONRA DÖNERİZ
KUTLARIM SİZİ, İYİ MAÇ ÇIKARDINIZ. BU SONUCU RÖVANŞTA DÜZELTİRİZ.
BİZİ KUTLAR MISIN?
ERTESİ GÜN FRANSIZLARIN KAMPINDA...
BİRİNCİ SINIF BİR TESİS. HERŞEYİNİZ VAR, BRAVO! ŞU GÖZÜKEN NEHİR LOİRE MI?
HAYIR, ERDRE, BİRAZ SONRA LOİRE'A KAVUŞUYOR.
GEL, MANZARAYA BAK.
İŞTE, BAK!
ÇOK İYİ BİR YER SEÇMİŞSİNİZ!

AKDENİZ'E BENZEMEZ AMA YİNE DE İDARE EDER...
ÇOK ALÇAKGÖNÜLLÜSÜN!
SÖRF YAPAR MISIN?
ŞİMDİYE KADAR HİÇ DENEMEDİM..
GİDİYOR OLMASANIZ GÖSTERİRDİM... AMA KOLAY SANMA SAKIN!
İKİ HAFTA SONRA BARSELONA'DA RÖVANŞTA ZAMAN AYIRIRIZ!
MONNERAY'LARLA TANIŞTIĞINI SÖYLEDİLER...
ONLAR BENİ BULDU! BİR KİTAP İÇİN RÖPORTAJ İSTEDİLER.
HAA... İYİ ÇOCUKLARDIR...
İKİ DE HAVAALANINDA..
RÖVANŞA GELİYOR MUSUNUZ?
MAALESEF! O SIRADA KANADA'DA OLACAĞIZ.
O ZAMAN DAHA SONRA GÖRÜŞÜRÜZ, ARARIM, SÖZ!
ANLAŞTIK!
ŞU MONNERAY'LAR DA ALEM İNSANLAR YAHU!
UÇAK BARSELONA'YA DOĞRU KALKARKEN...

SÜRECEK

KUKLANIZ İÇİN NELER GEREKLİ?

Kontrplak, kıl testere, el matkabı, ince plastik boru, tel, zımpara, boya.

BU sayımızda el becerilerimizi tahtadan kukla yapımına yönelti-yoruz.

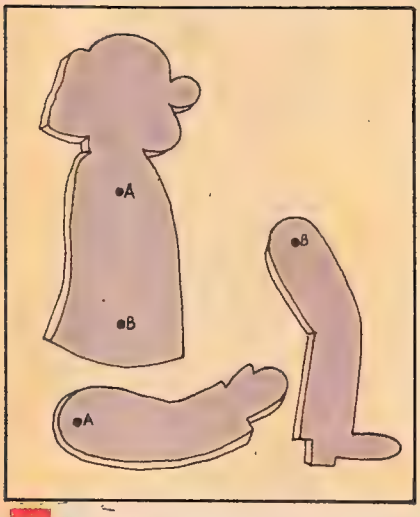

1 Kontrplak üzerine yanda gördüğünüz şemayı büyülterek çizin ve kıl testereyle kesin, ebadı dilediğiniz gibi seçebilirsiniz. Kestiğiniz parçaların kenarlarını zımparayla yumuşatın.

2 İki kol, iki bacak kestiniz, değil mi?

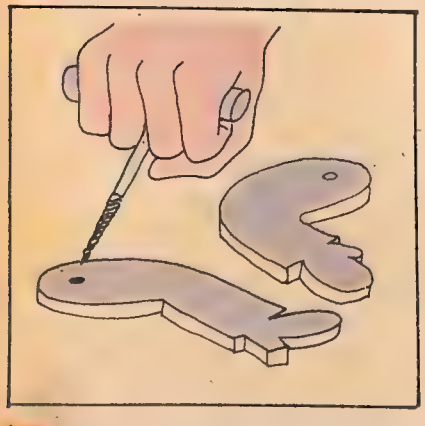

3 Şemada gördüğünüz noktalarından tahtayı matkapla oyup delik açın. Bu noktalardan tel geçecek, kol ve bacakları gövdeye tutturacak.

El Becerileri

KUKLA

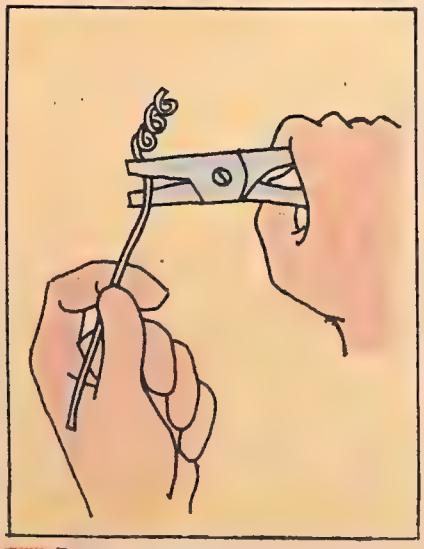

4 Teli geçirip, biraz kıvırın ki, tel boşanıp, parçaları düşürmesin.

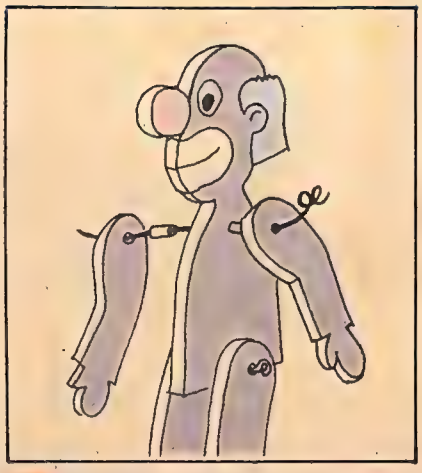

5 Fotoğrafta gördüğünüz gibi, dilediğiniz uyumlu renklerde boyayın. Kuklanızın bir diğer marifeti, kollarını takmadan önce, küçük plastik boruları kesip, kol ile gövde arasına takar ve kuklanın iki elinde küçücük delikler açarsanız ortaya çıkacak... Bu küçük deliklerden geçireceğiniz kalın bir tel, kıvrık uçlarından, elinizin hareketine uyumlu olarak güç alıp, kuklanın aşağı yukarı hareket etmesini sağlayacak. Tıpkı barfiks yapar gibi!

DEMİR YUMRUKLU ADAM

CORMORAN TEHLİKEDE!..

6

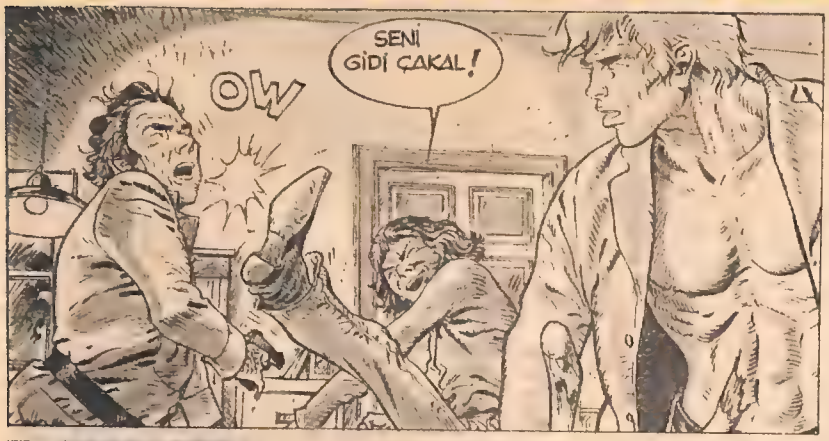

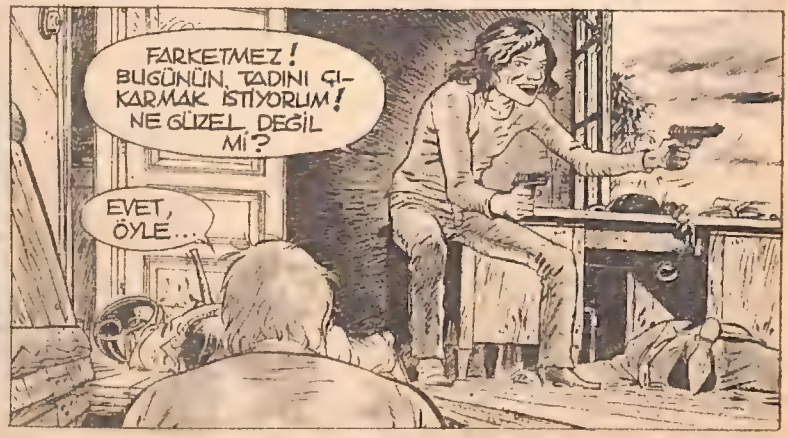

YA JANDARMALAR BANA İNANMAZLARSA?
ŞU MESAJI VE GERÇEK JANDARMANIN CÜZDANINI VERECEKSİN ONLARA... ŞU TELEFONUN HALİNİ FARKEDİP HAREKETE GEÇMEMELERİ TUHAF!
ELİMDE BİR BOMBA OLSA İYİ OLACAKTI...
TESADÜF BİR ÜSTÜNÜ ARAMAYA KALKIŞIRLARSA, YANDIN...
EE? YA ADAMLAR BİR TAKIM ÖNLEMLER ALMIŞLARSA? JANDARMAYI BULAMAZSAM?
FRANSA'DA BAŞKA JANDARMALAR DA VARDIR. MOTOSİKLETİ SAHLANDIR. BAĞIRT. SOKAKLARDA ÇILGINCA KOŞ. KISACASI, DİKKATLERİNİ ÇEK.
ŞEY... İYİ AMA...
EVET Mİ?
...ÖNLEMLİ OLUN!
RRROOPRR
EVET, TEDBİR!
BİR: SİVİLLER ARANIR AMA JANDARMALAR ARANMAZ...
NEDEN İKİNCİ GİZLİ BİR SİLÂH TAŞIRLAR Kİ? APTALCA BİR ŞEY...
YETER Kİ BAŞ SEBASTİAN'IN MUHAFIZLARINDAN BİRİ BU AKŞAM GÖRECEĞİNİ UMDUĞU BİR JANDARMAYI DEĞİL DE BENİ KARŞISINDA GÖRÜNCE ORTALIĞI BİRBİRİNE KATMASIN!

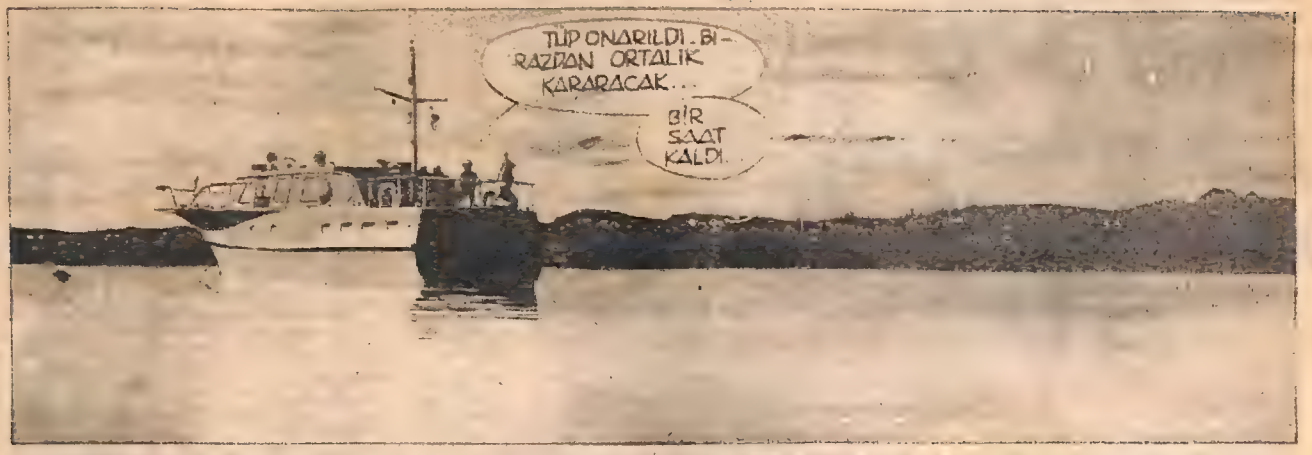
TÜP ONARILDI. BİRAZDAN ORTALIK KARARACAK...
BİR SAAT KALDI.

HAVUZDAKİ MEKANİZMAYI BAHÇENİN OTOMATİK IŞIKLANDIRMA TERTİBATI YÖNETİYOR... BOŞALMA İŞİ 35 DAKİKA SÜRÜYOR.. VE İŞTE IŞIKLAR YANIVERDİ...

ÖZEL İŞARET YOK. UMARIM BOŞ BULUNMAZ, BİR DENSİZLİK YAPMAZSINIZ ?
KAFASI CİN GİBİ ÇALIŞIYOR!

ÜNİFORMA.. DEVLETİN CİPİNİ ÇALMA.. OO BAYAĞI UZMANLAŞTIK DESENE!

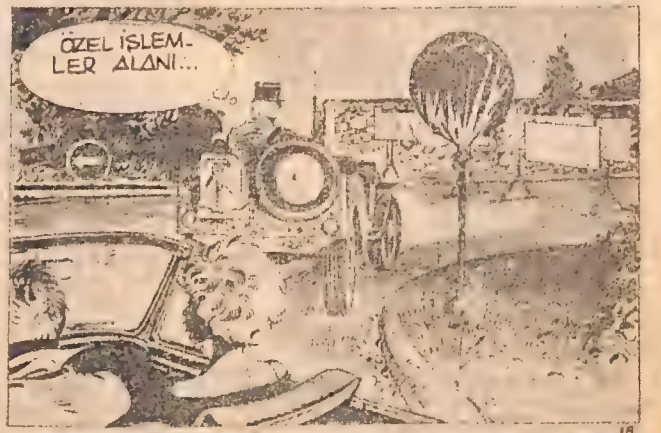
ÖZEL İŞLEMLER ALANI...

THIERRY'NİN EKİBİ BENİM GİBİ YARACAK. ÖTEKİLER YOLU KAPALI BULACAK. BÖYLECE İŞLER KOLAYLAŞACAK...
SURECEK

PUL

İzciliğin beşyüzüncü yılını kutlamak amacıyla, İtalyan Posta İdaresi'nin çıkardığı bu pul 50 liret değerindedir. Pulun üzerindeki alevler de, İtalyan İzciler Birliği'nin amblemidir. Amblem, kabartma ve çok renkli olarak basılmıştır.

SİNEMA TV TİYATRO

Fatma Girik

Füruzan

FATMA GİRİK-FÜRUZAN

TÜRK sinemasının ünlü ve başarılı kadın oyuncularından **Fatma Girik**, uzun bir süredir sinema yaşamından uzak kalmıştı. Nedeni, kendi açıklamasına göre, beğeneceği ve severek oynayacağı bir senaryonun yokluğuydu.

Çağdaş Türk edebiyatının bir başka ünlü kişisi, Füruzan'la bir tanışması sırasında Girik, yazardan kendisi için özgün bir senaryo yazıp yazamayacağını sordu. Füruzan'dan olumlu yanıtı alınca da çok sevindi.

Girik, şimdi Füruzan'ın yazmaya koyulduğu özgün senaryonun bitmesini bekliyor. Girik'in başrolünü oynayacağı bu yeni filmi, **Memduh Ün** yönetecek.

KİTAP

ORHAN'IN ARKADAŞLARI

"ESKİLER ALIRIM YENİLER SATARIM" - Necati Zekeriya'nın hikâyeleri. Tan Yayınları, 64 sayfa, 100 lira.

NECATİ Zekeriya, edebiyat yaşamının büyük bir bölümünü çocuklara adamış bir yazar ve şair. Kitaplarının çoğunluğunu çocuklar üstüne yazdığı hikâyelerle şiirler oluşturuyor. Bunların içinde en çok yaygınlık kazananı, **"Bizim Sokağın Çocukları"**dır.

"Eskiler Alırım Yeniler Satarım"daki çocuk kahramanlar, **Necati Zekeriya'**nın öbür kitaplarında sıkça rastladığımız kişiler. Bunların en başta geleni de Orhan. **"Eskiler Alırım Yeniler Satarım"**da yine Orhan'ın çevresi, ailesi ve mahalle-okul arkadaşları arasında geçen güncel serüvenlerini okuyorsunuz. Üstelik severek ve beğenerek.

PLAK

Spanish Dancer

İspanyolların yeni "disko" kraliçesi 17 yaşındaki Louisa Fernandez, *bu yeni plağında eski başarısını sürdürmeye çalışıyor. Fernandez'in sesini sevenler için, hareketli bir plak...*

AKSAK TİMUR İLE HOCA NASRETTİN

SEVGİLİ tiyatroseverler, her Cumartesi ve Pazar günü Tünel'deki Baro Han'da **Dostlar Tiyatrosu**'nda seveceğiniz bir oyun sergileniyor: **"Aksak Timur ile Hoca Nasreddin."**

"Anadolu Çocuk Oyunları Kolu" ya da kısa adıyla AÇOK adlı tiyatro grubunca sahneye konan "Aksak Timur ile Hoca Nasreddin" adlı oyunu sizler için Ümit Denizer yazmış. Oyunu yöneten ve müzikleyen Turgut Denizer , dekorları ve giysileri hazırlayan Metin Deniz. Oyuncuların adları ise şöyle: **Bülent Denizer, Arsun Erdal, Nilgün Denizer, Selma Tarcan, Müjgân Denizer, Serdar Dinçel, Cengiz Peynirci, Müşfik Erbayar, Yaman Tarcan, Ümit Denizer.**

Oyunda dekor ve giysilerin hepsi kâğıttan! Kartonlar, oluklu mukavvalar, gazete ve ambalaj kâğıtları, milaj ve krepon kâğıtları kullanılmış...

Oyunun konusunu da kısaca anlatalım. Ama hepsini değil tabii...

Ünlü fıkra ustası ve tarihe malolmuş Nasreddin Hoca'nın köyü olan Akşehir'e bir gün ordusuyla Aksak Timur gelir. Orada yerleşir. Köyün yiyeceklerine, giyeceklerine ortak olur. Timur'un fili köylülere eziyet eder. Sonunda Timur ve ordusu Akşehir'den gider... Nasıl mı gider onu da oyunu izleyince öğrenirsiniz artık...

"AÇOK" adlı tiyatro grubunca sahnelenen oyundan bir görünüm (yukarıda)...

SATRANÇ KÖŞESİ

SATRANÇ TAŞLARI NASIL HAREKET EDER?

Buraya kadar öğrendiklerimizin yardımıyla satranç taşları ve bunların satranç tahtasındaki yerleri aşağıdaki 8. şekilde gösterilmektedir. Bu konum satranç oyununun başlangıç durumudur. Ve oyuna ilk hamlesini beyaz taraf yapar ve oyuna başlanır. Ancak satranç oynamak için daha bilmeniz gereken konular vardır. Bu da taşların nasıl hareket ettiği...

1- ŞAH:

Satranç tahtasındaki en güçsüz taş ŞAH'dır. Ancak taşların en değerlisidir. Çünkü ŞAH, oyunun ereği, odak noktasıdır. Şah her ne kadar güçsüz görünüyorsa da gerçekte bütün güçlerini değişik taşlara, değişik oranlarda dağıtmış durumdadır. Oyun süresince kendisi bu güçleri karşı taraf şahını esir etmek veya kendisini karşı güçlerden korunacak şekilde düzenleyen beyin durumundadır.

Satranç tahtasında ŞAH'ın bu görevini oyuncunun kendisi üstlenmektedir.

ŞAH, satranç tahtasında her bir yöne doğru birer kare hareket edebilmektedir. Şahın satranç tahtasındaki karelerde hareket edebilmesi için hareket yönünün açık olması gerekir, çünkü taşların üzerinden atlayamaz.

Cesurlar dizisinin kahramanlarından...

YENİ YAYIN DÖNEMİ

TV önümüzdeki Mart ayına kadar sürecek yeni bir yayın dönemine daha girdi. Uygulamalarına başladı ve sürdürüyor da. Bu yeni dönemde televizyonun yayın saatlerinde herhangi bir değişiklik yok. Hafta içinde saat 23'de bitecek yayınlar, hafta sonlarında yarım saat fazlasıyla 23.30'da son bulacak.

Yayın saatlerinin "enerji kısıtlaması" yüzünden belirli ölçülerde kalması, birçok yeni dizinin yayına girmesini engelliyor. Bunun yerine, televizyon yöneticileri eldeki eski dizileri dönüşümlü olarak sunmayı yeğlediler.

"Mavi Bilye", Mart ayının sonunda bitiyor. "Buyrun Bakalım" bunca başarılı olmasına karşılık yayından kaldırıldı, yerine beş dakikalık "Saz Eserleri" konuldu.

"CESURLAR" bundan böyle Çarşamba günleri seyredilecek. Yerine beğenilen yeni mini dizi "Beyaz Perde" girdi. Salı günleri ise, yapımı çoktan bitirilmiş yayın sırası bekleyen iki yerli diziden biri (ya "İttihat ve Terakki" ya da "Türkiye Üzerine Oyunlar") konulacak.

İBRAHİM ZEKİ BURDURLU'nun Bir Hikâyesi

DEDEMİN ŞAPKASI

Resimler: Nezahat DOĞANER

OKULUMUZUN trampet takımının başkanıydım. Bu görevim bir yıl önce başlamıştı. Beş kız, beş erkek arkadaş Cumhuriyet Bayramı için her gün çalışıyorduk. Sabahçı olduğumuz için öğleden sonraları bol bol vaktimiz oluyordu. Öğretmenim, her çalışmadan sonra bana hemen hemen şu tümceleri söylüyordu:

"Göreyim Fazıl seni!.. Bizim takım birinciliği almalı!.."

Dördüncü sınıfa kadar Cumhuriyet Bayramı törenlerini hiç görmemiştim. Bir trampet takımının yöneticisi olarak, tribünlerin önünden komut vererek geçmek, ne kadar büyük bir olaydı benim için. Bu geçişi düşlüyor, trampetlerle boruların uyumunu sağlamak için uğraşıyordum.

Bayrama tam üç gün kalmıştı. Okuldan dönünce dedemle karşılaştım. Bergama'dan biraz önce geldiğini söyledi dedem. Evimizin önündeki küçük bahçeyi sulamış, ağaçları, çiçekleri bir bir gözden geçirmiş. Hortumu toplarken komşumuzun oğlu koşarak geldi:

"Su içebilir miyim?.."

Suyu açtım, hortumu Ali'ye uzattım. İşte bu sırada ıslak toprak kayıverdi ayağımın altından. Kendimi tutamadım, musluğun yanındaki taşların üstüne düştüm. Dedem, biraz ötedeydi, yetişemedi... Kolum ağrıyor, boşta kalan hortum her yerimi ıslatıyordu. Ali, kaçıp gitmişti. Komşular toplandı başımıza, dedem ne yapacağını şaşırmıştı.

BİRAZ sonra hastanedeydim. Ertesi gün, kolumun alçısıyla gittim okula. Öğretmenim çok üzüldü. Boynumu burdum. Bayrama takımımla çıkamayacaktım.

Akşam, evde dedem kalın sesiyle, yeni bir izlence çizdi:

"Fazıl'ı Bergama'ya götüreyim bir haftalığına!.. Nasıl olsa okul kapalı!.."

Okulumuzun trampet takımının başkanıydım.

Annemle babam olur deyince kendimi Bergama'da buldum. Bayram için kurduğum düşler yarım yamalak kalmıştı. İçimde derin bir acı vardı.

Kolum sargılı, içim küskün, Bergama'da Cumhuriyet Bayramı törenlerini izledim. Eve dönerken dedem:

"Fazıl, şimdi babaannenin yanına gidiyoruz bağ evine!.." dedi.

"Gerçek mi dede?.."

"Araba hazır oğlum!.."

Dedemin bağı bir taneydi o yörede. Hâlâ üzümler vardı asmalarda. Babaannem kolumun durumuna çok üzüldü. Bağ evi, kent evlerinden daha çok temizdi.

Dedemle ninem, pekmez kaynatma tartışmasına başladıklarında kulaklarıma trampet sesine benzer bir ses geldi. Kulaklarımı diktiğimi görünce dedem:

"Bizim Karagöz de trampet çalıyor ya!.." dedi.

Koştum. Karagöz, beni görünce üstüme atıldı. Başını okşadım, su tasını önüne koydum.

YAMAN bir köpekti Karagöz. Anlayışlı, ince düşünceli ve insanseverdi. En çok dedeme alışkındı. Onun kalın sesiyle verdiği buyrukları hemen yapardı. Benim yaz aylarında çaldığım tenekeleri o da trampet gibi çalmaya başlamış. Gerçekten kulübesinin yanında iki gaz tenekesi vardı.

O gün dedem, beni arkadaşlarının bağlarına götürdü. Yaşlı bağcılar, kolumla yakından ilgilendiler. Soruları yanıtlarken içimde bir acının dolaştığını duyuyor, trampet takımımızın geçit töreninde nasıl bir derece aldığını merak ediyordum.

Bağevine dönerken yolda Karagöz'ü gördük. Dedem çok şaşırdı:

"Nasıl çıktı acaba dışarıya?.."

Okşadım Karagöz'ü.

"Neden bağlıyorsun dede?.."

"Komşulara zarar veriyor. Çevredeki tenekelere çok düşkün. Nasıl öğrendiyse öğrenmiş, nerede bir teneke bulursa başlıyor çalmaya... Uyuyanları uyandırıyor. Yararı da var ama... Hırsızları da kaçırıyor. Bir de terliklere ilgisi var. Bağ evlerini dolaşarak ayakkabıları da toplayıp asmaların başlarına takıyor. Çorapları, örtüleri alıp götürüyor. Geçen gün, komşumuz Halis Efendi'nin masa örtüsünü Karagöz'ün üstünde gördük. Asmaların arasında bir alçak masa geziyor gibiydi sanki."

Gülmeye başladım.

"Demek komiklikler yapıyor!.."

"Yapıyor ya... Şu korkuluk var ya, kayısının yanındaki!.."

"Evet!.."

"Onun üstündeki eski şapkayı kaç kez aldım ağzından. Alıyor onu, getirip kuyunun çıkrığına takıyor!.."

"Akıllı bir köpek bu Karagöz dede!.."

"Çok da kurnaz. Geçen hafta geldiğimizde onu şu tarlada dolaşırken

bulduk. Arkasından da komşu çocukları.., Merak ettik. Bir de ne görelim. Bu yaramaz Karagöz, o küçük Meral kız var ya... Şu kuyulu bağda..."

"Evet!.."

İŞTE onun yemek önlüğünü almış, fırlamış yamaca. Çocuklar arkasına düşmüşler. Önlüğü hiç bırakmamış bu. Öyle güzel bir görünüm olmuş ki... Köpeğin ağzında bir kırmızı bez... Yeşilliğin arasında bir kayboluyor, bir görünüyormuş."

"Ceza verdiniz mi?.."

"Hayır... Bu sevimli hayvana ceza verilebilir mi hiç?.. Yalnız kulübesinin önüne bağlıyorum."

O gece bağda kaldık. Dedem, bana bir güzel köpek masalı anlatırken uyumuş kalmışım.

Ne o!.. Bizim Karagöz önde, ben arkada Cumhuriyet Bayramı törenindeyiz. Sert adımlarla geçiyoruz. Karagöz'ün boynunda çok yeni bir trampet... Ben çalamadığım için o vuruyor değnekleri. Öyle güzel bir uyumla yürüyoruz ki... Herkes bize bakıyor. Köpeğin trampet çalışına şaşanlar da var.

"Niye örtünmedin oğlum, hava serin!.."

Babaannemin bu sözüyle uyandım. Kahvaltıda dedem:

"Karagöz'ü de götürelim" dedi, "Kalmasın burada, belki bir zarar gelir hayvana."

Amcamın seslenmesiyle kalktık. Hazırlandık. Dedem ortalıkta dolanıyordu:

"Şapkam yok ya!.."

Babaannem bağırdı:

"Yerinde asılıydı şimdi!.."

Amcam da girişti aramaya. Yoktu şapka. Babaannem, aşağıdan bağırdı:

"Şapka bağ içinde, bakın yola çıkmış!.."

KOŞTUM içeriye. Gerçekten yoktu dedemin fötr şapkası askıda. Bu, kara büyük, yeni bir şapkaydı. Dedemin kaymakamlık yaptığı yıllardan kalmış. Cumhuriyet Bayramı töreni için giymiş, bağa gelirken Bergama'da bırakmayı unutmuştu.

Dedemle koştuk pencereye. Gerçekten, yaprakları dökülmemiş asmalar arasında bir kara şapka yürüyordu. Dedem, öfkeyle seslendi:

"Karagöz!.."

Şapka durdu. Sonra eve doğru yola çıktı.

"Bu köpek vallahi bir ömür!.."

Amcam gülerken, dedem çattı kaşlarını. Karagöz, kuyunun yanına geldiğinde anladım her şeyi açıkça. Köpek, dedemin şapkasını başına oturtmuş, asmalar arasında dolaşıyormuş. Dedem, Karagöz'e hiçbir şey yapmadı.

BİZ arabaya yerleşirken, bağın arkasından koşarak gelen Ahmet Dayı'nın kahkahasını duyduk. O, hem gülüyor, hem de ağzını köpürte köpürte konuşuyordu:

"Bey, siz bunun yaptıklarının tümünü bilmiyorsunuz. Bağın çevresinde kuşkulu bir kişi görse, hemen sizin kuyu çıkrığına taktığınız kasketi başına geçirip başlıyor trampet çalmaya. Havlamıyor hiç... Geçen gün, alt komşunun askerden dönen oğlunu yakalamış. Asker şapkası çok hoşuna gitmiş olacak ki onu almadan bırakmamış. Hadi neyse şapka giymesi ama bu teneke çalmak da nereden çıktı, bilmiyorum."

Kolumu, Cumhuriyet Bayramı törenine katılamama acısını unutmuştum. Arabada yanımda oturan Karagöz'e dedemin eski bağ kasketini giydirdim. O, yüzüme bakıyor, dilini çıkarıyordu.

Köpek, dedemin şapkasını başına oturtmuş, asmalar arasında dolaşıyormuş...

OLU

Yalandır yalan sözler
Dostu dost bilince
Düşmanı düşman.

Sen söz ver yüceden
Gerçeğe gerçek katıl
Yanlışı doğru görmeden.

İnsan içinde sevil
Ömür boyu solmadan
Yalnız yalnız kalmadan.

Doğayı doğal yaşa
Komşuna güven götür
İnsanı insan tanıt.

Sen sen ol hele
Kardeşe kardeş sokul
Dosta ver dostça yanıt.

Mücap OFLUOĞLU

CİM CİME

Kedilerle köpekler geçinemezlermiş... Bakalım doğru mu bu sav?...

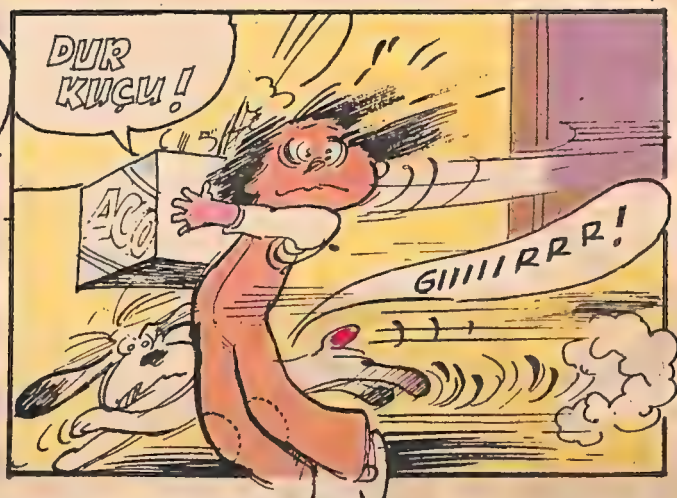

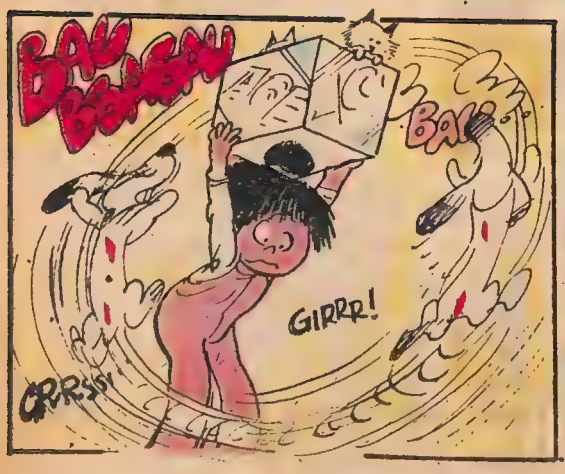

KAPICI DAİRESİ BÜYÜK. BU KEDİLERİ DE ALIR MISINIZ?
BEN ANCAK CİNS KEDİ BESLERİM. RASTGELE KEDİ ALAMAM. BAŞKASINA VER!
KEDİ YAVRUSU İSTER MİSİN?
İSTEYİM AMA EVDE KEDİ BESLEYEMEYİZ. TÜYLEYİNE ALLEYTİM VAY BENİM!
BU ZAVALLILAR ORTADA KALACAK. EN İYİSİ KUÇU'YU ADAM ETMEK!
ÖYLE DE İNATÇIDIR Kİ. BAKALIM N'OLACAK!
GAZETELERİ OKUYOR MUSUN KUÇU? NİYE SAVAŞ ÇIKIYOR BİLİYOR MUSUN?
ÇÜNKÜ DEVLETLER DE KEDİLERLE KÖPEKLER GİBİ HIRLAŞIYORLAR.
SEN BÜYÜK DEVLETLER GİBİ DEĞİLSİN, DEĞİL Mİ?
SÖYLE BAKAYIM BANA. İYİ BİR KÖPEK Mİ OLACAKSIN, YOKSA KÖTÜ MÜ?
DÜNYANIN ÇEŞİTLİ YERLERİNDE ÇIKAN SAVAŞLARI ONAYLAMIYORSUN DEĞİL Mİ?
ANNE GEL BAK, KEDİLERİ YERLEŞTİRDİM.
KUÇU KEDİLERLE ANLAŞTIĞINA GÖRE SANA BİR ŞEY DEMEK DÜŞMEZ DEĞİL Mİ?

AYAKLI KÜTÜPHANE

"Ayaklı kütüphane", her konuda geniş bilgisi olan kişiler için kullanılan bir deyim... Bu deyim ilk kez 18. yüzyılın ünlü din bilgini Antalyalı Mehmet Emin Efendi için kullanıldı. Mehmet Emin Efendi, sadece din değil, müsbet bilim konusunda da engin bir bilgi ve kültüre sahipti. Olağanüstü bellek gücü nedeniyle sorulan hemen her soruyu doğru olarak yanıtladığından kendisine "Ayaklı kütüphane" lâkabı takıldı. 1751'de Antalya'dan İstanbul'a gelerek bu kente yerleşti. Birçok ünlü bilgine hocalık etti. Kendi adından çok, engin bilgi ve kültürü nedeniyle "Ayaklı kütüphane" diye bilinir ve anılırdı. 1808'de öldüğünde yüz yaşını aşmış bulunuyordu.

● *Kapsül, dünyaya dönüyor.*

Kanatsız Kuş

Dünyanın belki de en garip kuşu, Yeni Zelanda'da yaşayan ve çıkardığı ses nedeniyle kendisine "Kiwi-Kiwi" adı da verilen "Apteryx"tir. Sayısı giderek azalan bu kuş, çalıların arasında yaşar ve gündüzleri gizlenir. Bu tavuktan daha büyük olan Kiwi-Kiwi, ayaklarının yapısı sayesinde gayet süratli hareket eder. Türlü böcekler ve özellikle, ayağıyla yere vurarak kendine çektiği solucanları yiyerek beslenir.

UZAYDA CAN VERENLER

UZAYDA uzay için ilk ölüm olayı 23 Nisan 1967 tarihinde meydana geldi. Soyuz-I'in kozmonotu pilot Viladimir Komarov, çok normal ve başarılı bir uzay gezisinden sonra dünyaya dönerken açacağı iniş paraşütü, soyuz aracına dolaşmış, Kamarov'da araçla birlikte yeryüzüne çakılarak ölmüştü.

27 Ocak 1967 günü de Apollo-I'in üç astronotu, Edward White, Virgil Grissom, Roger Chaffee, deneme için aracın içine binmişler, ancak bir hidrojen kaçağının neden olduğu ani patlamanın doğurduğu yangın sonunda, feci şekilde ölmüşlerdi.

Soyuz-11'in üç kozmonotu yarbay Georgi Dobrovolski, Viktor Patsayes, Vladislav Volkov da uzayda kalma rekoru dahil, birçok rekor kırdıktan, başarılı denemeler yaptıktan sonra yeryüzüne indikleri sırada esrarengiz bir şekilde öldüler.

Uzay çağının ilk uzay adamı Yuri Gagarin, 1968 yılı Mart ayında bir deneme uçuşu sırasında, içinde bulunduğu uçağın geçirdiği kaza sonucu öldüğünden, uzay uçuş programı çerçevesinde ölenlerin arasına katılmamıştır.

İlk uzay adamı Yuri Gagarin, büyük seferden döndüğü gün kendisine Sovyetler Birliği'nde yıllardır görülmemiş bir karşılama töreni düzenlenmişti. Ölümü, ülkesinde günlerce yas tutulmasına yol açtı. Gene yıllardır eşine rastlanmayan bir törenle toprağa verildi.

İnsanoğlu, uzayda uzay için ölenlere olan borcunu hiçbir zaman için ödemeyeceğini bildiğinden Amerika'da olsun, Sovyetler Birliği'nde olsun, uzayda hayatlarını yitirenler için ulusal ve onursal törenler düzenlendi. Ve hepsi için devlet başkanları düzeyinde cenaze törenleri yapıldı.

KANSIZ BALIK

İLK kez Norveçli balina avcılarının bulduğu bu balığa "kansız balık" adının verilmesinin nedeni kanının hemen hemen saydam oluşudur. Bu da kanda alyuvarların bulunmayışından ileri gelmektedir.

Soğuk denizlerde yaşayan bu balığın solunumu normaldir. Ancak hemoglobin olmamasına karşın oksijen alışverişini nasıl yaptığı bilinmemektedir. Onsekiz türü vardır. En büyüklerinin boyları 60 santim, ağırlıkları birbuçuk kilodur...

İSPANYA

İSPANYA denilince akla boğa güreşi gelir. Bu ülkede üç yüzden fazla boğa güreşi yapılan büyük arena vardır. Arenaların çoğu küçük kentlerdedir. Ulusal ya da yerel fiestalarda (bir tür genel eğlence) yılda bir-iki kez kullanılır. Büyük kentlerin arenalarında ise her Pazar günü boğa güreşi vardır. Arenası 23.000 kişi alan Madrit'te ve 20.000 kişi alan Barselona'da Perşembe günleri de boğa güreşi yapılır.

Boğa güreşi mevsimi Mart-Ekim ayları arasıdır.

Normal bir boğa güreşinde üç matador 6 boğa öldürür. Güreş, birbuçuk saat sürer. Bazen yedinci bir boğa da "rejoneado" denilen atlı bir matador tarafından öldürülür.

Boğa güreşi ilânlarında güreş "Corrida" ya da "Novillada" diye açıklanır. İşlem, süre ve heyecan bakımından ikisi arasında bir ayırım yoktur. Yalnız, "Corrida"larda boğalar (toros), daha büyük (3-4 yaşında), matadorlar da tecrübeli dövüşçülerdir. "Novillada"da ise boğalar (Novillos) 3-4 yaşlarında, matadorlarsa daha az tecrübelidir.

Garip Çiçekler

Ülkemizde yetişen birçok süs bitkisi vardır. Ama bu rakam, tropikal bölgede yetişen çiçeklerin sayısının yanında âdeta "komik" kalır. Resimde çeşitli bitki ve çiçeğin yetişmesi için son derece uygun bir ortama sahip bulunan tropikal iklimde yetişen zehirli "süs" çiçeklerinden biri olan, "Kırmızı Ot Çiçeği"ni görüyorsunuz...

● *Vahşi hayvan sayısı azalınca, Kenya'da yeni bir uygulama başladı.*

DOĞAYI KORUYALIM

KENYA hükümeti, ülkelerindeki vahşi hayvan sayısında bir azalma görünce, ülkeyi gezmeye gelen turistler için yeni yeni önlemler almak zorunda kaldı.

Ülkeye gelen turistler, ormanda serbestçe dolaşan vahşi hayvanları sadece kendi ülkelerine bir hatıra ile dönmek için öldürdüklerinden, ormanlarda serbestçe dolaşan hayvan sayısında önemli bir azalma oldu.

Bu gereksiz katliamı önlemek için, turistler kendileri için özel olarak yapılmış otobüslerle ülkeyi dolaşmaya çıkıyorlar. Böylece hem onlar rahat rahat dolaşıp fotoğraf çekiyorlar, hem de hayvanların serbestçe gezinmesi sağlanıyor.

Otobüste ayrıca ülkenin doğal çevresiyle de ilgili bilgiler verilerek, değişik hayvan türleri tanıtılıyor.

ELMA

1926 yılının 20 Aralık sabahı, Paris'teki bir otelin hizmetçisi, yeni bir müşterinin odasını temizlerken, açık kalmış bir valizin içinde bir elma gördü. Hizmetçi, elmayı dişlemeye kalkışınca, içinde iri bir elmas bulunduğunu farketti. Bu elmas 11 Kasım 1926'da Chantilly müzesinden çalınan pembe renkli ünlü Conde pırlantası idi. Değeri o zamanlar iki milyon dolar olarak tahmin ediliyordu.

İNCİR AĞACI

Londra'nın birkaç mil ötesindeki Watford kasabasında ilginç bir mezar vardır. Söylentiye göre, 1800 yılında ölen Ben Wangford adlı bir deniz subayı, elinde bir incir olduğu halde buraya gömülmüştür. Zamanla bu incirin kök salmasıyla oluşan incir ağacı büyüyünce Wangford'un mezar taşını parçalamıştır. Ahirete inanmayan Ben Wangford, ölünce elinde kök salabilecek ve mezarını parçalayabilecek bir şeyle gömülmesini vasiyet etmişti. Wangford'un mezarı, onun istediği şekilde parçalandığı takdirde, arkadaşları, onun öbür dünya hakkındaki düşünüşünün doğru olmadığını anlayacaklardı.

Sonunda incir ağacı büyüdü, kök saldı, dal budak saldı ve mezar taşları parça parça oldu!

DÜNYA KUPASI

(1930-1982) Kahraman BAPÇUM 6

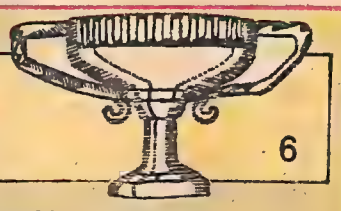

AVRUPA'NIN DÖRT BÜYÜĞÜ

27 Mayıs 1934 tarihinde, sekiz görkemli maçla başlayan "Dünya Kupası" Avrupa'nın dört büyüğünün ortaya çıkışıyla sona erdi.

İsviçre'yi yenen Çekoslovakya, İsveç'i yenen Almanya, Macaristan'ı yenen Avusturya ve çok zorlu geçen bir doksan dakikanın sonucunda İspanya'yı yenen İtalya, "Dört büyük" olarak yarı final kürsüsüne çıkıyor, adlarını futbol tarihine altın harflerle yazdırıyorlardı.

19. yüzyılın sonlarında İngiltere'de doğan giderek tüm dünyaya yayılan futbol artık yeryüzünün her köşesinde büyük ilgi görüyor, bir yandan yeni kurallar ve yeni oyun taktikleriyle gelişirken, bir yandan da futbol izleyicileri ve meraklıları inanılmaz bir hızla çoğalıyordu. İşte 1938 yılında Üçüncü Dünya Kupası böyle bir futbol salgını dünyayı sarmışken yapıldı. Anımsayacağınız gibi Dünya Kupası düşüncesi FİFA'nın başkanlığına seçilen bir Fransız hukukçusunun önerisi ile benimsenmişti. 1938 yılında Dünya Kupası'nın üçüncüsü işte bu kurucunun, Bay Jules Rimet'nin ülkesinde, Fransa'da düzenlendi.

Gelecek Yazı:
Fransa'da Büyük Mücadele

KURBAĞA ÇİFTLİĞİ
Kemal Bilbaşar
Anadolu çocuğunun renkli yaşamından seçme öyküler.
1. Hamur kâğıt - Ofset baskılı
40 TL.
OKAR YAYINLARI
P.K. 1365 - İSTANBUL

PAZARTESİ GÜNLERİ YAYIMLANIR

SAYI: 6

YENİ GAZETE

DÜNYADAN ● YURDUMUZDAN ● CEVREMİZDEN

ÖZGÜR DOĞANLAR
Joy Adamson
TV'de izlediğiniz dizideki aslan Elsa'nın gerçek romanı
1 Hamurkâğıt-Ofset baskılı
40 TL.
OKAR YAYINLARI
P.K. 1365 - İSTANBUL

Daha Sağlıklı Ve Uzun Süre Yaşayabileceğiz

İnsanların da Yedek Parçası Yapılabiliyor

ECZANELERDEN artık ilâç, makyaj malzemesi, oyuncak gibi malların yanı sıra, göz, ayak başparmağı, çene, deri, böbrek, ciğer de satın alabileceğiz. Ama bu, eczanelerin sakatatçı dükkânına döndürüleceği anlamına gelmiyor. Çünkü eczanelerin satacağı "insan yedek parçaları" sunî. Başka bir deyişle, nasıl ki Gülliver'in düşlerinin pek çoğu bugüne kadar gerçekleştiyse, çok yakın gelecekte de, 1960-70'lerin "kurgu-bilim" denilen romanlarındaki hayaller gerçekleşecek.

Doğuştan ya da bir hastalık, bir kaza sonucu kopan, işe yaramaz hale gelen organların değiştirilebilir hale gelmesiyle insanlar daha uzun ve daha mesut yaşayacaklar.

ABD, Japonya ve Avrupa ülkelerinde milyarlarca lira harcanarak sürdürülen araştırmaları yürüten tıp uzmanları, en geç 2000 yılında,

Sunî organların çoğu, önemli sayıdaki hastada başarı ile denenmiş durumda...

sunî kalp, böbrek, karaciğer, pankreas, akciğer, kan, deri, göz, kulak, kol ve bacakların, hakikilerinin yerine geçeceğini belirtiyorlar.

Örneğin böbrek hastaları belirli aralıklarla hastanelere gidip, bu çeşit âletler kanalıyla kanlarını temizlettirmekteydiler. Ancak, elektronik sanayii ve tıp mühendisliğindeki gelişmeler sayesinde, sunî organların boyları küçültülüyor ve hastaların her an yanlarında taşınabilir, vücutlarına monte edilebilir hale getiriliyor. Sunî organların çoğu, önemli sayıdaki hastada başarı ile denenmiş durumda.

ÜLKEMİZDE 435 BİN ÜSTÜN ZEKALI ÇOCUK VAR

TÜRKİYE'de 0-18 yaş grupları arasında 435 bin 240 üstün zekâlı çocuk bulunduğu belirtildi. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü tarafından yapılan bir araştırmaya göre, üstün zekâlı çocuklar toplam nüfusun yüzde 2'sini oluşturuyor. Üstün zekâlılar daha çok 203 bin 490 kişi ile 7-14 yaş grubunda bulunuyor.

Üstün zekâlı çocuklar, toplam nüfusun yüzde 2'sini oluşturuyor...

BU DA BİZİM REKORUMUZ:

Bir Yılda Türkiye'de 216 Milyon Şişe Coca Cola İçildi

150 ülke içinde yapılan sıralamada, Türkiye altmışıncı sırada yer alıyor

1980 yılında Türkiye'de kişi başına 4 şişe olmak üzere toplam 216 milyon şişe Coca-Cola içildiği açıklandı. En çok tüketimin Amerika'dan sonra 87 milyon 305 bin nüfuslu Brezilya'da olduğu ve bu ülkede yılda 9 milyar 600 milyon şişe Coca-Cola tüketildiği belirtiliyor.

150 ülke içinde yapılan bir sıralamada, Türkiye 60'ıncı sırada yer alıyor. 1980 yılında 240 milyon şişe Coca-Cola üretildiği bildirildi. "1982 yılında bu sayının 280 milyon şişeye çıkacağı açıklandı.

TRT GENEL MÜDÜRÜ, "RENKLİ TELEVİZYON İÇİN EMİR BEKLİYORUZ" DEDİ

Hükümet, 1 Temmuz 1984 tarihinde renkli yayına başlanacağını açıklayınca, TRT'de hazırlıklara girişti

TRT Genel Müdürü Macit Akman, dünyada siyah-beyaz televizyon yayını yapan ülke hemen hemen kalmadığını kaydederek, "Renkli yayına geçmek için her türlü hazırlığın içindeyiz. Bu konuda hükümetin alacağı kararı bekliyoruz" dedi. Stüdyoları bir an önce renkli çekim yapacak şekilde tadil etmek zorunda bulunduklarını bildiren Akman, bütün ülkelerin siyah-beyaz sistemi terketmesi nedeniyle televizyon malzemesi bulmakta güçlük çektiklerini söyledi.

PİZA KULESİ 1 YILDA 1 MİLİMETRE DAHA EĞİLDİ

İTALYA'nın dünyaca ünlü Piza kulesi, 1981 yılı içinde bir milimetre daha eğildi. Her yıl onbinlerce turistin gezdiği kulenin son 15 yılda en az eğimi 1981 yılı içinde gösterdiği belirlendi. Mimarların başlıca merak konusu haline gelen kule önceki yıllarda ortalama 1.5 milimetre eğiliyordu. Uzmanlar yaptıkları hesaplarda kulenin bu eğim oranı ile 25 yıl sonra yıkılabileceğini ileri sürüyorlar.

Almanya Kürklerimiz İçin İyi Bir Pazar

BATI Almanya'nın Türk malı kürkler için iyi bir pazar olabileceği belirtilerek, kaliteli işçilik ve modaya uygunluk prensipleri altında yapılacak dışsatımın büyük boyutlara ulaşabileceği bildirildi.

Ticaret Müşavirliğimizden verilen bilgiye göre, kürk dışalımcısı olan Batı Almanya'nın bu yılki "kürk dışalımı" 3 bin 500 tona ulaştı. Batı Almanya'nın Türkiye'den kürk dışalımı ise 1974'de 235 tona yükseldi.

İki Ünlü Bilim Adamı, Büyük Yankılar Uyandıran Bir İddia Ortaya Attı:

DÜNYAYA İLK HAYAT UZAYDAN GELDİ

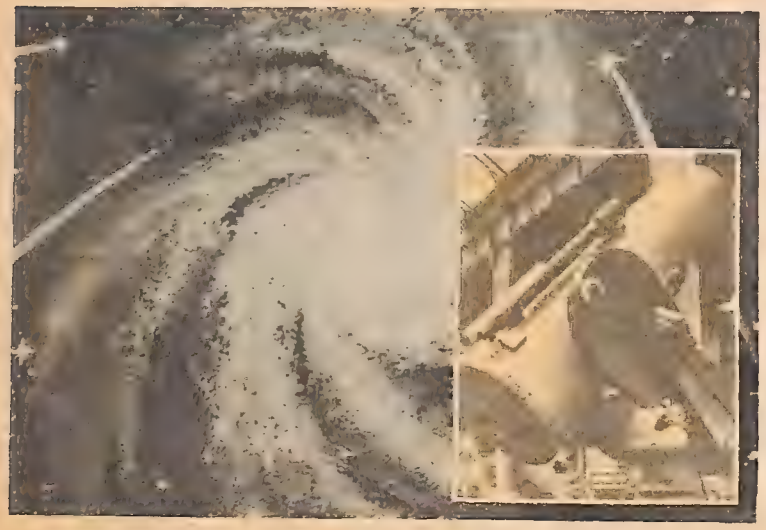

BİR süre önce, aşağı yukarı aynı tarihlerde yayınlanan iki bilimsel araştırma kitabı, bilim çevrelerinde geniş yankılara ve tartışmalara yol açtı. Kitapların biri 1962 Nobel Tıp ve Fizyoloji ödülünü kazanan Sir Francis Crick, diğeri ise astrofizikçi Fred Hoyle'un imzasını taşıyor. Bugün birçok biyoloğun kabul ettiği bir ilkenin doğru olmadığı ve dünyada hayatın sanıldığı gibi atmosferde oluşan giderek karmaşıklaşan moleküllerden tesadüfen başladığı görüşünün tersine, dünyada hayatın başka gezegenlerden getirilerek başlatıldığını öne sürüyor.

Bilim adamlarına göre, dünyada hayat kendi başına başlamadı, uzayda daha önce varolan ve insan canlılarının yaşaması için gerekli olan temel organizmaların dünyaya çeşitli yollarla getirilmesiyle başladı.

Nobel ödüllü Sir Francis Crick'e göre, dünyanın oluşumundan birkaç milyar yıl önce çeşitli uygarlıklar kuruldu ve bu uygarlıkların ulaştığı seviye öyle bir noktaya geldi ki, bu uygarlıklar başka yıldızlardaki gezegenlere yayılma ihtiyacını duydular.

O denli geniş bir bilgi birikimi oluşmuştu ki, bu uygarlığın insana benzeyen varlıkları, hayatı birtakım temel kimyasal maddelerden ve küçük canlılardan yaratabiliyorlardı. Ancak bu uygarlıklar uzayda meydana gelen büyük değişiklikler sonucunda ortadan kalkmış, ancak uzaya yayılan bu basit canlı maddeler birçok gezegende hayatın yeniden başlamasına neden olmuştu. Üstelik bu canlı, küçük mikroorganizmalar uzayın amansız koşullarında kendilerini korumasını bilmişlerdi...

KUYRUKLU YILDIZLAR

Aynı sonuca ulaşan öbür bilim adamı, Fred Hoyle'un varsayımına göre ise, bu canlı maddeler dünyanın oluşumundan çok önce uzayda varolan kozmik bulut tarafından korunmuş ve daha sonra bu canlı maddeler en ilkel biçimden en karmaşığa doğru giderek gelişmişlerdi. Uzaydaki birçok gezegene ise bu canlı maddelerin iletilmesini sağlayan da kuyruklu yıldızlardan başkası değildi. Kuyruklu yıldızlar, bu ilkel canlı maddelerin gereksindiği besiniyse uzaydaki yıldızlardan ediniyordu.

Daha sonra dünyanın atmosferine giren bu maddeler önce en basit hücreli maddeler ve canlılar, örneğin bakteriler haline daha sonra dünya yüzeyinde gelişim yasasına göre insan organizmasının oluşumuna neden olmuştu. Düşüncesine bir kanıt olarak, insanlık tarihinde yaşanan korkunç ve nedeni anlaşılamayan salgın hastalıkların uzaydan gelen virüsler tarafından ortaya çıkmasını veriyordu. Bu her ne kadar doğrulanmamış bir kanıt ise de, son derece akla yakın görünüyor.

Bunların yanı sıra bilim dünyasında son yirmi-otuz yıl içinde yapılan keşifler uzayda gezinen birtakım canlı maddelerin dünya üzerindeki varlıkların canlı hücrelerinde de bulunduğunu ortaya koyuyor. Şu an için bilim dünyası elde bulunan ilkeler ve düşünceler ışığı altında ortaya atılan bu iki ilginç görüşü nasıl tamamen çürütemeyecekse aynı şekilde doğruluğunu kanıtlayamayacak. Gerçeğin tam olarak anlaşılabilmesi yani dünyanın nasıl oluştuğu konusunun aydınlığa kavuşturulması için yeni birtakım keşiflere ve daha derin araştırmalara ihtiyaç duyulduğu kesin.

FARKLAR NELERDİR?

Yukarıda Ayça Çınaroğlu'nun yaptığı resmin iki kopyası var. Ayça ikinci kopyayı yaparken bazı farklar koymuş. Onları sizin bulmanızı istiyor. Bakalım ne kadar zamanda bulacaksınız.

ARANIYOR

Büyük soyguncu Beter Osman, her yerde aranıyor. Kılık değiştirip saklanmış, onu bulabilecek misiniz!

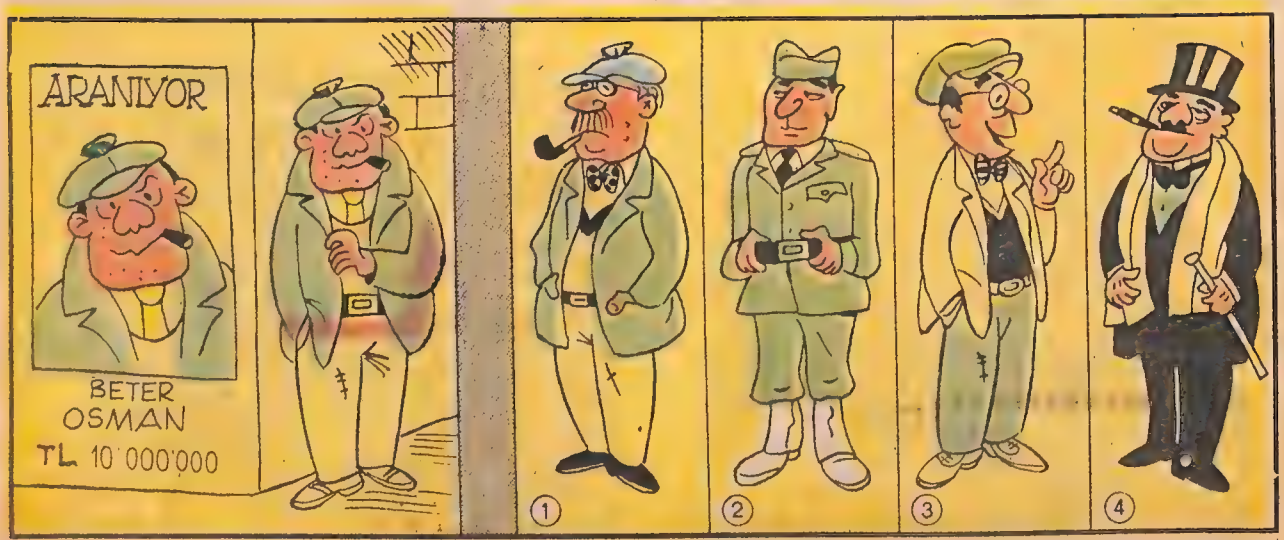

BİLMECE~BULMACA

BİLMECE~BULMACA

EŞLEYİN:

Fethi bey işe yetişmek için koşarken düşüyor. Her iki yönden çizilen resimleri çift çift bu anı tesbit etmiş, onları eşleyin.

BİLİN BAKALIM BU NEDİR?

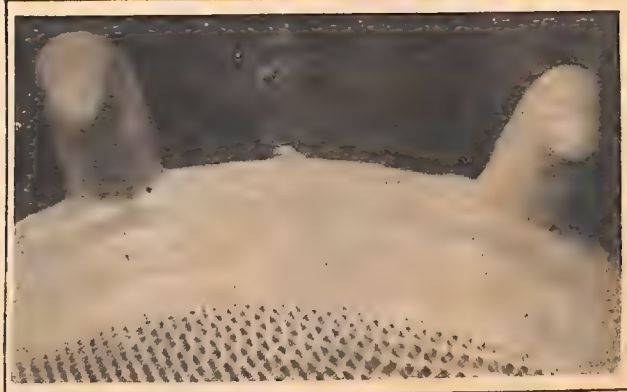

BİLMECE-BULMACA

BİLMECE-BULMACA

BİR RESMİN İKİ PARÇASI

Yukarıda ikiye bölünmüş bir resim var. Bu iki parça birleştirildiğinde ortaya bazı farklar çıkıyor. Bu farklar nelerdir?

RED KIT SORUYOR

Red Kit, yandaki parçaları birleştirip 47 rakamını bulmaya çalışıyor. Ona yardım ediniz.

TANIYABİLDİNİZ Mİ?

Sularda yaşayan bir hayvan türüyüz. Çok önemli bir besin kaynağı sayılırız. Evlerde süs hayvanı olarak bakılanlarımız da vardır. Bizi tanıyabildiniz mi?

BİR HİKÂYE YAZALIM

2. sayımızda yayımlanan "**Bir Hikâye Yazalım**" köşemizin birincisi **Emekli Olan Şoför** adlı hikâyesiyle İstanbul'dan **Kâmuran Ozar**. Hikâyelerinizi bekliyor ve başarılar diliyoruz.

BİLMECE

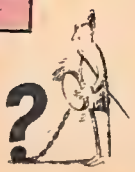

Bir elinde sopası
Bir elinde tefi
Çeker zincirinden
Oynatır hep beni

Suda şap şap eder
Taşta tak tak
Beli lastikli hanım geliyor
Şunun çalımına bak

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

YEDİ BENZER: 1- Üstteki avcının ayağının yanındaki leke ile kaplanın sırtındaki leke. 2- Domuzun ayağı ile alttaki avcının şapkasının süsü. 3- Domuzun burnu ile kaplanın ayağındaki noktalar. 4- Yerdeki çizgi ile alttaki kayanın üzerindeki çizgi. 5- Üstteki avcının çantasının kenarı ile alttaki avcının tüfeğinin üzerindeki işaret. 6- Üstteki avcının çantasının alt kenarı ile kayanın yanındaki palmiyenin en alttaki yaprağı. 7- Üst taraftaki resmin zemininde-ki çizgi ile alt taraftaki ağacın dalı.

BİLİN BAKALIM BU NEDİR?: Saç tokası.

ARMAĞANLI ÇORAPLAR: Top, uçak, kazak, kova, küpe, bilezik.

BENZER İNEKLER: 4 numaralı inek ile 9 numaralı inek birbiri ile benzerdir

CANAN'IN ARKADAŞLARI: Eren, Sema, İrem, Mine.

OKURDAN OKURA

Sema ARISOY

• mektup arkadaşı

TAYYAR ERKAN: 11 yaşındayım. Özel meraklarım, kitap okumak, müzik dinlemek, şiir yazmak. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Fatih Caddesi 37/9 Draman-İstanbul.

DİLEK ERKAN: 16 yaşındayım. Lise 2'ye gidiyorum. Özel meraklarım; pul biriktirmek, kart koleksiyonu yapmak, müzik dinlemek, bisiklete binmektir. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Fethiye Cad. 37/9 Draman-İstanbul.

YILMAZ KARAMAN: 11 yaşındayım. Ortaokul 1. sınıfa gidiyorum. Pul koleksiyonu, şiir yazmak özel zevklerim arasındadır. Yaşıtım arkadaşların mektuplarını bekliyorum. Adres: Sosyal Sigortalar Hıdırkent Yapı Koop. 1. Blok Kat: 5 Konya-Akşehir.

GÖKHAN ERDEM: 12 yaşındayım. Erkek Lisesi 2-F sınıfında okuyorum. Basketbol oynamayı, bisiklete binmeyi, yüzmeyi severim. Ayrıca pul biriktiririm. Kız ve erkek arkadaşlarla mektuplaşmak istiyorum. Adres: Hocaalizade Mah. 2. Kocaali Sok. Kent Apt. D/Blok Da: 2 Bursa.

MÜGE GÜNDOĞAN: 12 yaşındayım. Yüzmeyi, resim yapmayı, oyun oynamayı, kitap okumayı çok severim. Orta 1'e gidiyoru7 Mektuplaşmak istiyorum. Resimlerinizi de

• şiir

SAAT

Babam bana bir saat aldı
Artık rahat durmaz
Gözlerim
Her an saate bakar
Artık rahat durmaz
Ellerim

Her an saatle oynar
Saatte de öyle duracak değil ya
Bozulur elbet
Ama böylesi daha iyi
Ellerim, gözlerim uslandı
Aldılar derslerini.

Sakine AY

KIZILAY

Kızılay kara gün dostudur
Kızılay felâkette yanımızda
Kızılay yangında yanımızda
Kızılay savaşta yanımızda
Kızılay her zaman yanımızda.

Behzat UZUN

BÜYÜK KURTARICI

Ülkemize çökmüş karanlık
Her yandan yurda girmiş düşman
Halk tutsakk parçalanıyor yurt
Baştakiler suskun bakınıyor yalnız
Düşmanın gazabından canı yanmış millet
Yeter, yeter diyor yok mu kurtaracak
O anda doğuyor koca bir güneş
Bu millet tutsak olamaz, olmayacak diyor
Komutu veriyor "Ya istiklâl, ya ölüm"
Özgürlük aşkıyla yanmış halk
Haykırıyor yedi cihana
Bozguna uğramış düşman
Bakmadan kaçıyor arkasına.

Mustafa BAKAN

• fıkra

DÖRT KÜÇÜK PORTAKAL KALIR

Öğretmen, birinci sınıfta çıkarma-toplama alıştırması yaptırıyordu. Yaşar'a sordu:

— Şu sepette küçüklü büyüklü sekiz tane portakal var. Dört tanesini alsan geriye kaç tane kalır?

— Dört küçük portakal kalır.

DİŞÇİDE

Dişçi, "Ayyy! Aman! Of!.." diye bağıran müşterisine:

— Rica ederim, daha dişinizi çekmeden niye bağırıyorsunuz?

Müşteri bağırmasını sürdürerek:

— Fakat ayağımdaki nasıra basıyorsunuz.

KAPIYA GELEN DİLENCİ

Kadın, kapıya gelen dilenciye çıkışmış:

— Sadaka toplamak için kapı kapı dolaşmaya utanmıyor musun?

— Mecburum efendim, bugüne kadar kimse sadakayı kapıma getirmedi.

PARMAKLAR

Öğretmen, derste toplama konusunu işliyordu:

— 10'a 5 ekleyin, kaç eder?

Öğrenciler, problemi çözmek için defterlerine eğildiler. Bu arada Oktay, ayakkabılarını çıkarmaya uğraşıyordu.

— Oktay, sen ne yapıyorsun?

— ayak parmaklarımı kullanacağım.

gönderirseniz çok sevinirim. Adres: Yunus Blokları Tekel Cad. Meltem Sok. A/Blok Kat: 2 Da: 5 Kartal-İstanbul.

YADİGAR ÖZDEMİR: 14 yaşındayım. Özel meraklarım pul ve kartpostap biriktirmek. Kitap okumayı ve sporu severim. Dergi okurlarıyla yazışmak istiyorum. Adres: Şaban Dere Sokak No: 39 Hasköy-İst.

SERPİL AKIN: 14 yaşındayım. Ortaokul son sınıfa gidiyorum. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi ve seyahat etmeyi severim. Yaşıtım olan kız ve erkek arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Eski Vali Konağı Cad. Bingül Apt. No: 129 Kat: 3/6 Niğde.

• hikâye

TATİL BALIKLARI

O yaz arkadaşlarımızla tatil yapmak istedik. Herkesin anne ve babasından izin istemek gerekiyordu. Ben annemden izin istedim. Annem biraz düşündü ve evet dedi. Çok sevindim ve hemen arkadaşlarıma bu haberi bildirdim. Arkadaşlarım da velilerinden izin istemişlerdi. Onlar da izin almışlardı. Onlar da çok mutluydu. O günü heyecanla bekledik. Hep aklımız ordaydı.

O gün geldi. Sabah erkenden kalktım. Çok sevinçliydim. Kahvaltımı yaptım. Elbiselerimi giydim. Arkadaşlarım da sabah erkenden kalkmıştı. Annem bana çok dikkatli olmamı söyledi ve bazı öğütler verdi. Arabaya bindik, arkadaşlarımdan birinin yanına oturdum. Yolculuk yarım saat kadar sürdü. Hava çok güzeldi. Çok heyecanlıydım, ilk defa balığa çıkıyordum. Bazı arkadaşlarım birkaç defa çıkmıştı.

Yarım saat sonra denize vardık. Hepimiz denize doğru koştuk. Oltalarımızı çıkardık ve denize attık. Ben az bildiğimden bir arkadaşım bana yardım etti. Birkaç tane yakaladık, çok güzel balık yakaladım. Üç dört saat tuttuktan sonra yine arabaya bindik, eve vardığımızda balıkları annem pişirdi yedik. O günü hiç unutamadım.

Bülent BATAN

• resim

Devrim ÖZTÜRK

• çocuk kulübü

3910- Mehmet Güney (Nazilli), 3911- Didem Emiroğlu(Bilecik), 3912- Jülide Akan (Tekirdağ), 3913- Hakan Balım (İzmir), 3914- Dilvin Demirtaş (İzmir), 3915- Gonca Alemdaroğlu (İstanbul), 3916- Halit Alemdaroğlu (İstanbul), 3917- Halit Geyik (Siirt), 3918- Mehmet Namlıkaya (Kartal), 3919- Murat Topgül (Ankara), 3920- Mustafa Akyılmaz (Gaziantep), 3921- Selda Çelik (Ankara), 3922- Zekine Doğan -)İstanbul), 3923- Serdar Çelik (Ankara), 3924- Güven Yıldırım (Biga), 3925- Salih Şahin (İstanbul), 3926- Mehmet Akyol (Samsun), 3927- Necdet Demir (Eskişehir), 3928- Gürkan Demirci (Ankara), 3929- Sezgin Sezer (İstanbul), 3930- Güllügül Coşkun (Adana), 3931- Bilge Demircan (İzmir), 3932- Mustafa Ülgen (Urfa), 3933- Şükran Şahin (Adana), 3934- Ateş Celep (Çorlu), 3935- Tuğba İlter (İstanbul), 3936- Pınar Krom (İstanbul), 3937- Ayşen Uygur (Samsun), 3938- Kahraman Sivri (Bostancı), 3939- Ertan Kızıl (Diyarbakır), 3940- Hüseyin Yücel (İstanbul), 3941- Kerem Fikret Sağyaşar (İstanbul), 3942- Sinan Topkoru (İstanbul), 3943- Metin Gültekin (İstanbul), 3944- Şule Aslan (Karabük), 3945- Haşim Öçün (İstanbul), 3946- Bora Gürleyen (Ankara), 3947- Mehmet Adem (Adana), 3948- Özcan Belavoğlu (İstanbul), 3949- İbrahim Karaca (Hatay), 3950- Gökhan Denizer (Tekirdağ), 3951- Hakan Beçkan (Bursa), 3952- Hasan Eryener (İzmit), 3953- Cem Şahan (Muğla),

• karikatür

GEREKSİZ TARTIŞMA

İki saf köylü, bir ağacın altında dinlenirken yukarıdaki dallardan güzel bir kuş sesi gelmiş. Biri:

— Bu kuş benim için öttü.

Öteki:

— Hayır bu kuş benim için öttü, demiş. Uzun uzun tartışmışlar, kavga etmişler. Sonunda mahkemelik olup yargıcın karşısına gelmişler. Yargıç ikisini de dinlemiş ve sonunda:

— O kuş ne senin için, e de senin için öttü. Doğrusunu isterseniz benim için öttü, demiş.

Şeref UĞUR

Bülent KARAKÖSE

Şeytan Düğümü

SEKİZ kişiden oluşan topluluğun en genç üyesi, ondokuz yaşına yeni basan Hadow'du. Çocukluğundan beri onmaz bir tutkusu vardı: Dağcılık!.. Şimdi bu tutkulu düşü olağanüstü bir görkemlilikte gerçekleşiyordu; topluluk, uzun ve yorucu bir tırmanışın sonunda İsviçre'nin en yüksek dağı Matterhorn'un doruğuna erişmek üzereydi.

Topluluğun iki kılavuzu vardı; bunlar, baba-oğul Taugwalder'lerdi. Güçlü ve yaman kişilerdi. Matterhorn'un doruğuna tırmanma önerisine sevinçle katılmışlar, topluluğun kılavuzları olarak öne düşmüşlerdi.

Dağın yüksekliği 4.504 metreydi. Tırmanma, hayli yıpratıcı olmuştu. Gerçi mevsim yaz, aylardan da Temmuz'du (1865) ama, yükseldikçe ortam değişiyor, karların yerini katmanlaşmış buzlar alıyordu. Topluluk yakınmıyordu olandan bitenden. Başardıkları an "güzel bir iş"in üstesinden gelmenin mutluluğunu duyacaklarını biliyorlardı. Üstelik tarihe de geçeceklerdi.

Tarihe geçmesine geçtiler fakat ürküntücü bir olgu sonucu. Doruğa varmalarına ramak kalmıştı. En önde baba-oğul kılavuz Taugwalder'ler gidiyorlardı. Gerideki ler, onları birbirlerine bellerinden bağlı (ve sımsıkı düğümlü iplerle) olarak belirli aralıklarda izliyorlardı.

Ansızın olan oldu: Genç Hadow'un beline bağlı ip düğümünden kopup ayrılıverdi ve delikanlı uzun ve acı bir çığlık atarak boşluğa uçtu. Giderken ardı sıra üç insanı daha sürükledi. Ölüm çığlıkları çevrede yankılandı, sonra her şey eski suskunluğa dönüştü.

Matterhorn dağının doruğuna ulaşılmıştı; ne var ki, topluluk bu zaferin faturasını çok pahalıya ödemişti.

ŞUBAT 1982'de

Milliyet

ÇOCUK'un

Yeni Atılımı

✦ HER AY TAM BİR ÇİZGİ-ROMAN
HEYECAN DOLU HİKÂYELER
ve EĞLENDİRİCİ EKLERLE

Milliyet
ÇOCUK

Özel Sayı

BİRİNCİ SAYIMIZ

Baştanbaşa renkli bir albümde

VAHŞİ BATI'NIN
EN NEŞELİ
KOVBOYU

red kit

ÇIKIYOR

Şimdiden gazetecinize ısmarlayınız

Çocuklar! Sizin de
«ikinci adresiniz»

TÜRKBANK

TÜRK TİCARET BANKASI